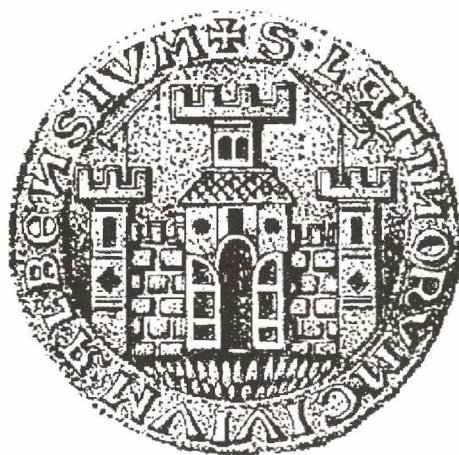

ALBA REGIA

ANNALES MUSEI STEPHANI REGIS

41

SEPARATUM

2012
SZÉKESFEHÉRVÁR

PETKES ZSOLT

HONFOGLALÁS ÉS KORA ÁRPÁD-KORI SOROS ÉS TEMPLOM KÖRÜLI TEMETŐK SÍRLELETEINEK KATASZTERE FEJÉR MEGYÉBEN

A honfoglalás és kora Árpád-kori lelőhelyek összegyűjtésének és rendszerezésének igénye a kutatás kezdeteitől megfigyelhető. Először Nyáry Jenő a piliny-leshegyi leletek kapcsán gyűjtötte fel az addig ismert leletanyagot,¹ majd az első összefoglaló munka Pulszky Ferenc² tollából született 1878-ban,³ melyben 18, a korszakba tartozó lelőhelyet sorolt fel. Ezt a tanulmányt nemsokára újabbak követték,⁴ melyek elkészültéhez a millicentenáriumi ünnepségek közeledte nagyban hozzájárult.⁵ A fokozatosan növekedő emlékanyag és a vidéki Magyarországon kialakuló és megerősödő szakértő vagy műkedvelő közönség elősegítette a gyűjtést, a különböző, elsősorban területi szempontok alapján való összegzést és közzétételt. A vizsgált területek a legtöbb esetben a korszak jó körülhatárolható közigazgatási egységeivel, a vármegyékkel vagy egyes tájegységekkel estek egybe.⁶

Az 1950-es évektől jelentek meg a különböző városok⁷ és megyék,⁸ majd később kisebb települések⁹ történetét bemutató munkák, melyekben helyet kapott a kül- és belterületen előkerült régészeti emlékek bemutatása is. 1962-ben került kiadásra a legjelentősebb összegző munka, a Közép-Duna-völgy honfoglalás és kora Árpád-kori sírleleteinek katasztere,¹⁰ mely áttekintést kívánt adni a Kárpát-medence teljes területéről. Bár maga a kataszter számos hibát tartalmazott,¹¹ azonban máig megkerülhetetlen a kutatók számára. 1978-ban jelent meg Bakay Kornélnak az Ipoly-mente honfoglalás és kora Árpád-kori temetőit bemutató munkája,¹² mely a korpuszszorozat előfutárának is tekinthető. A korszak modern kutatásának egyik fontos állomása az 1983-ban elinduló, a 10–11. századi temetők leletanyagát bemutató korpusz megszületése volt. A sorozat célja a kiválasztott területen található sír- és kincsleletek tudományos igényű következetes bemutatása volt, hozzáférhetővé téve a leletanyagot minden kutató számára.¹³ Ez a törekvés azonban hosszú ideig nem talált folytatásra, egészen 1996-ig, a sorozat újjáéledéséig.¹⁴ Egy korpuszkiadás elkészítése rendkívül sok munkát igényel, valamint elkészítését rengeteg különböző probléma nehezíti, így a kötetek megszületéséig, illetve azok megszületésének elősegítéséhez a területi kataszterek elkészítése nyújthat segítséget. Ennek jegyében született Ódor János Gábor munkája, aki elkészítette a Tolna megyei honfoglalás és kora Árpád-kori sírleletek kataszterét.¹⁵

Fejér megye 10–12. századi sír- és kincsleleteit összefoglaló kataszter elkészítéséhez hasonló okok vezettek, mint amelyek a Tolna megyei kataszter összeállítása során Ódor János Gábort. A Fejér megyei korpuszkiadást „a közeljövőben feltételezhetően nem jelenik meg”,¹⁶ így szükséges a vizsgált terület honfoglalás és kora Árpád-korának jobb megismerése érdekében a kataszter közreadása.

¹ NYÁRY 1873, 16–24.

² KÖREK 1988, 44–46.; SZILÁGYI 1995, 913–918.; SZILÁGYI 1997, 24–36, 132–146.; LANGÓ 2007, 78–83.

³ PULSZKY 1878a, 57–66.; PULSZKY 1878b, 223–224.

⁴ PULSZKY 1891.; HAMPEL 1896.; HAMPEL 1897.; HAMPEL 1900.; HAMPEL 1905.; HAMPEL 1907.; HAMPEL 1908.

⁵ BÓNA 1997, 345–362.; LANGÓ 2005, 175–340.

⁶ NAGY 1892, 299–315; WOSINSKY 1896; DÓKUS 1900, 39–61; NAGY 1913, 268–275; JÓSA 1914, 169–184.

⁷ DIENES 1961, 95–204; DIENES 1965, 136–174; FÜLÖP 1989, 9–17; BÓNA 1997.

⁸ DIENES 1986, 92–114.

⁹ HATHÁZI 1994, 12–49.

¹⁰ FEHÉR-ÉRY-KRALOVÁNSZKY 1962.

¹¹ DIENES 1964, 134–139.

¹² BAKAY 1978.

¹³ KISS 1983.

¹⁴ RÉVÉSZ 1996a; KISS 2000; NEPPER 2002, I–II; ISTVÁNOVITS 2003; RÉVÉSZ 2008.

¹⁵ ÓDOR 1999, 151–173.

¹⁶ ÓDOR 1999, 151.

FEJÉR MEGYE HONFOGLALÁS ÉS KORA ÁRPÁD-KORÁNAK KUTATÁSTÖRTÉNETE

Fejér megye honfoglalás és kora Árpád-korának kutatása biztatóan indult, hiszen 19 évvel az első, honfoglaló magyarsághoz köthető sírlelet felfedezését követően a Verebet Lovasberénnyel összekötő út árkanak tisztítása során egy újabb, 10. századi lovassír került elő,¹⁷ melynek a korszakhoz való sorolását a benepusztai leletekhez hasonlóan nyugati érmek segítették. A folytatás is kedvezőnek tűnt, mivel 1871-ben Baracs-pusztáról kerültek a Magyar Nemzeti Múzeumba kora Árpád-kori ékszerek,¹⁸ majd 8 évvel az első köznapi temető közzétételét követően,¹⁹ 1878-ban került feltárássra a székesfehérvár-demkőhegyi temető első sírja.²⁰

A megyeszékhely rohamos fejlődésének köszönhetően az 1890-es évektől váltak ismertté a székesfehérvári temetők, leletanyaguk megmentése és közzététele Lichtneckert József, Nagy Géza és Marosi Arnold nevéhez köthető. 1892-től 1929-ig kerültek elő folyamatosan sírok a demkőhegyei temetőből.²¹ Szintén az 1892-es évhez köthető a maroshegyi I. temető felfedezése.²² 1912-ben feltételezhetően ugyanazon csatorna fektetése következtében vált ismertté a Városház téri lelőhely²³ és a Megyeház utcai kincslelet,²⁴ 1915-ben a Kanizsai úti²⁵ és Sárkeresztúri úti temetők,²⁶ 1923–24-ben a rádiótelepi temetők,²⁷ 1925-ben és 1934-ben a sástói temető,²⁸ 1935-ben a szárazréti temető,²⁹ 1943-ban a Táci úti temető,³⁰ 1956-ban pedig a Vízművek temetője került feltárássra.³¹ A 20. század első felében váltak ismertté a nagylók-erdő-majori³² és a szabadbattyán-külcsapdai³³ sírok.

Marosi Arnold tevékenységét követően évtizedekig nem folytatódott a megye honfoglaláskorának tervszerű kutatása, a változás Kralovánszky Alán, B. Horváth Jolán és Bóna István munkásságához köthető. Kralovánszky Alán 1961-ben feltárta a sárbogárd-tringer-tanyai temetőt,³⁴ továbbá 12. századi sírokat mentett meg Sárbogárd-Templomdülőben,³⁵ Sárszentágota-Felsőtöbörzsökön³⁶ és Velence-Növényvédő állomáson,³⁷ majd ezt követően 1962-ben a mór-sóderbányai sírokat,³⁸ 1965-ben a szabadegyházi sírt³⁹ tárta fel.

A székesfehérvári temetők modern, napjainkig használható feldolgozását Bakay Kornél végezte el az 1960-as évek második felében.⁴⁰

A megye honfoglalás és kora Árpád-korának meghatározó kutatói a 20. század második felében B. Horváth Jolán és Bóna István voltak. 1968-ban Bóna István a dunaújváros-radiátorgyári sírt,⁴¹ majd 1973–74-ben B. Horváth Jolán a dunaújváros-öreghegyi I. temetőt⁴² tárta fel, és tette közzé, majd 1976-tól 1998-ig közösen vezették a rácalmás-

¹⁷ ÉRDY 1858, 27–47.

¹⁸ HAMPEL 1896, 57.; HAMPEL 1905, II. 511.; HAMPEL 1907, 12.; MAROSI 1920–22, 25.

¹⁹ RÓMER 1870, 173–180.

²⁰ RÓMER 1878, 158.

²¹ NAGY 1892, 299–315.; NAGY 1893, 273–282.; LICHTNECKERT 1893a, 266–269.; LICHTNECKERT 1893b, 296–304.; BAKAY 1965, 45–56, 65–75.

²² LICHTNECKERT 1893a, 266–269.; MAROSI 1914, 32–33.

²³ MAROSI 1922, 27.

²⁴ MAROSI 1913, 67.; GOHL 1914, 22.

²⁵ MAROSI 1922, 35–36.; BAKAY 1968, 59–60, 69–70.

²⁶ MAROSI 1922, 36–40.; BAKAY 1965, 61–63.

²⁷ MAROSI 1926, 245–257.; BAKAY 1965, 56–61, 75–83.; KOVÁCS 1995, 291–308.

²⁸ BAKAY 1968, 61.

²⁹ MAROSI 1936b, 48–50.; BAKAY 1968, 61–64, 70–71.

³⁰ BAKAY 1965, 64–65.

³¹ BAKAY 1965, 60–61.

³² MAROSI 1936a, 44.

³³ MAROSI 1936a, 44–46.

³⁴ KRALOVÁNSZKY 1962c, 57–58.; KRALOVÁNSZKY 1962d, 266.; KRALOVÁNSZKY 1965a, 89–99.; K. ÉRY 1968, 93–147.

³⁵ KRALOVÁNSZKY 1962a, 57.; KRALOVÁNSZKY 1962b, 266.; PETKES 2006, 93–116; PETKES 2007, 87–105.

³⁶ KRALOVÁNSZKY 1962e, 75–76.; BÁNKI 1965, 178.; HATHÁZI 1996a, 228.; HATHÁZI 1996b, 43.

³⁷ KRALOVÁNSZKY 1962f, 58.; KRALOVÁNSZKY 1962g, 266.; KRALOVÁNSZKY 1965b, 226–227.

³⁸ KRALOVÁNSZKY 1968a, 249.; KOVÁCS 1989, 45.

³⁹ KRALOVÁNSZKY 1966a, 68.; KRALOVÁNSZKY 1967b, 229.; KRALOVÁNSZKY 1968a, 249–251.; KOVÁCS 1989, 60.

⁴⁰ BAKAY 1965, 43–88.; BAKAY 1968, 57–84.

⁴¹ BÓNA 1971, 170–175.

⁴² B. HORVÁTH 1974a, 63–64.; B. HORVÁTH 1974b, 320.; B. HORVÁTH 1975a, 87.; B. HORVÁTH 1975b, 367.; B. HORVÁTH 1976, 274.; B. HORVÁTH 1979, 275–296.

göböljárásai temetőben⁴³ folytatódó feltárásokat, melynek eredményeképpen a temető teljes területének feltárása során 795 kora Árpád-kori temetkezés került elő.

A LELETKATASZTER ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK SZEMPONTJAI

A leletkataszter szerkesztése során jelentkező egyik legfontosabb elv az egységes formai megjelenés volt, támaszkodva a korábban már kiadott, más megyékre kialakított változatokra. A tanulmány elkészítéséhez Ódor János Gábor 1999-ben közzétett sírleletkatasztere szolgált alapul, átvéve, illetve egyes esetekben tovább finomítva az általa kidolgozott formai szempontokat.

A lelőhely bemutatása egy *szócikkben* történik, amely négy fő részből tevődik össze. A szócikk *első eleme a nagybetűvel kiemelt lelőhely rövid szöveges jellemzése*, amelynek következetesen tartalmaznia kell a lelőhellyel kapcsolatos legfontosabb információkat, így a feltárás vagy előkerülés pontos idejét és körülményeit, lehetőségekhez mérten az elhelyezkedését, a sírok számát, a feltáró régész nevét, a temető feltártságának fokát, illetve – amennyiben lehetséges – a honfoglalás és kora Árpád-koron belül a temetkezések pontosabb keltezését, továbbá a temetkezésekkel kapcsolatos esetleges különleges információkat.

A szócikk *második eleme az előkerült leletek felsorolása*, amely rendszerezésénél Kovács László 1993-ban, a Kárpát-medence honfoglalás és kora Árpád-kori sírleleteinek kataszteréhez összeállított képes segédlete az irányadó. A tárgyak pontos és egységes megnevezésénél is ugyanezen munka elnevezései kerültek felhasználásra, az ott szereplő módon ABC sorrendben. A segédletben bemutatott, és később Ódor János Gábor által használt felsorolás nagyobb mennyiségű tárgyi anyag esetén nehezen átlátható és kezelhető, így a kutatók munkájának elősegítése érdekében az felsorolásszerűen, az ABC kisbetűivel jelezve további alcsoportokra lett bontva. Azokra az esetekre, illetve jelenségekre, melyekre a képes szótár nem adott útmutatást, a hasonló témában megjelent tanulmányok szerkesztési elvei kerültek átvételre. A szócikkben azok a tárgyak, illetve tárgycsoportok, melyek nem találhatók meg az adott temetőben, automatikusan kimaradtak a felsorolásból, így az őket jelentő szám- illetve betűkód is elmaradt. Azon tárgyakat, melyek mára elvesztek vagy egyéb okok miatt nem tekinthetők meg és ebből adódóan nem feleltethetők meg Kovács László ajánlott megnevezéseinek, az ásató régész által használt elnevezéseket átvéve kerültek besorolásra a különböző tárgycsoportokba. Az egyes leletek pontos azonosításánál megjelenő bizonytalanságot minden esetben a tárgy megnevezése után zárójelbe tett kérdőjellel (?) jelzi.

Az érmei esetében a kibocsátó uralkodó neve, uralkodásának ideje, továbbá a Magyarországon általánosan elfogadott numizmatikai körpusz, a Huszár-féle katalógus (H jelzéssel) meghatározása is szerepel.

A leletek leírásának a sorrendje a következő:

I. FEGYVERZET ÉS LÓSZERSZÁM

Fegyverzet:

- a. balta
- b. egyélű kard
- c. íj
- d. íjtegez
- e. kétélű kard
- f. lándzsacsúcs
- g. nyílcsúcs
- h. ostorbuzogány
- i. sisak
- j. szablya
- k. szablamarkolatú kard
- l. tegez

Lószerszám:

- m. hevedercsat
- n. kengyel
- o. lóiga
- p. férfi lószerszám részei
- q. női lószerszám részei
- r. nyereg
- s. zabla
- t. egyéb

⁴³ B. HORVÁTH 1977a, 40.; B. HORVÁTH 1977b, 104.; B. HORVÁTH – BÓNA 1979a, 81.; B. HORVÁTH – BÓNA 1979b, 106.; BÓNA – B. HORVÁTH 1980a, 73.; BÓNA – B. HORVÁTH 1980b, 250–251.; BÓNA – B. HORVÁTH 1980c, 366.; B. HORVÁTH – BÓNA 1981a, 64.; B. HORVÁTH – BÓNA 1981b, 273.; B. HORVÁTH – BÓNA 1983, 280.; B. HORVÁTH – BÓNA 1984a, 83–84.; B. HORVÁTH – BÓNA 1984b, 276.; B. HORVÁTH – BÓNA 1985a, 75.; B. HORVÁTH – BÓNA 1985b, 285.; B. HORVÁTH – BÓNA 1985c, 186.; B. HORVÁTH – BÓNA 1986a, 65.; B. HORVÁTH – BÓNA 1986b, 281.; B. HORVÁTH – BÓNA 1987a, 73.; B. HORVÁTH – BÓNA 1987b, 276.; B. HORVÁTH – BÓNA 1988, 63–64.; B. HORVÁTH – BÓNA 1990, 216, 217.; B. HORVÁTH – BÓNA 1991, 54.; B. HORVÁTH – BÓNA 1993, 67.; B. HORVÁTH – BÓNA 1997a, 86–87.; B. HORVÁTH – BÓNA 1997b, 195.; B. HORVÁTH – BÓNA 1998, 330, 335.; KESZÍ-HARASZTI 2000, 175.; BUZA 2005, 38.

II. ESZKÖZÖK

- a. ár
- b. ásópapucs
- c. botvég
- d. csalisíp
- e. csésze
- f. csiholó
- g. csipesz
- h. csontmegmunkáló szerszám
- i. fenőkö
- j. fésű
- k. fülkanál
- l. horog
- m. juhnyíró olló

- n. kés
- o. kézimalom őrlőkövei
- p. kova
- q. nádvágó
- r. orsógomb
- s. rövid kasza
- t. sarló
- u. sarlószerű eszköz
- v. szalu
- w. tömlőszáj
- x. trepanáló eszköz
- y. tű, tűtartó
- z. vödör

III. VISELET

Férfi viselet:

- a. fülesgomb
 - b. kaftánveret
 - c. süvegcsúcs
 - d. öv részei
- Méltóságjelvények
- e. öv
 - f. tarsoly

n. egyéb

Női viselet:

- g. csizma
- h. fülesgomb
- i. ingveret
- j. kaftánveret
- k. lemezgomb
- l. öv részei
- m. pártá

IV. ÉKSZEREK

- a. csavart szárú karika
- b. csengő
- c. csiga
- d. csontkorong
- e. csörgő
- f. csüngő
- g. díszű
- h. fülbevaló
- i. gyöngy

- j. gyűrű
- k. hajfonatdíszkorong
- l. kagyló
- m. karika
- n. karperec
- o. láncocska
- p. nyakperec
- q. spiráltekercs-hajfonatdísz

V. RITUÁLIS JELLEGŰ TÁRGYAK

- a. állatcsont
- b. állatcsontváz
- c. amulett
- d. edény
- e. halotti ruhapánt
- f. kereszt
- g. koporsószög

- h. koporsóvasalás
- i. spiráltekercs
- j. szájfedőlemez
- k. szemfedőlemezek
- l. tojánhéj
- m. egyéb

VI. ISMERETLEN FUNKCIÓJÚ TÁRGYAK

VII. ÉRMEK

VIII. KÜLÖNLEGES HALOTTI ÉS TEMETKEZÉSI SZOKÁSOK

- a. sírgödör és környezetének különleges kialakítása
- b. tájolásból adódó eltérések
- c. kő- és téglaszerkezetes sírok
- d. vázak helyzete
- e. halottcsonkítás, rituális célú bolygatás
- f. fegyverek, eszközök, ékszerek, ruhadíszek rituális vonatkozásai

Lovastemetkezések

- g. részleges lovastemetkezés
- h. jelképes lovastemetkezés

Kovács László képes szótárvázlata 1993-ban készült, célja a kataszter összeállításához egy következetesen használható terminológia kialakítása volt, ebből adódóan az elkészített munka további célja egy vita elindítása volt, a tárgyi anyag besorolásának módja és egységes elnevezése érdekében. A vita azonban elmaradt, így Kovács László javaslatai lényeges változtatások nélkül kerültek át a kataszterbe, remélve, hogy a kataszter elkészítéséhez nélkülözhetetlen egységes tematika igénye csaknem 20 év elteltével elindít egy folyamatot, mely elvezet a tárgyak egységes elnevezéséhez és a megnevezés következetes használatához.

A szócikk *harmadik eleme az előkerült leletek és az antropológiai anyag őrzési helyét és leltári számát adja meg*, továbbá tájékoztatja a kutatót azon esetekről, melyekben a tárgyak, illetve a csontanyag mára már nem található meg.

A szócikk *negyedik, utolsó része az irodalmi hivatkozás*, melynek első eleme, amennyiben szerepelt a lelőhely a Fehér–Éry–Kralovánsszky kataszterben, annak a pontos oldalszám és lelőhelyszám szerinti említése, valamint a FÉK említésében szereplő apróbb hibák, tévedések javítása, kiigazítása. Ezt egy sortörést követően a lelőhellyel kapcsolatos, további irodalmi említések követik, a leadott és megjelent ásatási jelentéstől a temető, illetve a tárgy közzétételéig, valamint az esetleges kapcsolódó további irodalommal, majd a legvégére az adattári jelentések száma került.

A munka készítése során a lehetőségek szerinti teljesség volt az egyik fontos elvárás, azonban „a teljesség igénye” nem tartható szempont, az elkészített kataszter nem pótolhatja a vizsgált területre vonatkozó korpuszkötetet, mindössze csak annak megszületéséhez nyújthat segítséget. Az elkészített szócikkek a tárgyi anyag bemutatásának teljessége alapján két nagy csoportba sorolhatók, az elsőt azok a feltárások vagy szórvány emlékek alkotják, melyek jelentős része már közölt, vagy a feltárást vezető régész már nem tart igényt a feldolgozására, ezen esetekben az ásatás dokumentációja sírokra bontva is vizsgálható volt, így az előforduló tárgytípusok a lehetőségekhez mért teljességgel kerültek bemutatásra. A második csoportba azon feltárások leletanyaga tartozik, melyeket a feltárás vezetője fog feldolgozni és közreadni, így ezen esetekben a szerzői jogok tiszteletben tartása mellett, csak azon tárgytípusok lettek beépítve a kataszterbe, melyeket a Régészeti Füzetekben vagy később a Régészeti Kutatások Magyarországon című kötetekben megjelent ásatási jelentések vagy az előzetes közlemények tartalmaztak, természetesen ezen esetekben a tárgytípusok megnevezésénél a szerző által használt terminológia került át. Azokban az esetekben, ahol sem a tárgyak, sem a tárgyakról készült értelmezhető fotók vagy rajzok nem maradtak fenn, szintén a feltárás vezetője által használt elnevezések lettek átemelve a tanulmányba.

A kataszterben, Ódor János Gábor Tolna megyei munkájához hasonlóan, külön fejezetbe kerültek a templom körüli temetők Árpád-kori sírleletei. Ezek többsége nem kelezhető pontosan, a vizsgált korszakhoz sorolásuk néhány tárgy – pl. sima vagy s-végű karika – alapján történt, a templom alapításának és az első sírok megásásának pontos idejét megállapítani néhány sír, illetve az alaprajz egyes elemeinek megfigyelésével nem lehetséges. További problémát jelent a templom körüli temetők hosszan tartó használati ideje, mely a 11. századtól akár a középkor végéig vagy a kora újkorig is eltarthatott, ebből adódóan a korai sírokat a későbbi temetkezések elpusztították, a 11–12. századra jellemző leletanyag több esetben csak szórványként jelentkezik. Nehézséget jelent a kelezésnél a sírok nagyfokú mellékletnélkülisége, az előkerült tárgyak (pl. s-végű karikák) hosszú használati ideje.

A leletkataszter legutolsó fejezete tartalmazza a FÉK-ben tévesen Fejér megyei lelőhelyeként feltüntetett, valamint pontatlanul a honfoglalás és kora-Árpád korba sorolt, más korszakhoz tartozó lelőhelyek adatait is.

KATASZTER

1. ADONY-ÉLESHEGY: 1936 tavaszán Major József adonyi szőlősgazda egy bronztört és egy Árpád-kori „fülönfüggő” ajándékozott a Magyar Nemzeti Múzeumnak, melyek éleshegyi szőlőjéből származtak. A leletbejelentést követő próbaásatás során egy 11–12. századi temető négy sírját és bronzkori objektumokat tártak fel. A négy sír közül három nem tartalmazott mellékletet, míg a negyedik sírből egy bronz karikagyűrű került elő.

Leletek:

IV.

h. „fülönfüggő”

j. bronz karikagyűrű

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 38/1936. A Magyar Nemzeti Múzeum honfoglalás kori gyűjteményében csak a bronz karikagyűrű található meg.

Irodalom: FEHÉR-ÉRY-KRALOVÁNSZKY 1962, 20. 7.

Adattár: MNM Adattár 46. A. I.

2. ADONY, szórvány: 1936-ban, feltételezhetően az adony-éleshegyi leletmentéshez kapcsolódóan egy kerek bronzkarika és egy bronzcsörgő került a Nemzeti Múzeum munkatársainak birtokába. A beszolgáltatott tárgyak lelőhelyét nem ismerjük, azonban a kapcsolatuk nem zárható ki az éleshegyi temetővel.

Leletek:

IV.

e. gömb alakú bronzcsörgő

m. bronzkarika

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 7/1936. a–b.

Irodalom: FEHÉR-ÉRY-KRALOVÁNSZKY 1962, 20. 8.

3. ALAP-TAVASZ-MAJOR: Az alap-tavas-majori temető első sírjait az 1930-as években fakitermelés során bolygatták meg. 1959-ben az alapi tsz területén homokbányát nyitottak, a homokkitermelés közben sírokat dúltak fel, melyek közül egy S végű karikát tartalmazó sírt mentettek meg az alapi falumúzeum munkatársai (1. sír), a leletmentés során további négy, melléklet nélküli temetkezés került feltárássra (2–5. sír). A bánya folyamatos használata az elkövetkező években több feltárást eredményezett, így 1960-ban Rosner Gyula egy S végű karikát tartalmazó sírt (6. sír) mentett meg, 1961-ban Kralovánszky Alán lócsontokat gyűjtött össze, és két csaknem teljesen elpusztított kutyasírt tárt fel a homokbánya területén. Kralovánszky Alán jelentésében említést tett egy, a községben terjedő szóbeszédről, mely szerint az egyik sírből egy „tenyényi ezüstkorong” került elő. Véleménye szerint 1961-ig a bányászat során legalább 100 sírt pusztítottak el. 1963-ban Gémes Balázs 105 sírt (7–111. sír),⁴⁴ 1964-ban pedig újabb 38 sírt (112–149. sír) tárt fel. 1965-ben bányászat során további sírokat pusztítottak el, melyek közül 17 sírnek a helyét sikerült azonosítani (150–166. sír), valamint a leletanyaguk egy részét összegyűjteni a munkásoktól. 1966-ban a bánya nyugati szélén két, fegyvereket és lószerszámokat tartalmazó kora avar sír került feltárássra. A feltárt 168 sír között néhány avar korra keltezhető (86, 149, 164, 167, 168. sír) temetkezés is található.

Az Árpád-kori temető nem tekinthető teljesen feltártnak, az időben és térben rendszertelenül folytatott homokbányászat súlyosan károsította a lelőhelyet. A temető É-i irányba fiatalodik, ezt a temetőtöredéket III. Béla-érmeik keltezik. A temetkezések egy soros temető részét alkották,⁴⁵ mely a leletek alapján a 11. századtól a 12. század végéig lehetett használatban.⁴⁶

Leletek:

II.

f. csiholóvas (?)

n. vaskések (?), vaskések

⁴⁴ Gémes Balázs a Régészeti Füzetekbe leadott jelentésében 104 sír feltárájáról számol be, azonban később, a leltározás során a korábbi hat feltárt sírt figyelembe véve a sírok számozása 7-től 111-ig lett kiadva. Mára már nem állapítható meg pontosan, hogy a sírok számát az ásatáson vagy a későbbi leltározás folyamán számolták-e el, vagy később új sorszámot iktattak-e a temető rendszerébe.

⁴⁵ A temetőtöredék feltárást hét év alatt négy régész végezte, egyikük sem figyelt meg és jegyzett fel templomra utaló jelenségeket a területen. Továbbá a temetőtöredék egyrétegű, egymást metsző sírok alig néhány esetben fordultak elő.

⁴⁶ A temető feltárása és az azt követő leltározás során a sírok számozása és a leletanyag összekeveredett, és napjainkra már szinte teljesen kibogozhatatlanná vált. A tárgyak egy része az elmúlt időszakban elpusztult vagy elkeveredett. A temetőről Gémes Balázs készített temetőtérképet, mely már szintén elveszett. A csaknem átláthatatlanul összekeveredett leletanyagnak a lehetőségekhez mért rendezése Keszi Tamás munkájának köszönhető.

r. orsógomb

t. vassarlók

III.

b. ruhaveretek (?), kisméretű bronzveretek

d. vascsatok (?), vascsatok, négyzetes vascsat

n. ismeretlen rendeltetésű zománcos kerek veret

IV.

c. kauri csigák

e. bronzcsörgő

h. köves (?) fülbevaló, fülbevalók (?)

i. gömb alakú gyöngyök, henger alakú gyöngyök, kis szemesgyöngyök

j. gyűrű (?), egymásra hajtott végű bronz pántgyűrűk

m. aranykarika; réz(?)karika; bronzkarikák; csepp alakú bronzkarika; S végű aranykarika; S végű ezüstkari-
kák; S végű bronzkarikák; bordázott, S végű ezüstkari-
kák; bordázott, S végű bronzkarikák

n. pödrött végű huzalkarperec (?)

V.

a. állatcsontok, átégett állatcsontok, halcsigolya (?), lóborda

b. kutyacsontváz (?)

d. fazekak (?), fazék

g. vasszőgek (?), lapos fejű vasszőg

VI.

bronzveret (?), bronzlemez darabok, bronz sasszőg (?), vaspántok, vaslemez, szív alakú vastárgy

VII.

Kálmán-érme (1095–1116) [H 39], III. Béla-érme (1172–1196) [H 73a], III. Béla (?)-érme (1172–1196) [CNH 162?],
anonim denár [H 116a]

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 59.21.1.; SzIKM ltsz 76.3.1.–76.4.148.; SzIKM ltsz 87.101.1.; a leletek többi része
napjainkra eltűnt.⁴⁷

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 71.1.1–133.; SzIKM Ant. ltsz 72.1.1–12.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 20. 9.

FITZ 1960a, 83.; FITZ 1960b, 240.; KRALOVÁNSZKY 1962h, 55.; FITZ 1963, 104.; GÉMES 1964a, 66–67.;
GÉMES 1964b, 262.; KRALOVÁNSZKY 1965c, 35.; BÁNKI 1968a, 180.

Adattár: SzIKM Adattár 13/1959.; SzIKM Adattár 197/1961.; SzIKM Adattár 12/1964.; SzIKM Adattár 7/1966.;
SzIKM Adattár 701.; SzIKM Adattár 4495/87.; SzIKM Adattár 4497/87.; SzIKM Adattár 4525/87.; SzIKM Adattár
4526/87.; SzIKM Adattár 4527/87.; SzIKM Adattár 4528/87.; SzIKM Adattár 4529/87.; SzIKM Adattár 4530/87.;
SzIKM Adattár 4533/87.; SzIKM Adattár 5204/87.; MNM Adattár VII. 1960/296.; MNM Adattár XIII. 306/1961.;
MNM Adattár X. 139/1965.; MNM Adattár XXII. 296/1966.

4. ALAP, szórvány: 1966-ban Kralovánszky Alán az alapí általános iskola helytörténeti gyűjteményében a késő avar
kori leletek között egy vállába kovácsolt fülű, kerek kengyelpárt és hevedercsatot fedezett fel. A leltárkönyv bejegyzése
szerint a leletek a településtől 1–1,5 km-re található Alap-Tavaszmajor lelőhelyről kerültek elő, azonban a tárgyakat
később közreadó Hatházi Gábor a leletek és a tavaszmajori temető kapcsolatát megkérdőjelezi. A községi temető
helyén egy ismeretlen korú temetőt pusztítottak el a múlt század 50-es éveiben, melyből a helyiek elmondása szerint
fegyverek és egyéb leletek láttak napvilágot, Hatházi Gábor felvetése szerint az általános iskolába került kengyelek akár
ehhez a temetőhöz is köthetők. A kengyelek formai párhuzamaik alapján a 11–12. századra helyezhetők.

Leletek:

I.

m. D alakú hevedercsat

n. kerek kengyelpár

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 76.3.4–5.

Irodalom:

HATHÁZI 1990, 44–45.; HATHÁZI 1996a, 228.

Adattár: SzIKM Adattár 16/1961.; SzIKM Adattár 8/1966.

⁴⁷ A leltározás során több olyan tárgy is a temető anyagához lett sorolva, mely eredetileg nem tartozott a leletegyütteshez, továbbá több sír anyaga
összekeveredett.

5. **ALCSÚTDOBOZ-GÖBÖLPUSZTA:** 1972 áprilisában a bicskei állami gazdaság igazgatója emberi csontokat szolgáltatott be a székesfehérvári múzeumba. Elmondása szerint a három csontvázrészlet a gazdaság területén található ÉNy-DK irányú dombháton került elő egy épület alapozási munkálatai közben. A helyszíni szemle során Makkay János és Csukás Györgyi a dombhát ÉNy-i felén további két bolygatott sírt találtak. A terület feltárására az alapozási munkák előrehaladott állapota miatt nem volt lehetőség.

Leletek:

IV.

j. pántgyűrű

m. S végű bronzkarikák

Leletanyag leltári száma: A leletanyag leltározatlan.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 72.20.1.

Irodalom:

K. ÉRY 1973, 72.; K. ÉRY 1974, 310.

Adattár: SzIKM Adattár 890.; MNM Adattár XIII. 190/1973.

6. **BARACS, szórvány:** 1871-ben egy halom átvágása során több, különböző korszakból származó lelet került elő „Baracs-pusztán”. A tárgyakat Hermann Ferenc ajándékozta a Magyar Nemzeti Múzeumnak.

Leletek:

III.

d. „háromszögű alakú szíjveret”

n. „csúcsos bronzveretek”

IV.

n. fonott bronz huzalkarperec; kígyófejes, öntött karperec

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 137/1871.II.1.; MNM ltsz 259/1871.II.8. A Magyar Nemzeti Múzeum honfoglalás kori gyűjteményében csak két fonott bronz huzalkarperec található meg.

Irodalom: FEHÉR-ÉRY-KRALOVÁNSZKY 1962, 22–23. 58.

HAMPEL 1896, 57.; HAMPEL 1900, 389–390.; HAMPEL 1905, II. 511.; HAMPEL 1907, 12.; MAROSI 1922, 25.

Adattár: SzIKM Adattár 88.; MNM Adattár 282.B.IV.; MNM Adattár 283.B.IV.

7. **BARACS, szórvány:** 1974-ben Baracs külterületén, a Castrumtól É-ra, kiszántott emberi csontok mellett egy pödrött végű bronzkarikát és egy rovátkolt, bronz huzalkarperecet talált Lévai Zoltán helyi gyűjtő, melyet beszolgáltatt a dunaujvárosi múzeum részére.

Leletek:

IV.

m. pödrött végű bronzkarika

n. rovátkolt bronz huzalkarperec

Leletanyag leltári száma: IM ltsz 74.17.1–2.

Irodalom:

B. HORVÁTH 1979c, 275.

8. **BARACS, szórvány:** 1975-ben ajándékozás révén a dunaujvárosi múzeum tulajdonába jutott egy bronz fülesgomb, mely feltételezhetően Baracs területéről származik.

Leletek:

III.

a. bronz fülesgomb

Leletanyag leltári száma: IM ltsz 75.1.1.

Irodalom:

B. HORVÁTH 1979c, 275.

9. **BARACSKA-GELLÉRT-TANYA:** 1981. június 22-én Baracskától DK-re, a Váli-völgy D-i oldalán, a Gellért-tanya elnevezésű határrészben földmunkák következtében 25–30 sírt pusztítottak el. A helybeliek elmondása szerint a területen a korábbi tereprendezések során nagy mennyiségű embercsont került a felszínre. A bejelentést követő napokban Jungbert Béla leletmentő ásatást végzett, melynek során két csoportban 32 sírt tárt fel, amelyből 27

temetkezés sorolható a 11. századba. A feltárt temetőrészletet újkori beásások, házalapok és világháborús lövészárkok bolygatták. Az Árpád-kori és az újkori temetkezések egymástól jól elkülöníthető csoportokban helyezkedtek el. A temetőrészlet mellékletekben igen szegényes volt.

Leletek:

III.

d. bronzcsat

IV.

i. gyöngyök

m. S végű ezüstkarakák

V.

a. ló medencecsontjának töredéke

d. kerámiadarabok

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 81.13.1.–18.2.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag leltározatlan.

Irodalom:

JUNGBERT 1982a, 86.; JUNGBERT 1982b, 310.; JUNGBERT 1983, 237–240.

Adattár: SzIKM Adattár 1944.; MNM Adattár XXVI. 245/1982.

10. CSÁKBERÉNY-HOMOKBÁNYA: 1903-ban Csákberény külterületén, az Öreg-tó É-i partján található homokbányában 10–11. századi temetőrészletet bolygattak meg. Az előkerült sírok pontos száma ismeretlen, feltételezhetően 22–35 között lehetett. A feltárt temetkezések közül 11 sír mellékleteit tudjuk elkülöníteni, a többi sír valószínűleg nem rendelkezett melléklettel. A leletek Lichtneckert József segítségével jutottak a Magyar Nemzeti Múzeum birtokába.

Leletek:

IV.

i. hordó alakú gyöngyök

j. sodrott, nyitott bronz huzalgyűrű; sodrást utánzó, öntött bronz karikagyűrű; rovátkolt bronz karikagyűrű

m. nyitott bronzkarika, S végű ezüstkarakák, S végű bronzkarikák

n. pontkörökkel díszített, kikerekedő végű bronz lemezkarperec

VI.

kerek, kúpos bronzveret, hátoldalán füllel

VII.

Salamon (1063–1074) [H 17]-érme

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 59/1903.3–28. A Magyar Nemzeti Múzeum honfoglalás kori gyűjteményében csak a kúpos bronzveret található meg.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.4.1–17.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 27–28. 157.

HAMPEL 1903, 434.; HAMPEL 1907, 161–162.

Adattár: SzIKM Adattár 331.; SzIKM Adattár 334.; SzIKM Adattár 336.; MNM Adattár 90.Cs.II.

11. CSÁKBERÉNY-PUSZTAOROND, szórvány: 1906-ban a Magyar Nemzeti Múzeum tulajdonába került a csákberényi gróf Merán-gyűjtemény, mely Pusztatorond lelőhelyről Árpád-kori ékszereket tartalmazott.

Leletek:

IV.

h. nyitott, lemezgömbökkel díszített ezüst fülbevaló

i. gyöngyök

m. S végű bronzkarika

n. nyitott bronz huzalkarperec gombbal az egyik végén, két szálból sodrott ezüst huzalkarperec hurkos-kampós véggel, kikerekedő végű ezüst lemezkarperec, ezüst lemezkarperec

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 86/1906.101.; MNM ltsz 86/1906.106.; MNM ltsz 86/1906.108–112.; MNM ltsz 86/1906.114.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 27. 158.

Adattár: SzIKM Adattár 171.; SzIKM Adattár 330.; SzIKM Adattár 337.; MNM Adattár 90.Cs.II.

12. CSÁKBERÉNY, szórvány: 1906-ban a Magyar Nemzeti Múzeumba került a csákberényi gróf Merán-gyűjtemény, mely egy Csákberény területén előkerült kígyófejes karperecet tartalmazott.

Leletek:

IV.

n. öntött, zárt, díszített, kígyófejes karperec

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 86/1906. 66.

Adattár: SzIKM Adattár 171.; SzIKM Adattár 330.; SzIKM Adattár 337.; MNM Adattár 90.Cs.II.

13. CSÁKBERÉNY, szórvány: 1907-ben a község területéről két, szórvány, rombusz alakú nyílcsúcs került a Nemzeti Múzeum fegyvertárának a birtokába.

Leletek:

I.

g. rombusz alakú nyílcsúcsok

Leletanyag leltári száma: MNM FT ltsz 6/1907. 19–20.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 28. 160.

14. CSÁKBERÉNY vagy CSÓKAKŐ: 1898-ban két, rombusz alakú nyílcsúcsot adományoztak a Nemzeti Múzeum fegyvertárának, melyek feltételezhetően Csákberény vagy Csókakő területén kerültek elő.

Leletek:

I.

g. rombusz alakú nyílcsúcsok

Leletanyag leltári száma: MNM FT ltsz 10/1898. 12–13.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 28. 159.

15. CSÁKVÁR-RÓKAHEGY-HOMOKBÁNYA: 1929-ben a rókahegyi homokbánya legmagasabb pontján a munkások egy temetkezést bolygattak meg, amelyben a csontváz medencéjét és lábait, valamint a lábai mellett heverő lócsontokat szétdúlták. Marosi Arnold a helyszínre érkezve feltárta a sírt, valamint kutatóárokokkal átkutatta annak környezetét, azonban további temetkezésekre nem bukant. A leletmentés során a sír leleteinek csak egy töredékét sikerült összegyűjteni.

Leletek:

II.

n. vaskés

III.

n. aranyozott bronzkorongok (?), díszített ezüst lemezkorongok

IV.

h. ezüst fülbevaló csüngődísz

n. sodrott bronz huzalkarperecek, pödrött végű bronz lemezkarperec (?)

VI.

bronz-töredékek, vastöredékek

VIII.

g. részleges lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 7983.; SzIKM ltsz 382–387/1929. A leletek napjainkra elvesztek.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.67.1.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 28. 161.

MAROSI 1936a. 43.

Adattár: SzIKM Adattár 166.; SzIKM Adattár 5147/88.; SzIKM Adattár 7983.; MNM Adattár 106.Cs.II.

16. DUNAÚJVÁROS-ÖREGHEGY I.: 1973–74-ben B. Horváth Jolán egy kora Árpád-kori temető 45 sírját tárta fel az Öreghegyen. A temető csaknem teljesen feltártnak tekinthető, a leletmentés során csak az omladozó löszfal pereme nem került átvizsgálásra. A temető használata mindössze csak néhány évtizedre becsülhető, B. Horváth Jolán véleménye szerint az első temetkezések feltételezhetően a 10. század utolsó harmadában, míg az utolsók legkésőbb a 11. század elején kerülhettek földbe. A sírok többsége korabeli rablás áldozatául esett, azonban így is megfigyelhetők több sír esetében a koporsós temetkezés különböző változatai.

Leletek:

II.

n. vaskés

III.

h. gomba alakú, öntött bronz fülesgomb

i. kerek, préselt ezüst ingnyakdíszveretek; kerek, préselt, ezüst, csüngős ingnyakdíszveretek felső fele; kerek, öntött, bronz, csüngős ingnyakdíszveretek felső fele; préselt bronz lemezkorong

IV.

i. karika alakú gyöngyök, kettőscsonkakúp alakú gyöngyök, kis szemesgyöngyök, gerezdelt gyöngy

j. egymásra hajló végű bronz pántgyűrűk, nyitott bronz pántgyűrű

l. cardium kagyló

m. csepp alakú bronzkarikák, bronzkarikák, pödrött végű bronzkarikák

n. bronz huzalkarperecek, sodort bronz huzalkarperec (feltételezhetően hurkos-kampós záródással)

p. két szálból csavart, hurkos-kampós záródású nyakperec

VI.

ismeretlen vastárgy bronzhuzallal fanyélre erősítve, vaskarika

Leletanyag leltári száma: IM ltsz 74.1.1.–74.16.1.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag az Intercisa Múzeum külső raktárában van elhelyezve, jelenleg leltározatlan.

Irodalom:

B. HORVÁTH 1974a, 63–64.; B. HORVÁTH 1974b, 320.; B. HORVÁTH 1975a, 87.; B. HORVÁTH 1975b, 367.; B. HORVÁTH 1976, 274.; B. HORVÁTH 1979, 275–296.; BUZA 2005, 35.

Adattár: IM Adattár 169.; IM Adattár 186.; SzIKM Adattár 936.; SzIKM Adattár 990.; MNM Adattár V. 30/1974.; MNM Adattár XXX. 302/1975.

17. DUNAÚJVÁROS-ÖREGHEGY II.: 1990-ben a Castellumtól É-ra az Öreghegyi utca löszfalának rézsűzése során 11. századi sírok kerültek elő. A temetkezések erősen bolygatottak voltak, így sok esetben a kormeghatározásuk nem volt lehetséges. A löszfal folyamatos eróziója miatt sok sír pusztulhatott el korábban. A leletmentő ásatás során a temető kiterjedését nem sikerült tisztázni, a sírok leletanyaga pedig rendkívül szegényes volt.

Leletek:

IV.

i. gyöngyök

m. S végű ezüstkarakák, S végű bronzkarikák

Leletanyag leltári száma: A leletanyag leltározatlan.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag az Intercisa Múzeum külső raktárában van elhelyezve, jelenleg leltározatlan.

Irodalom:

B. HORVÁTH-PONGRÁCZ 1993, 36–37.; B. HORVÁTH-PONGRÁCZ 1995, 230.; B. HORVÁTH-PONGRÁCZ 1997, 194.; BUZA 2005, 35.

Adattár: Az Intercisa Múzeum adattárába leadott dokumentáció még nem kapott adattári számot.

18. DUNAÚJVÁROS-RADIÁTORGYÁR: 1968 januárjában a Dunai Vasmű egyik üzemegységének bővítése során csontok kerültek a felszínre. A leletmentés során egy 8-10 éves kislány lovassíráját tárta fel Bóna István, melyet a 10. század első felére keltezett. A sír környezetét kutatóárkokkal és szelvényekkel átvizsgálta, azonban újabb temetkezésre nem bukkant.

Leletek:

I.

s. pofarudas zabla

III.

n. aranyozott bronzlemezek, aranylemez

IV.

f. Karoling-csüngő (másodlagos felhasználásban, eredetileg lószerszámveret), bomba alakú ezüstcsüngők

i. dinnyemag alakú gyöngyök

n. aranyozott bronz pántkarperec

V.

d. fazék

VIII.

g. részleges lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: IM ltsz 74.1.1.–74.16.1.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 73.28.1.

Irodalom:

BÓNA 1971, 170–175.; BUZA 2005, 36.

Adattár: IM Adattár 99.; MNM Adattár I. 8/1968.; MNM Adattár IX. 103/1969.

19. DUNAÚJVÁROS, szórvány: 1903-ban Dunapenteléről a Nemzeti Múzeum gyűjteményébe került egy „háromszög alakú ezüst, lemezes dísztag”.

Leletek:

III.

n. „háromszög alakú ezüstlemez dísz”

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 40/1903. A lelet elveszett.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 76. 1063.

HAMPEL 1903, 436.; HAMPEL 1907, 113.

20. DUNAÚJVÁROS, szórvány: 1907-ban Dunapenteléről került a Nemzeti Múzeum gyűjteményébe egy négy szálból sodrott, nyitott ezüstgyűrű.

Leletek:

III.

j. négy szálból sodrott, nyitott ezüstgyűrű

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 69/1907.9.

21. DUNAÚJVÁROS, szórvány: 1911-ben egy I. István-érme került a mai város területéről a Szent István Király Múzeum tulajdonába.

Leletek:

V.

I. István-érme (1000–1038) [H 1]

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 253/1911.1.

Irodalom:

KESZI 2000, 88.; BUZA 2005, 35.

22. ELŐSZÁLLÁS-ARANY JÁNOS U. 4.: 1960-ban öt melléklet nélküli és egy, S végű bronzkarikát tartalmazó, (3. sír) kora Árpád-kori sírt tárt fel Kralovánszky Alán az Előszálláshoz tartozó Újtelepen. A leletmentő ásatás során nem sikerült a temető kiterjedését behatárolni, azonban az megállapítható volt, hogy a temetőrészletet korábban már több helyen erősen megbolygatták.

Leletek:

IV.

m. S végű bronzkarika

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 60.55.1.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.80.1–7.

Irodalom:

KRALOVÁNSZKY 1961a, 65.; KRALOVÁNSZKY 1963a, 180–181.; HATHÁZI 2004, 215. 21.; HATHÁZI 2005, 118. 21.

Adattár: SzIKM Adattár 207.; SzIKM Adattár 4445/87.; MNM Adattár X. 221/1961.

Névvariáció: Előszállás-Újtelep

23. ELŐSZÁLLÁS-BIBICHEGY: A 20. század első felében az Előszállás külterületén található bibichegyi homokbányából 7 darab aranyozott ezüst, kéttágú csüngő felső része került a Szent István Király Múzeum birtokába.

1953-ban egy leletmentés során Fitz Jenő két ÉNy–DK irányú sírt tárt fel. Fitz Jenő felhívja a figyelmet a sírok rendszertelen elhelyezkedésére, valamint arra, hogy a homokbánya területéről avar kori leletek is kerültek elő, így az 1953-ban feltárt temetkezések nem köthetők teljes biztonsággal a 10–11. századhoz.

Leletek:

II.

n. vaskés (?)

III.

d. bronzcsat vaspecekkel (?)

i. aranyozott ezüst, csüngős ingnyakdíszveret felső részei

V.

a. állatsont (?)

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 11461–11462.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.72.1.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 34. 277

HATHÁZI 2004, 215. 20.; HATHÁZI 2005, 118. 20.

Adattár: SzIKM Adattár 203.; SzIKM Adattár 205.; SzIKM Adattár 210.; SzIKM Adattár 4439./87.; MNM Adattár 54.E.II.; MNM Adattár 68.E.II.

24. ERCSI-KEKÉCS-TANYA: 1949-ben egy S végű karikát szolgáltatott be a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe, melyet egy, homokkitermelés következtében megbolygatott, Ny–K-i tájolású csontváz koponyája mellett találtak. A lelőhely az Ercsit Adonnyal összekötő országút közelében található 104 magassági pont mellett került elő a Kekécs-tanya területén.

Leletek:

IV.

m. S végű ezüstkarka

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 298/1949.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 35. 284.

Adattár: MNM Adattár 9.E.I.

Névvariáció: Iváncsa-Kekécs tanya

25. IGAR-SÓSDOMB: 1935 júniusában az Igar község külterületén található homokbányában egy 10–11. századi temetőrészlet sírjait bolygatták meg, a község jegyzője értesítette a Szent István Király Múzeumot, valamint beszolgáltatva az előkerült tárgyakat a múzeum részére. Ezt követően Marosi Arnold három napos próbaásatása során további három sír került elő, melyek közül az egyik temetkezés egy, három szálból csavart, hurkos-kampós záródású karperecet tartalmazott. Marosi Arnold a temetőrészlettel kapcsolatban megemlíti, hogy a sírok egymástól rendszertelenül kerültek elő, nem mutattak egységes temető jelleget.

Leletek:

III.

i. csüngős bronzveret

IV.

e. bronzcsörgő

i. gyöngyök

m. pödrött végű ezüstkarka

n. kikerekedő végű díszített bronz lemezkarperce

p. három szálból csavart bronz nyakperce hurkos-kampós záródással

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 9712.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.39.1.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 42. 425.

MAROSI 1935a, 87–88.

Adattár: SzIKM Adattár 280.; SzIKM Adattár 262/1935.; SzIKM Adattár 4410/87.

26. IVÁNCSA-LAPOS II.: 2005 nyarán Iváncsa külterületén megelőző ásatás keretében Keszi Tamás egy 11. századi temető 34 síros részletét tárta fel. A soros temetőrészlet 300 métere található a néhány évvel korábban előkerült

templom körüli temetőtől, melynek első sírjai a 11. század legvégére – 12. század elejére keltezhetők. A temető leletanyaga rendkívül szegényes.

Leletek:

IV.

j. hegyesedő végű bronz huzalgűrű

m. S végű ezüstkarka, S végű bronzkarka

Leletanyag leltári száma: A leletanyag leltározatlan.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag az Intercisa Múzeum külső raktárában van elhelyezve, leltározatlan.

Irodalom:

KESZI 2006. 259–260.

27. LOVASBERÉNY, szórvány: A 20. század elején „áttört díszítésű bronzcsüngők” és egy bronzkarperec került a Szent István Király Múzeum gyűjteményébe Lovasberényből.

A leletek napjainkra elkallódtak.

Leletek:

IV.

f. „áttört díszítésű bronzcsüngő”

n. bronz karperec

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 674–677.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 51. 621.

Adattár: SzIKM Adattár 507/1910.; SzIKM Adattár 508/1910.

28. MÁNY-STRÁZSAHEGY, szórvány: 1903-ban a Mányhoz tartozó Strázshegyen egy I. István-érmet találtak, mely szinte azonnal elkallódott.

Leletek:

VII.

I. István-érme (1000–1038) [H 1]

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 11.

HARSÁNYI 1921, 56.; GEDAI 1972, 192.

29. MEZŐFALVA-BOLONDVÁR: 1952-ben Fitz Jenő próbaásatást végzett a bronzkori földvár területén, melynek során a földvár alsó teraszának Ny-i oldalán két, Ny–K-i tájolású, kora Árpád-kori sír került elő.

Leletek:

IV.

m. csepp alakú bronzkarka, S végű bronzkarikák

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 59. 220. (a leltári szám rossz, a leletek leltározatlanok)

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.73.1–2.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 34. 278;

FITZ 1954, 80.; HATHÁZI 2004, 215. 15.; HATHÁZI 2005, 117. 18.

Adattár: SzIKM Adattár 352.; MNM Adattár 114.M.II.

Névvariáció: Előszállás-Bolondvár

30. MEZŐSZILAS-BALHÁSPART: 1948-ban ház alapjainak ásása során 8, melléklet nélküli sírt bolygattak meg, majd egy évvel később újabb sírok kerültek elő a területen. 1957-ban újabb három sírt fedeztek fel, melyek mellékleteit beszolgáltatták a Szent István Király Múzeum részére. Ezt követően Fitz Jenő leletmentő ásatást végzett a területen, azonban újabb temetkezések nem kerültek elő.

Leletek:

IV.

j. rovátkolt ezüstgyűrű

m. S végű bronzkarka

n. „elkalapált végű bronz karperec”

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 57.52.1–3.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag leltározatlan.

Irodalom: FEHÉR-ÉRY-KRALOVÁNSZKY 1962, 53. 659.

FITZ 1958a, 40.; FITZ 1958b, 207.

Adattár: SzIKM Adattár 353; SzIKM Adattár 358.; SzIKM Adattár 4392/87.; MNM Adattár VII. 1960/327.

31. MEZŐSZILAS-JÓKAI ÚT: 1963-ban Mezőszilas belterületén esőzést követően emberi csontok kerültek a felszínre, a helyszínen három vagy négy csontváz anyagát lehetett összegyűjteni. Az ezt követő leletmentő ásatás során Bánki Zsuzsa további hat, melléklet nélküli és két, mellékleteket (5., 7. sír) tartalmazó kora Árpád-kori sírt tárt fel. A temetőrészletet feltételezhetően egy őskori telepbe vágták, mivel a sírok betöltése őskori kerámiát tartalmazott.

Leletek:

IV.

i. henger alakú gyöngyök

m. S végű bronzkarika

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 63.5.1–7.1.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.23.1–13.

Irodalom:

BÁNKI 1964a, 58–59.; BÁNKI 1964b, 260.; BÁNKI 1966a, 133–134.

Adattár: SzIKM Adattár 356.; MNM Adattár VII. 191/1963.

32. MÓR-DOBOSPUSZTA, szórvány: 1936-ban a Magyar Nemzeti Múzeum vásárlás útján gyarapította honfoglalás kori gyűjteményét, ifj. Mérey Tibor móri földbirtokostól egy 10. századi ékköves aranygyűrűt vásárolt. A gyűrű lelőhelyét sokáig a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Pusztadobossal azonosították, azonban a szerencsés körülmények között megmaradt adásvételi szerződés alapján sikerült pontosítani a lelőhelyet.

Leletek:

IV.

j. négygömbös fejű aranygyűrű

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 8/1936.1.

Irodalom: FEHÉR-ÉRY-KRALOVÁNSZKY 1962, 54. 688.

MESTERHÁZY 1996a, 161.; RÉVÉSZ 2002, 111.

Adattár: MNM Adattár 8/1936.

Névvariáció: Mór-Pusztadobos

33. MÓR-SÓDERBÁNYA: 1960-ban a móri állami gazdaság sóderbányájában 10. századi sírokat dúltak szét. A munkálatok folytatása során 1962-ban újabb sírok kerültek elő a bánya területén, a leletek többsége elveszett, azonban néhány tárgyat egy helyi gyűjtőnek sikerült megmentenie. Miután értesítették a sírok előkerüléséről a székesfehérvári múzeum munkatársait, Kralovánszky Alán és Molnár Vera a helyszínre sietve a sóderbánya legmagasabb pontján további két, erősen bolygatott sírt tárt fel.

Leletek:

I.

p. bronz szíjelosztó karikák, bronz lószerszámveretek töredékei (?)

VI.

bronzszeg

IV.

i. gerezdelt gyöngy

k. palmettamintás hajfonatdíszkorong

m. zárt bronzkarika

V.

d. nyúlánk típusú fazék

VI. félgömb fejű bronzszeg

VII. római dénár avar kori aranyozott vasmásolata, Burgundi Rudolf (922–926) denárja, Provencei Hugo – II. Lothar (931–947) denárai

VIII.

g. részleges lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: A leletek jelenleg egy magángyűjtemény részét képezik.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.11.1–3.

Irodalom:

KRALOVÁNSZKY 1968a, 249.; KOVÁCS 1989, 45.

Adattár: MNM Adattár X. 158/1967.; MNM Adattár III. 38/1969.

34. NAGYKARÁCSONY-SZŐLŐHEGY: Az első sírok a Szőlőhegyen az 1920-as években kerültek elő házalapozás közben, az ekkor felfedezett temetkezések csontanyagát egy gödörbe dobálták és visszatemették. A terület gazdája 1937-ben újra kiást a korábban előkerült vázrészeket, melyek között egy „gömböcskével díszített ezüst fülbevalót” és egy bronzgyűrűt talált. Később kerti munkák során több, melléklet nélküli temetkezést, valamint egy „ezüstgyűrűt” és „halántékkarikát” tartalmazó sírt bolygattak meg. A temető kiterjedése nem tisztázott, a temetkezések kora a leletanyag alapján az ezredfordulóra helyezhető.

Leletek:

IV.

h. ezüst fülbevaló csüngős függőrésze

j. sodort nyitott bronzgyűrű

m. ezüstkarika, S végű bronzkarikák

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 10788–89.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 34. 279.; FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 56. 712.

A FÉK-ben 279. számon jegyzett előszállási és a 712. számon található nagykarácsonyi adatok ugyanazon lelőhelyre vonatkoznak.

MAROSI 1939, 43.; HATHÁZI 2004, 215. 18.; HATHÁZI 2005, 118. 18.

Adattár: SzIKM Adattár 215.; SzIKM Adattár 5146/88.

Névvariáció: Előszállás-Nagykarácsonyi-Szőlőhegy

35. NAGYLÓK-ERDŐMAJOR-PUSZTA: 1924 szeptemberében agyagkitermelés közben embercsontokat találtak, az előkerült leleteket a munkálatok vezetője összegyűjtötte, és eljuttatta a Szent István Király Múzeumba, valamint intézkedett a megbolygatott sír visszatemetéséről. Marosi Arnold a helyszínre érkezve feltárta a feldúlt sírt, és átszítáltatta a már kitermelt földet, továbbá a sír környezetében két kutatóárkot nyitott, azonban újabb temetkezés nem került elő. A halott koponyáján trepanáció nyomai figyelhetők meg.

Leletek:

I.

n. körte alakú kengyelpár

s. csikózábla

III.

e. aranyozott ezüst csat, ezüst övveretek

n. arany lemezecskék

IV.

n. elhegyesedő végű nyitott bronz huzalkarperec

VIII.

g. részleges lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 6018.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.34.1.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 56. 719.

MAROSI 1936a, 44.

Adattár: SzIKM Adattár 4384/87.

36. NAGYVELEG-MOLNÁR SÁNDOR TELKE: 1968-ban Nagyvelegen pinceásás során egy csavart bronzgyűrűt találtak, melyet később beszolgáltattak a Szent István Király Múzeumba. A lelet előkerülésének pontos körülményei nem ismertek.

Leletek:

IV.

j. csavart, nyitott bronzgyűrű

Leletanyag leltári száma: A lelet leltározatlan.

Adattár: SzIKM Adattár 4382/87.; MNM Adattár 124.N.II.

37. POLGÁRDI-SOMLÓHEGY: 1881-ben három, feltételezhetően sírból származó S végű karika került a lelőhelyről a Nemzeti Múzeum gyűjteményébe. 1956-ban munkagépek újabb temetkezéseket bolygattak meg, majd a leletmentő ásatás során Fitz Jenő 19, melléklet nélküli sírt tárt fel. A temető jellege és leletanyaga alapján egyelőre nem dönthető el egyértelműen, hogy az előkerült sírok soros vagy templom körüli temető részét alkothatták-e.

Leletek:

IV.

m. S végű aranykarika, S végű bronzkarikák

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 157/1881.21.; SzIKM ltsz 8738/1933.; SzIKM ltsz: 56.125.1–126.4.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.28.1–27.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 62. 829.

FITZ 1958c, 47–48.; FITZ 1958d, 92.

Adattár: SzIKM Adattár 427.; SzIKM Adattár 5098/88.; MNM Adattár 190.P.III.

38. PUSZTASZABOLCS, szórvány: 1955-ben a Szent István Király Múzeum Árpád-kori leleteket vásárolt egy pusztaszabolcsi gyűjtőtől, melyek feltételezhetően a község területén kerültek elő.

Leletek:

I.

t. vassarkantyú

IV.

j. kiszélesedő fejű bronzgyűrű

m. S végű bronzkarika

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 55.17.1–19.1.

Adattár: SzIKM Adattár 438.

39. RÁCALMÁS-GÖBÖLJÁRÁS: Az első sírokat 1976-ban az adonyi mgtsz területén áthaladó bekötőút építése során fedezték fel, ezt követően 1998-ig csaknem minden évben folytatott néhány hetes ásatást Bóna István és B. Horváth Jolán a temetőben. A feltárás során 795 kora Árpád-kori temetkezésen kívül bronzkori és avar kori sírok is előkerültek. Az Árpád-kori temetőrész kezdete a 10. század közepére datálható, míg az utolsó sírokat I. András-érmek kelteznek. A temető leletanyaga rendkívül szegényes, a sírok jelentős része korabeli bolygatásnak esett áldozatul, valamint nagy számban volt megfigyelhető a különböző koporsótípusok használata. A temetőből származik egy erősen kopott, több helyen átlukasztott I. István (1000–1038) Lancea Regis-érme.

Leletek:

II.

n. vaskések

III.

a. bronz fülesgombok

IV.

b. bronzcsengők

f. csüngők; szív alakú csüngők; ezüst, félhold alakú csüngők; ólom, félhold alakú csüngők

j. ezüstgyűrűk, bronzgyűrűk, bronz fejcsigolyák, hólyagos bronzgyűrű, bordázott bronzgyűrű, bronz pántgyűrűk

i. gyöngyök

m. bronzkarikák, S végű bronzkarikák

n. bronz karperecek, ezüst karperecek, állatfejes bronz karperecek

p. bronz nyakperecek, csavart bronz huzalnyakperecek

V.

f. bronzkereszttek

VI.

vaskarika, lemezkorong

VII.

I. István (1000–1038) [H 2]-érme, Péter (1038–1041, 1044–1046) [H 6]-érme, I. András (1046–1060) [H 8, H 9]-érmek

VIII.

a. padmalyos sír

Leletanyag leltári száma: A leletanyag leltározatlan.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 82.1.1–275. Az antropológiai anyag az Szent István Király Múzeum külső raktárában van elhelyezve, melyből csak az első 275 sír antropológiai anyaga van beletárolva.

Irodalom:

B. HORVÁTH 1977a, 40.; B. HORVÁTH 1977b, 104.; B. HORVÁTH – BÓNA 1979a, 81.; B. HORVÁTH – BÓNA 1979b, 106.; BÓNA – B. HORVÁTH 1980a, 73.; BÓNA – B. HORVÁTH 1980b, 250–251.; BÓNA – B. HORVÁTH 1980c, 366.; B. HORVÁTH – BÓNA 1981a, 64.; B. HORVÁTH – BÓNA 1981b, 273.; B. HORVÁTH – BÓNA 1983, 280.; B. HORVÁTH – BÓNA 1984a, 83–84.; B. HORVÁTH – BÓNA 1984b, 276.; B. HORVÁTH – BÓNA 1985a, 75.; B. HORVÁTH – BÓNA 1985b, 285.; B. HORVÁTH – BÓNA 1985c, 186.; B. HORVÁTH – BÓNA 1986a, 65.; B. HORVÁTH – BÓNA 1986b, 281.; B. HORVÁTH – BÓNA 1987a, 73.; B. HORVÁTH – BÓNA 1987b, 276.; B. HORVÁTH – BÓNA 1988a, 63–64.; B. HORVÁTH – BÓNA 1988b, 273.; KOVÁCS 1989, 55–56.; B. HORVÁTH – BÓNA 1990a, 130.; B. HORVÁTH – BÓNA 1990b, 216, 217.; B. HORVÁTH – BÓNA 1991a, 54.; B. HORVÁTH – BÓNA 1991b, 128.; B. HORVÁTH – BÓNA 1993, 67.; B. HORVÁTH – BÓNA 1995, 245.; B. HORVÁTH – BÓNA 1997a, 86–87.; B. HORVÁTH – BÓNA 1997b, 245.; B. HORVÁTH – BÓNA 1997c, 195.; B. HORVÁTH – BÓNA 1998, 330, 335.; KESZI-HARASZTI 2000, 175.; BUZA 2005, 38.

Adattár: SzIKM Adattár 1545.; SzIKM Adattár 1737.; SzIKM Adattár 3265/85.; SzIKM Adattár 4373/87.; MNM Adattár XXIV. 221/1978.; MNM Adattár XIII. 205/1979.; MNM Adattár X. 110/1980.; MNM Adattár XI. 154/1983.; MNM Adattár IX. 92/1985.; MNM Adattár IV. 34/1986.; MNM Adattár XI. 132/1987.; MNM Adattár VIII. 89/1988.; MNM Adattár 73.VII/1992.; MNM Adattár VI. 113/1995.; MNM Adattár XXVII. 143/1996.; MNM Adattár I. 10/1999.

40. RÁCALMÁS-SZULCS, szórvány: Az 1950-es évek közepén 11. századi szórványleletek kerültek a Szent István Király Múzeum gyűjteményébe Rácalmásról. A beszolgáltatott tárgyak pontos lelőhelye mára már nem azonosítható, így a tárgyak kapcsolata nem zárható ki valamelyik rácalmási temetővel.

Leletek:

IV.

j. rovátkolt díszítésű bronzgyűrű

m. S végű bronzkarika

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 55.63.1–65.1.

Irodalom: FEHÉR-ÉRY-KRALOVÁNSZKY 1962, 63. 844.

Adattár: SzIKM Adattár 432.

41. RÁCALMÁS-TÁNCSECS MIHÁLY UTCA: 1995. augusztus 15-én gépkocsitároló építése során sírokat bolygattak meg, melyek előkerüléséről azonnal értesítették a dunaújvárosi Intercisa Múzeumot. Másnap Keszi Tamás három, részben bolygatott temetkezést tárt fel, valamint megállapította, hogy egy vagy két sírt már korábban a munkálatok során elpusztítottak. Az előkerült sírok a leletanyaguk alapján a 10. század végére – 11. század elejére keltezhetők.

Leletek:

IV.

i. henger alakú gyöngyök, gerezdelt gyöngyök

m. S végű ezüstkárikák, S végű bronzkárikák

n. pödrött végű, díszített bronz lemezkarperec

p. három szálból csavart bronz huzalnyakperec hurkos-kampós záródással

Leletanyag leltári száma: IM ltsz 96.9.1–12.1.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag az Intercisa Múzeum külső raktárában van elhelyezve, leltározatlan.

Irodalom:

KESZI 2008.

42. SÁRBOGÁRD-PUSZTAEGRES-ÖRSPUSZTA: 1980-ban földmunkák során 12-14 sírt pusztítottak el a pusztáegresi mgtsz területén, melyekből egy hurkos-kampós záródású sodrott karperec került elő. A munkálatok leállítását követő leletmentő ásatás során Fülöp Gyula és Jungbert Béla hat, NY–K tájolású, melléklet nélküli temetkezést tárt fel. A feltárt sírok egy részének betöltése 13–14. századi kerámiatöredéket tartalmazott, így csak a sírok egy csoportja keltezhető a 10–11. századra.

Leletek:

IV.

o. sodrott bronz huzalkarperec hurkos-kampós záródással

Leletanyag leltári száma: A leletanyag leltározatlan.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag leltározatlan.

Irodalom:

JUNGBERT 1981a, 63–64.; JUNGBERT 1981b, 273.; FÜLÖP–JUNGBERT 1983, 233–234.

Adattár: SzIKM Adattár 1465.; MNM Adattár X. 138/1981.

Névvariáció: Pusztægres-Őrspusztá

43. SÁRBOGÁRD-TEMLÓM-DÜLŐ: Az 1940-es években homokbányát nyitottak a sárbogárdi Templomdűlőben. Az elkövetkező évtizedekben a homokbányászat következtében egy 11–12. századi temető több mint 100 sírját pusztították el. 1961-ben értesítették Kralovánszky Alánt, a székesfehérvári Szent István Király Múzeum régészét a folyamatosan pusztuló temetkezésekről, aki a bejelentést követően a homokbánya szélén nyolc sírt mentett meg. A feltárt sírok közül kettőt (2., 8. sír) csaknem teljes mértékben kibányásztak, a leleteket és a sírok antropológiai anyagát a kitermelt földből lehetett összegyűjteni. További két sírt (5., 6. sír) a bányászat jelentős mértékben megbolygatott. A megmentett sírok közül kiemelkedett a 2. sír, melyben egy fegyverekkel és lószerszámokkal eltemetett harcos feküdt, azonban a sír leletei csak erősen töredékes állapotban maradtak meg. A temetőtöredék a 8. sírban talált II. István (1116–1131)-denár és a csont függesztőfül keleti analógiái alapján a 12. század első felére keltezhető.

Leletek:

I.

a. balta (?)

c. íjkarvégeborító csontlemez töredéke (?)

d. íjtegez vagy nyíltegez csont függesztőfüle

g. köpüs nyílcsúcs

j. szablya (?)

n. kerek kengyel, kengyelpártöredék

s. csikózabla

t. patkó (?)

II.

n. vaskés

III.

n. ruhakapocs (?)

IV.

i. henger alakú gyöngy

VII.

II. István (1116–1131) [H 45]-érme

VIII.

d. enyhén zsugorított fektetés, jobb oldalra felhúzott térdekkkel

g–h. részleges vagy jelképes lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 61.137.1.–138.2.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.51.1–7.

Irodalom:

KRALOVÁNSZKY 1962a, 57.; KRALOVÁNSZKY 1962b, 266.; PETKES 2006, 93–116.

Adattár: SzIKM Adattár 479, 4367/87.; MNM Adattár XIX. 548/1961.

44. SÁRBOGÁRD-TINÓD, szórvány: 1877-ben és 1878-ban ajándékozta Győry Gábor sárbogárdi földbirtokos a Nemzeti Múzeumnak a sárbogárd-tinódi szőlőhegyen előkerült leleteket. A leletegyüttesben szereplő tárgyak összetétele, és ebből adódóan a leletek összetartozása és keltezése napjainkban is eldöntetlen.

A leleteket először Nagy Géza említette, aki a következő tárgyakat sorolta fel: 1. „*egy ezüst fonállal és szögekkel kirakott díszes vaszabla*”, 2. „*egy egészen kerek, fül nélküli, a fül helyett hosszúkás szíjlyukkal ellátott kengyel vasból*”, 3. „*két, majdnem egy méter hosszú görbe kardból, vége felé keskenyedő, egyenes keresztvassal*.” A tárgyakról ekkor még rajzot nem közölt, de 1900-ban megjelent viselettörténeti munkájának 23. tábláján megtalálható volt a tinódi zabla egyik oldalpalcájának, valamint a két szablya és feltételezhetően a kengyel rajza is. Nagy Géza Jósá Andrásához írt levelében is megemlíttette a tinódi leleteket, melyhez továbbra is csak a kengyelt, a zablát és a két szablyát sorolta. A leveléhez mellékletként csatolta több kengyel rajzát, közöttük a tinódiét is. Hampel József 1897-ben egy táblán közzétette az egész leletegyüttest, a táblán felsorolt leletek mellett feltűnt egy kígyófejben végződő karperec is. A leletanyaggal kapcsolatban további problémát jelentett, hogy a Hampel József és Nagy Géza által közölt kengyelek nem egyeztek meg, közöttük több apró különbség volt.

Pálóczi Horváth András és Hatházi Gábor a Nagy Géza által közölt rajzokat fogadják el hitelesnek és véleményük szerint ez nem egyezik meg a Hampel József által közölt kengyellel. A Hampel-féle táblán látható kengyelt és karperecet a leletekhez hozzákeveredett tárgyaknak tartják, melyek eredetileg nem tartozhattak a tinódi leletcsoporthoz. A karperecet korábbinak (10–11. század), míg a kengyelt 13. századi kun kengyelnek tartják. Ezzel a véleménnyel szemben áll Horváth Ferenc álláspontja, aki a Hampel József és Nagy Géza által közölt rajzokat egyazon kengyelről készülteknek tartja. Véleménye szerint, melyet elsősorban a Hampel-féle részletdúsabb kengyelrajzra alapoz, a tinódi leletek nem a besenyőkhöz köthetők, hanem a 13. század végén betelepülő kun csoportokhoz. Horváth felhívja a figyelmet arra a tényre, hogy a leletegyüttesbe más lelőhelyekről előkerült leletek keveredhettek. Horváth Ferenc véleménye ellen szólhat az a tény, hogy Sárbogárd-Tinód a későbbi kun szállásterület határától légvonalban mintegy 20 km-re található, a korábbi besenyő szállásterület központi területén; valamint, hogy az okleveles anyagban Tinódot besenyő faluként említik. Továbbá, az első leletközlésben nem szerepel a karperec, így későbbi hozzákeveredésnek tarthatjuk, melynek során a leletegyüttes kengyelét is összecserélhették. A leletek feltételezhetően egy besenyő kiscsaládi temető szórvány emlékei, melyeket általában egymástól függetlenül kelteztek és értelmeztek. A két szabályt a kutatás csaknem egyöntetűen 11–12. századnak tartotta, ezzel szemben az ezüstberakásos, oldalpálcás zablát tágabb időhatárok közé keltezték.

Leletek:

I.

j. szablyák

n. kerek kengyel

s. ezüstszőgekkel díszített oldalpálcás zabla

IV.

n. állatfejes bronz karperec (?)

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 46/1877.2.; MNM ltsz 52/1878.; MNM ltsz 65/1878. leltári szám alatt beletárolt leletanyag a 20. század első felében elkeveredett, a tinódi leleteket később feltételeken azonosították az MNM ltsz 97/1950.3.; MNM FT ltsz 53.330.; MNM FT ltsz 52.40. leltári szám alatt található leletekkel.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 78. 1099.

A FÉK-ben a lelőhelyet az erdélyi Tinauddal azonosították, így hibásan erdélyi leletekként mutatták be a lelőhelykataszterben.

NAGY 1893a, 18.; NAGY–NEMES 1900, 23. tábla 17.; CSALLÁNY 1961, 56.; DIENES 1966, 209–210.; PÁLÓCZI HORVÁTH 1989, 27.; HATHÁZI 1996a, 247.; HORVÁTH 2003, 378.

Névvariáció: Sárbogárd-Varga család temetője

45. SÁRBOGÁRD-TRINGER-TANYA: 1961-ben földmunkák közben 9 sírt bolygattak meg Sárbogárdtól ÉK-re a Forrás-dűlőben, a Tringer-tanya közelében. Az ezt követő ásatás során Kralovánszky Alán és K. Éry Kinga feltárt további 91 sírt és egy teljes szarvasmarha-temetkezést. A temető teljesen feltártnak tekinthető, melyben Kralovánszky Alán véleménye szerint az első temetkezések a Dunántúl megszállásával, 900 körül kerülhettek a földbe, a temető felhagyása pedig 970–990 közé helyezhető.

Leletek:

I.

c. íjvégborító csontlemez, íjmarkolat-borító csontlemez

d. tegezmerévítő pálcá

g. deltoid alakú, hosszú nyílcsúcs; domború, ívelt élű nyílcsúcs; rombusz alakú nyílcsúcs

m. téglalap alakú hevedercsat, kerek hevedercsat

n. kerek kengyelpár

o. lóiga

s. oldalpálcás zabla, csikózabla

II.

f. lant alakú csiholó

n. vaskés

p. kovák

III.

a. sima, üreges fülesgomb

d. vascsat, kisszífcsat, szíjvég

e. övveretek

f. bőrtarsoly bőrintarzia-díszítéssel

n. ezüstrozetta

IV.

c. kauri csigák

f. álfiligrános, karéjozott aljú, félhold alakú csüngő

h. lemezgömbcsüngős fülbevaló

i. hordó alakú gyöngyök, karika alakú gyöngyök, gerezdelt gyöngyök, nagy szemesgyöngyök, kis szemesgyöngyök, rúdgyöngyök

j. egymásra hajló végű bronz pántgyűrű, hegyesedő végű bronz huzalgűrűk

k. hajfonatdíszkorong, geometrikus díszítésű hajfonatdíszkorong

m. nyitott bronzkarikák, nyitott bronzkarika gyönggyel, S végű ezüstkarakikák, S végű bronzkarikák

n. vas huzalkarperec, elhegyesedő végű huzalkarperec, lemezkarperecek

o. láncocska

V.

a. állatcsont

b. lósírok

d. fazék

l. tojások

VI.

bronzkarikák

VIII.

h. jelképes lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 61.188.1–221.2.; SzIKM ltsz 61.223.1–224.1.; SzIKM ltsz 61.252.1–254.1.; SzIKM ltsz 61.266.1.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.49.1–100.

Irodalom:

KRALOVÁNSZKY 1962c, 57–58.; KRALOVÁNSZKY 1962d, 266.; KRALOVÁNSZKY 1964, 171–184.; KRALOVÁNSZKY 1965a, 89–99.; K. ÉRY 1968, 93–147.; KRALOVÁNSZKY 1985, 360–374.

Adattár: SzIKM Adattár 487–88.; SzIKM Adattár 4356–62/87.; SzIKM Adattár 5074/88.

Névvariáció: Sárbogárd-Forrás-dűlő

46. SÁROSD-HOMOKBÁNYA I, szórvány: 1962-ben a község belterületének D-i határán található, kelta lelőhelyként ismert homokbányából egy ezüstkarka került a Szent István Király Múzeum gyűjteményébe. Keszi Tamás véleménye szerint elképzelhető, hogy a lelet valójában a Sárosd-Kertali-domb lelőhelyről származik, mely a raktározás során keveredhetett a Homokbánya leletanyagához.

Leletek:

IV.

m. S végű ezüstkarka

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 62.74.5.

Irodalom:

HATHÁZI 2004, 213, 4; HATHÁZI 2005, 116. 4.

Adattár: SzIKM Adattár 501.; MNM Adattár I. 33/1963.

47. SÁROSD-KERTALI-DOMB: 1934-ben esőzést követően embercsontokat mosott ki a víz Sárosd belterületének ÉK-i peremén, a Kert utca végén található disznólegelőn. Erről értesülve Marosi Arnold kiszállt a helyszínre, és ott 15. kora Árpád-kori sírt mentett meg. A lelőhely további pusztulása miatt újabb leletmentő és egyben hitelesítő ásatást végzett 1989 és 1992 között Fülöp Gyula és Hatházi Gábor, melynek során további 44, késő avar-kori (16., 17., 18., 19., 21., 32. sír), illetve a 10. század második felére keltezhető sírokat tártak fel. A Marosi Arnold által ásott szelvények körvonalai még 55 évvel később is kivehetőek voltak, így a két ásatási területet egy összesítő térképen lehetett ábrázolni. A feltárások során sikerült a temető Ny-i, É-i és K-i kiterjedését tisztázni, azonban a temető központja a feltárt területtől D-re helyezkedik el. Az előkerült temetkezések között magas számban találhatók mellékletes sírok, valamint a sírok egy részénél a koporsó használata volt megfigyelhető.

Leletek:

I.

r. S alakú, sima lyukvédő nyeregveret

II.

f. csiholó

n. vaskések

p. kovák

z. vasabroncsos-dongás favödör

III.

d. vascsatok

IV.

f. álfiligrános, karéjozott aljú, félhold alakú csüngő

h. bordákkal tagolt karikájú, kék pasztagyöngy csüngős bronz fülbevalók

i. dinnyemag alakú gyöngyök, karika alakú gyöngy, csepp alakú gyöngy

j. egymásra hajló végű ezüst pántgyűrűk; csavart, nyitott ezüst huzalgyűrű

m. nyitott ezüstkarikák, nyitott bronzkarikák, S végű ezüstkarikák, S végű bronzkarikák

n. zárt, állatfejes bronzkarperec

p. csavart, bronz nyakperec hurkos-kampós záródással

V.

d. edény

l. tojás

VI.

bronzkarikák, bronz függesztőhorgok visszahajló kígyófej motívummal

VII.

római kisbronz

VIII.

h. jelképes lovastemetkezés (?)

Leletanyag leltári száma: A leletanyag leltározatlan.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.45.1–9.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 65. 872.

MAROSI 1934a, 96.; KOVÁCS 1989, 90.; HATHÁZI 1991, 47–48.; FÜLÖP–HATHÁZI 1992., 50; FÜLÖP–HATHÁZI 1993, 68.; FÜLÖP–HATHÁZI 1994, 75.; FÜLÖP–HATHÁZI 1995, 245–246.; HATHÁZI 1997a, 189.; FÜLÖP–HATHÁZI 1997a., 191.; FÜLÖP–HATHÁZI 1997b, 195.; FÜLÖP–HATHÁZI 1997c, 197.; HATHÁZI 2004, 213. 2.; HATHÁZI 2005, 115. 2.

Adattár: SzIKM Adattár 499.; SzIKM Adattár 6494/93.; SzIKM Adattár 9205/1934.; MNM Adattár IX. 100/1993.; MNM Adattár IX. 101/1993.; MNM Adattár IX. 102/1993.; MNM Adattár IX. 103/1993.

Névvariáció: Sárosd-Sertéslegelő

48. SÁRPENTELE-ERDÉSZHÁZ: 1980-ban a sárpentelei erdészháztól 200 méterre nyitott homokbányában sírokat pusztítottak el. Ezt követően rövid leletmentő ásatást folytatott Bánki Zsuzsa a területen, mely során két bolygatott sírt feltárt, és további két temetkezés helyét megfigyelte. Becslése szerint az elpusztított sírok száma feltételezhetően 15-20 között lehetett, a temető használati ideje az előkerült leletanyag alapján nem szűkíthető a kora Árpád-koron belül.

Leletek:

IV.

j. bronz huzalgyűrű, bronz pántgyűrű

Leletanyag leltári száma: A leletanyag leltározatlan.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai leletanyag leltározatlan.

Irodalom:

BÁNKI–FÜLÖP 1983, 235–237.

Adattár: SzIKM Adattár 1636.

49. SÁRSZENTÁGOTA-FELSŐTÖBÖRZSÖK: 1961-ben Kralovánszky Alán egy szétdúlt sír leletanyagát gyűjtötte be a Sárszentágotához tartozó Felsőtöbörzsökről. A sírból a jelentés szerint egy „kard” és egy vállába kovácsolt fülű, ovális kengyelpár került elő, azonban a Szent István Király Múzeum gyűjteményébe csak a kengyelpár került be. A sírt Kralovánszky 10. századnak határozta meg, a 11. század végi besenyő betelepődéssel való kapcsolatát Hatházi Gábor vetette fel a kengyelpár formai analógiái alapján.

Leletek:

I.

e. kard (?)

n. vállába kovácsolt fülű, ovális kengyelpár

VIII.

h. jelképes lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 61.117.1.

Irodalom:

KRALOVÁNSZKY 1962e, 75–76.; BÁNKI 1966c, 178.; HATHÁZI 1996a, 228.; HATHÁZI 1996b, 43.

Adattár: SzIKM Adattár 5040/88.

50. SÁRSZENTÁGOTA-ÓVODA: 1973. október 10-én a sárszentágotai iskola igazgatója értesítette a székesfehérvári Szent István Király Múzeumot, hogy az iskolától ÉK-re eső területen épülő óvoda alapozási munkái során két Ny–K-i tájolású csontvázás sírt bolygattak meg. A munkások az 1. sír teljes csontanyagát és mellékleteit, valamint a 2. sír alapozási árokba eső részét felszedték, és az iskolába szállították. A bejelentést követően a helyszínre érkezett Csukás Györgyi, a székesfehérvári múzeum régésze, aki több helyi lakostól arról értesült, hogy a most előkerült csontvázaktól 10–15 méterre Ny-ra az 1940-es években sílógödrök ásása közben csontvázak kerültek elő, viszont a területtől ÉK-re épült pedagógusházak építése során nem bolygattak meg újabb vázakat. Az 1973 novemberében végzett leletmentő ásatás során további 19 sír és két verem került feltárássra. Továbbá a DK-i alapozási árok metszetében állatcsontokat figyeltek meg, melyre rábontva egy, feltételezhetően újkori, szarvasmarhaborjú teteme került elő.

1974. március 15-én értesítették a múzeumot az építési munkák folytatásáról, azonban a helyszíni szemle során kiderült, hogy az óvoda épületét az eredeti elképzelésekhez képest 4 méterrel ÉNy-i irányba eltolták, valamint a DK-i homlokkal elé egy előteret kívántak létrehozni, így az új alapok kiásása során a munkások, saját elmondásuk szerint újabb három, melléklet nélküli csontvázat dúltak szét, melyeknek helyét megközelítően feljegyezték. A leletmentés során további nyolc sírt tártak fel, valamint két verem feltárást figyeltek meg, melyeket az új alapozási árok ásásakor csaknem teljes egészében szétdúltak.

Az 1973-ban és 1974-ben folytatott feltárások során összesen 32 sír került elő, a temetőrészlet használatát a 10. század második felére és a 11. század első negyedére helyezhetők.

Leletek:

II.

n. vaskések

III.

d. vascsat

IV.

f. félhold alakú, állatfejes bronzcsüngő

j. hegyesdő végű bronzgyűrű; dudorosán öntött ezüstgyűrű; rovátkolt bronz karikagyűrű; nyitott bronz pántgyűrű; ovális átmetszetű, zárt bronz pántgyűrű; félkör átmetszetű, zárt bronz pántgyűrű, stilizált madáralakban végződő fejű ezüstgyűrű

m. csepp alakú karika, nyitott bronzkarikák, bronzkarika, pödrött végű bronzkarika, S végű bronzkarikák

n. sima karikájú, öntött, nyitott, bronz, kígyófejes karperec; díszített, öntött, bronz, zárt, kígyófejes karperec; kerek átmetszetű, elkeskenyedő végű bronz huzalkarperecek

p. egy kettéhajtott szálból csavart bronz huzalnakpereg hurkos-kampós záródással

V.

l. tojás

VI.

S alakúra hajlított kapocs

VII.

római kisbronz, azonosíthatatlan ezüstérme

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 97.1.1–19.1.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 79.6.1–19.

Irodalom:

CSUKÁS 1974a, 76.; CSUKÁS 1974b, 322.; CSUKÁS 1975a, 100.; CSUKÁS 1975b, 367.; CSUKÁS 1976, 274.

Adattár: SzIKM Adattár 940.; SzIKM Adattár 4351/87.; MNM Adattár V. 38/1974.; MNM Adattár XXIII. 245/1976.

51. SÖRÉD-SZŐLŐHEGY: 1948 és 1949 telén, Mór és Csókakő között, a Vértes hegy lábánál húzódó hármass dombgerinc ÉK-i oldalán, Posztl Mihály földjén földmunkák következtében 80–100 sírt pusztítottak el. Az ezt követő leletmentés során Fitz Jenő három sírt tárt fel, melyből kettő É–D-i tájolású volt, míg a harmadik sír, amelyből S végű karikák kerültek elő, Ny–K-i irányban feküdt. A temető méretét nem sikerült a kutatás során tisztázni, azt azonban

megállapították, hogy a szomszédos szántóföldeken földmunkák során már nem bukkantak sírokra. A temető használati ideje a leletek alapján a 10. század második felére – 11. századra helyezhető.

Leletek:

IV.

m. S végű bronzkarikák

n. csavart bronz nyakperek

Leletanyag leltári száma: A leletanyag leltározatlan.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.56.1.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 67. 909.

Adattár: SzIKM Adattár 523-524.; MNM Adattár 110.S.II.

52. SZABADBATTYÁN-KÜLCSPADA, HERÉSKERTI-DÜLLŐ: 1927-ben Szabadbattyán külterületén, a Székesfehérvár felé eső határrészben, Simon István szőlőjében feltételezhetően két csontvázat dúltak szét. A kidobált földből előkerült leleteket beszolgáltatták a Szent István Király Múzeumba. Ezt követően Marosi Arnold hitelesítő ásatása során egy lovassírt tárt fel a lelőhelyen, valamint kutatóárokokkal átvizsgálta a sír környezetét, azonban újabb temetkezéseket nem talált. Az előkerült sírok leletanyaguk alapján a 10. század középső harmadára keltezhetők.

Leletek:

I.

n. körte alakú kengyelpár

s. csikózábla

II.

c. kanalasgém alakú csont botvég

n. kés, fatok maradványaival

III.

d. vascsat

n. bronzpityke

IV.

n. nyitott ezüst huzalkarperek

VII.

Provence-i Hugó (926–931) denárai, Provence-i Hugó – II. Lothár (931–945) denárai

VIII.

g. részleges lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 293/1927. 7416; SzIKM ltsz 294–296/1927. 7417. Az érmek elvesztek.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.47.1–2.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 68. 926.

MAROSI 1936a, 44–45.; MAROSI 1938, 91.; HUSZÁR 1955, 97.; DIENES 1972, 102; KOVÁCS 1989, 60.; RÉVÉSZ 1996b, 373.

Adattár: SzIKM Adattár 4328/87.

53. SZABADEGYHÁZA-PETŐFI SÁNDOR UTCA 1.: 1965 nyarán Galamb Béla kertjében gödörásás közben egy koponyára bukkantak, a koponyát a munkások magukhoz vették, a sírt azonban tovább nem bolygatták. Egy évvel később újra előkerült a temetkezés, melyet ekkor teljesen kibontottak, majd értesítették a Szent István Király Múzeumot. A lovastemetkezés anyagának begyűjtését és a sír hitelesítését Kralovánszky Alán és Makkay János végezték, továbbá kutatóárokokkal átvizsgálták a sír környezetét, melynek során újabb temetkezésekre nem bukkantak. A helyi lakosok elmondásából kiderült, hogy a sír környezetéből az előző években egy kb. 3-5 méter átmérőjű, fél méter magas halmot távolítottak el, azonban a halom és a temetkezés kapcsolata nem bizonyítható.

Leletek:

I.

m. téglalap alakú vas hevedercsat

s. csikózábla

IV.

n. kikerekedő végű ezüst lemezkarperek

VII.

I. Berengár király (888–915)-érmek, I. Berengár császár (915–924)-érmek

VIII.

h. jelképes lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 79.33.1–6.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.62.1.

Irodalom:

KRALOVÁNSZKY 1966a, 68.; KRALOVÁNSZKY 1967b, 229.; KRALOVÁNSZKY 1968a, 249–251.; KOVÁCS 1989, 60.

Adattár: SzIKM Adattár 710.; MNM Adattár XXIII. 328/1966.

54. SZÉKESFEHÉRVÁR-ATTILA UTCA 23., szórvány: 1934-ban a Székesfehérvár belterületén található Attila utcából Aba Sámuel két helyen átlukasztott ezüstérmét adták át a székesfehérvári múzeumnak, a lelőhelyen embercsontok is kerültek elő, így feltételezhetően az érme is a temetkezésekhez köthető. Ugyanerről a lelőhelyről

Leletek:

VII.

Aba Sámuel (1041–1044) [H 7]-érme

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 399/1934.

Irodalom: FEHÉR-ÉRY-KRALOVÁNSZKY 1962, 70. 970.

MAROSI 1934b, 97.

55. SZÉKESFEHÉRVÁR-DEMKÓHEGY: 1878-ban került feltárássra az első ismert sír a Székesfehérvártól DNy-ra fekvő Demkóhegyen, azonban már korábban is dúlhattak szét temetkezéseket a területen. 1892-ben újabb 4-5 sírt találtak a Demkóhegy DK-i oldalán, amit először egy, majd további két sír feltárása követett. Lichtneckert József felhívta a figyelmet arra, hogy ebben az időszakban több sír is napvilágot látott a homokbányában, melyek közül négyet személyesen figyelhetett meg. Ezt követően 1893-ban egy, 1902-ben huszonegy, 1903-ban pedig kilenc sírt tárt fel Lichtneckert a Demkóhegyen. 1905-ben a Magyar Nemzeti Múzeumba, majd 1912-ben a székesfehérvári múzeumba kerültek újabb tárgyak a demkóhegyi homokbányából, majd 1927-ben és 1929-ben emberi koponyákat szolgáltatottak be a Szent István Király Múzeum részére.

A lelőhely korszerű feldolgozását Bakay Kornél végezte el 1966-ban, véleménye szerint a székesfehérvár-demkóhegyi temető megközelítően 150 sírt tartalmazhatott, használatának idejét pedig 950–1020/30 közé helyezte. Bakay Kornél szerint a demkóhegyi és az 1892-ben Maroshegy I. név alatt ismertté vált sírok egy temető részét alkothatták. E feltételezés korábban már Lichtneckert József munkájában is felmerült, azonban ezt, a két temetőt elválasztó természeti adottságok miatt elvetette.

Leletek:

I.

a. balta

e. S vagy T₂ típusú kétélű kard, kardkoptató

g. rombusz alakú nyílcsúcsok, levél alakú nyílcsúcs

k. szablamarkolatú kard

l. tegezvasalás

m. D alakú hevedercsat, téglalap alakú hevedercsat

n. körte alakú kengyelpár; trapéz alakú, korongos szárú kengyelpár

s. csikószabla

II.

n. vaskések

z. vödörfül

III.

a. gömb alakú, öntött bronz fülesgombok; gomba alakú, öntött bronz fülesgombok

i. I.a. típusú aranyozott ezüst, csüngős ingnyakdíszveretek; I.i. típusú aranyozott ezüst, csüngős ingnyakdíszveretek

j. aranyozott ezüst, csüngős kaftándíszveretek

l. aranyozott ezüst, női övveretek; ezüst, női övveretek

IV.

c. kauri csigák

e. gömb alakú csörgők, körte alakú csörgő

h. gömbsorcüngős fülbevalópár; díszített, félhold alakú fülbevaló

- i. „agyaggyöngyök”; korong alakú gyöngyök; csurgatottan bordázott, henger alakú gyöngyök; bordázott, henger alakú gyöngyök; bordázott, gömb alakú gyöngyök; bordázott, lapított gömb alakú gyöngyök
- j. nyitott bronz huzalgűrű; nyitott bronz pántgyűrű; nyitott, bordázott bronz pántgyűrű; pontsorral díszített, bordázott nyitott bronz pántgyűrű; zárt bronz pántgyűrű; két szálból fonott, zárt bronzgyűrű
- m. csepp alakú bronzkarika, nyitott ezüstkarakák, S végű bronzkarikák
- n. három szálból sodrott bronz karperec; pödrött végű ezüst lemezkarperec; bronz karperec spirálisan egymásba csavart véggel; bronz huzalkarperec; hegyesedő végű, kerek átmetszetű bronz huzalkarperec; sima karikájú, zárt, kigyófejes bronz karperec; sodort bronz huzalkarperec; három szálból sodrott bronz huzalkarperecek hurkos-kampós véggel; négy szálból sodrott bronz huzalkarperec hurkos-kampós véggel
- p. három szálból sodrott bronz nyakperekcek hurkos-kampós véggel

V.

- a. állatfogak

VIII.

- a. padmalyos sírgödör (?)
- d. hasra fektetés (?)
- g. részleges lovastemetkezés
- h. jelképes lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 2573–2574.; SzIKM ltsz 127/1927.; SzIKM ltsz 487/1929.; MNM ltsz 16/1898.7–32.; MNM ltsz 136/1902.1–103.; MNM ltsz 106/1903.2–90.; MNM ltsz 36/1905.24–39.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.85.1–2.

A SzIKM Ant. ltsz 70.98.1–2. és a SzIKM Ant. ltsz 70.101.1. leltári számok alatt szereplő tételek a demkóhegyi és a maroshegyi I. temetők összekeveredett anyagát tartalmazzák.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 70. 972.

RÓMER 1878, 158.; NAGY 1892, 301–310.; LICHTNECKERT 1893a, 266–269.; LICHTNECKERT 1893b, 296–304.; HAMPEL 1896, 111–122.; HAMPEL 1905, II. 579–587, 867–871.; HAMPEL 1905, III. 393–398. tábla, 516–519. tábla.; HAMPEL 1907, 196–206.; MAROSI 1914, 60–63; MAROSI 1922, 27–32.; K. ÉRY – KRALOVÁNSZKY 1963, 80–81.; BAKAY 1966, 45–56, 65–75.; MESTERHÁZY 1996b, 373–374.

Adattár: SzIKM Adattár 672.; SzIKM Adattár 4556.; MNM Adattár 276.Sz.IV.

56. SZÉKESFEHÉRVÁR-KANIZSAI ÚT: 1915 nyarán katonai barakkok építése közben sírokat dúltak fel a Szabadbattyáni út mellett, a Nagykanizsai vasútvonaltól NY-ra. Néhány nappal később a lelőhelyre látogató Marosi Arnold és Lichtneckert József gyűjtötte össze az előkerült leleteket. A helyszíni szemle során hat vagy hét temetkezésre becsülték a megbolygatott sírok számát. 1917 őszén a folytatódó építkezések során újabb 21–27 sírt pusztíthattak el, az ezt követő leletmentő ásatás következtében további kilenc sír került elő, melyek közül mindössze csak három temetkezés tartalmazott mellékleteket. A lelőhely feldolgozása során Bakay Kornél a temetőtöredéket a 11. századra keltezte. Kralovánszky Alán véleménye szerint a Kanizsai úti és a Maroshegy I. temetőtöredékek egy temető részét alkották.

Leletek:

II.

- n. vaskés

III.

- a. gömb alakú, öntött bronz fülegomb
- i. aranyozott ezüst, kerek ingnyakdíszveret

IV.

- f. félhold alakú csüngő

- i. gyöngyök

- j. hegyesedő végű, nyitott bronz huzalgűrű; bronz pántgyűrű
- m. egyszerű, nyitott bronzkarikák; S végű ezüstkarika; S végű bronz karika
- n. három szálból sodrott bronz karperec hurkos-kampós véggel
- p. három szálból sodrott bronz nyakperekcek hurkos-kampós véggel

VI.

bronz dróttöredék

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 4265.; SzIKM ltsz 4551–4565.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.94.1–2.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 71. 980.

MAROSI 1914, 60–63.; MAROSI 1922, 35–36.; K. ÉRY – KRALOVÁNSZKY 1963, 83–85.; KRALOVÁNSZKY 1967a, 10.; BAKAY 1968, 59–60, 69–70.

Adattár: SzIKM Adattár 10358–10412.; MNM Adattár 276.Sz.IV.

Névváriáció: Székesfehérvár-Kanizsai úti Barakktábor

57. SZÉKESFEHÉRVÁR-MAROSHEGY I.: 1892-ben a demkóhegyi temetővel szemben található dombon homokbányászat következtében sírokat pusztítottak el,⁴⁸ a temetkezések leletanyagát Lichtneckert József gyűjtötte össze.⁴⁹ 1894-ben földmunkák során újabb 15 sírt bolygattak meg. A Magyar Nemzeti Múzeum Éremtárának leltárkönyvében a Maroshegyi I. temető leletei közé 1893-ban be lett sorolva egy szórvány Kálmán (1096–1116)-érem,⁵⁰ azonban erről az éremről sem Nagy Géza, sem Lichtneckert, sem később Hampel nem tesz említést, sőt Lichtneckert elég pontosan felsorolja az 1892-ben előkerült leleteket, így a pénz és a Maroshegyi I. temető kapcsolata megkérdőjelezhető. Bakay Kornél véleménye szerint a maroshegyi I. és a demkóhegyi sírok, míg Kralovánszky Alán elgondolása alapján a maroshegyi I. és a Kanizsai úti sírok egy temető részét alkották.

Leletek:

III.

i. I.a. típusú ingnyakdíszveret, nem azonosítható típusú ingnyakdíszveretek

IV.

i. dinnyemag alakú gyöngyök, henger alakú gyöngyök, karika alakú gyöngy, gerezdelt gyöngy, rúdgyöngy, kis szemesgyöngyök, nagy szemesgyöngy

j. bronz karikagyűrű; egymásra hajtott végű, kerekfejú bronz karikagyűrű; rovátkolt bronz karikagyűrű

m. pödrött végű bronzkarika, S végű bronzkarika

p. három szálból sodrott bronz nyakperecek hurkos-kampós véggel

VI.

bronzkorong

VII.

Kálmán (1095–1116) [H 37]-érem (?)

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 16/1898.36–82.

Antropológiai anyag leltári száma:

A SzIKM Ant. ltsz 70.98.1–2. és a SzIKM Ant. ltsz 70.101.1. leltári szám alatt szereplő tételek a demkóhegyi és a maroshegyi I. temetők összekeveredett anyagát tartalmazzák.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 71. 974.

A honfoglalás és kora Árpád-kori sírleleteket összefoglaló leletkataszter a két maroshegyi temetőt egyetlen lelőhelyként kezelte.

LICHTNECKERT 1893b, 301–302.; HAMPEL 1900, 699–70.1; HAMPEL 1905, II. 586–587, III. 398.; MAROSI 1922, 32–33.; KRALOVÁNSZKY 1967, 10.

Adattár: MNM Adattár 276.Sz.IV.

58. SZÉKESFEHÉRVÁR-NÉMETH LÁSZLÓ UTCA: 1977-ben az egykori Makarenkó utcában vezetéknakna ásása közben egy ÉNy–DK-i tájolású, 10. századi sírt dúltak fel. A leletmentés során Fülöp Gyulának csak a sír bolygatatlan részének, a törzs és az alsó végtagok feltárására, valamint a leletek begyűjtésére volt lehetősége.

Leletek:

I.

g. rombusz alakú nyílcsúcs

n. kengyelpár

s. csikózábla

VIII.

h. jelképes lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: A leletanyag leltározatlan.

⁴⁸ Lichtneckert József a maroshegyi temetőről megjelent első munkájában hét vagy nyolc elpusztított sírt említ, melyeken kívül feltárt további három temetkezést. (LICHTNECKERT 1893b, 301.) A később megjelent összefoglaló munkákban azonban már 12–14 elpusztított sír szerepelt. (NAGY 1914, 33.) Lichtneckert azon megjegyzése alapján, mely szerint „emberi és lócsontok” találhatók a temető területén szétszórva, feltételezhető, hogy a bolygatott temetkezések száma magasabb lehetett. (LICHTNECKERT 1893b, 304.)

⁴⁹ A Maroshegyről 1892-ben előkerült leleteket Nagy Géza és később, feltételezhetően Nagy Géza nyomán Hampel József is a Demkóhegyen talált tárgyak közé sorolja. (NAGY 1892, 309. 44–45 ábra; HAMPEL 1900, 697. 44–45. ábra.) Ezúton szeretnék köszönetet mondani Keszi Tamásnak, hogy rendelkezésemre bocsátott jegyzeteiben felhívta erre a tényre a figyelmem.

⁵⁰ MNM Éremtár Ltsz: 161/1983.15.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag leltározatlan.

Irodalom:

FÜLÖP 1978, 77.; JUNGBERT 1980, 365.

Névvariáció: Székesfehérvár-Makarenkó utca

59. SZÉKESFEHÉRVÁR-RÁC UTCA 37.: 1921-ben Lichtneckert József a Rác utca 37. számú ház kertjében sírokat tárt fel. Az előkerült temetkezések közül mellékleteket csak egyetlen sír tartalmazott. 1986-ban Siklósi Gyula a Rác utca 30. ház előtt nyolc, melléklet nélküli sírt talált, a két temetőrészlet egymással való kapcsolata nem bizonyítható.

Leletek:

IV.

j. sodrott, nyitott bronz huzalgűrű

m. S végű bronzkarikák

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 5672/1921.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag leltározatlan.

Irodalom: FEHÉR-ÉRY-KRALOVÁNSZKY 1962, 71. 975.

Adattár: SzIKM Adattár 4159/87.

60. SZÉKESFEHÉRVÁR-RÁDIÓTELEP I.: 1923-ban a Székesfehérvár DNY-i határában elhelyezkedő Rádiótelepen földhordás közben egy lovas, fegyveres sírt bolygattak meg (A. sír). A munkálatokat azonnal leállították, az előkerült tárgyakat Marosi Arnold összegyűjtötte, azonban ezek a gyors intézkedések sem tudták megakadályozni a sírnak és környezetének a feldúlását. A leletmentő ásatás során előkerült a ló koponyája és lábszárcsontjai, azonban a temetkezéshez tartozó emberi csontok eltűntek. A sír közvetlen környezetének átvizsgálása során, tőle D-re egy újabb, melléklet nélküli temetkezést (B. sír) tárt fel Marosi Arnold. 1970-ben Kralovánszky Alán további egy, melléklet nélküli sírt mentett meg a Rádiótelepen, azonban az 1923–24. évi feltárás pontos helye jelenleg nem azonosítható, így az újonnan előkerült sír és a korábban feltárt temető kapcsolata nem vizsgálható. Bakay Kornél a temető feldolgozásának során annak használati idejét a 10. század második felére, a 11. század elejére helyezte, melyet később Kovács László fegyverzett kapcsolatos kutatásai is megerősítettek.

Leletek:

I.

a. nyéltámaszos balta

e. T₁ típusú, kétélű kard

n. trapéz alakú kengyelpár

s. csikószabla

II.

z. vasabroncsos-dongás favödör

VI.

ismeretlen rendeltetésű csontlemez bronzszeggel és bőrmaradványokkal

V.

e. arany lemezpánt

VII.

arany, kerek lemezecske (pénzutanázat?)

VIII.

g. részleges lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 5859/151–156.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.96.1.

Az 1970-ben feltárt sír antropológiai anyagának a leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 72.11.1.

Irodalom: FEHÉR-ÉRY-KRALOVÁNSZKY 1962, 71. 977.

MAROSI 1926, 245–257, 347–348.; K. ÉRY – KRALOVÁNSZKY 1963, 69–79.; BAKAY 1966, 56–61, 75–83.; KRALOVÁNSZKY 1967, 11.; KRALOVÁNSZKY 1971, 61a.; BÁNKI 1972a, 283.; KOVÁCS 1995, 291–308.

Adattár: MNM Adattár 276.Sz.IV.

Névvariáció: Székesfehérvár-Bikasziget; Székesfehérvár-Bikasziget, Rádiótelep.

61. SZÉKESFEHÉRVÁR-RÁDIÓTELEP II.: 1923-ban Marosi Arnold a rádiótelepi I. temető kutatása során a domb gerincén, hosszában, egy É–D-i irányú kutatóárokka próbálta a temetkezések környezetét átvizsgálni, így a rádiótelepi

I. temetőtől 100 m-re É-ra öt újabb sírra bukkant, melyek feltárását a következő évre halasztotta. 1924-ben a korábban előkerült öt sírral együtt 66 sírt tárt fel. A temetkezések zöme nem tartalmazott mellékleteket, azonban a temetőben alacsony számban gazdagabb sírok is előfordultak. 1970-ben Kralovánszky Alán további egy, melléklet nélküli sírt mentett meg a Rádiótelepen, azonban az 1923–24. évi feltárás pontos helye jelenleg nem azonosítható, így az újonnan előkerült sír és a korábban feltárt temető kapcsolata nem vizsgálható. Bakay Kornél a temető feldolgozásának során annak használati idejét a 10. század második felére, a 11. század elejére helyezte, melyet később Kovács László fegyverzett kapcsolatos kutatásai is megerősítettek.

Leletek:

I.

d. tegez-oldalmerevítő pálcák

e. X típusú, kétélű kard

g. rombusz alakú nyílcsúcsok

II.

n. vaskések

z. vasabroncsos-dongás favödrök

III.

f. aranyozott bronz, kerek csizmaveretek; aranyozott bronz, hosszúkás csizmaveretek; aranyozott bronz, négyszírmű csizmaveret

i. aranyozott bronz, rombusz alakú ingnyakdíszveretek

IV.

m. egyszerű, nyitott ezüstkarikák; egyszerű, nyitott bronzkarikák; pödrött végű bronzkarikák; S végű bronzkarikák

VII.

római kisbronzok

VIII.

d. felhúzott térdekkkel való fektetés, zsugorított fektetés

g. részleges lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 5973–5998.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.96.2–50.

Az 1970-ben feltárt sír antropológiai anyagának a leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 72.11.1.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 71. 977.

MAROSI 1926, 248–257; K. ÉRY – KRALOVÁNSZKY 1963, 69–79.; KRALOVÁNSZKY 1967, 11.;

KRALOVÁNSZKY 1971a, 61.; BÁNKI 1972a, 283.; KOVÁCS 1989, 64.

Adattár: MNM Adattár 276.Sz.IV.

Névvariáció: Székesfehérvár-Bikasziget; Székesfehérvár-Bikasziget, Rádiótelep.

62. SZÉKESFEHÉRVÁR-SÁRKERESZTÚRI ÚT: 1915-ban lövészárók ásása közben fedezték fel az első sírt a Sárkeresztúri út Ny-i oldalán található Kuruc-dombon. A sír előkerülését követően Marosi Arnold leletmentő ásatást folytatott a dombon, amelynek során 31 kora Árpád-kori temetkezést tárt fel. Bakay Kornél a temetőtöredék használati idejét a 10. század második harmadára helyezte. Kralovánszky Alán a Sárkeresztúri út mellett előkerült sírokat és a közelében található Székesfehérvár-Sóstó lelőhelyen feltárt temetkezéseket egy temető részének tartotta.

Leletek:

I.

e. H típusú, kétélű kard

m. téglalap alakú hevedercsat

n. trapéz alakú kengyelpár

s. csikózabla

II.

n. vaskés

IV.

i. gyöngyök (?)

j. egymásra hajló végű bronz pántgyűrűk

m. egyszerű, nyitott bronzkarika

n. hegyesdő végű, körátmetszetű huzalkarperecek; fonott bronz huzalkarperec; sodrott huzalkarperec, feltételezhetően hurkos-kampós véggel; sima karikájú, zárt, bronz, kígyófejes karperec

p. három szálból csavart bronz nyakperec hurkos-kampós véggel

VI.

kétszirmú veretek, bronzveret (?)

VIII.

g. részleges lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 4314–4340.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.97.1–20.

Irodalom:

MAROSI 1922, 36–41.; K. ÉRY – KRALOVÁNSZKY 1963, 79.; BAKAY 1966, 61–63, 83–85.; KRALOVÁNSZKY 1967a, 10.

Adattár: SzIKM Adattár AD 7593–2006.; MNM Adattár 276.Sz.IV.

63. SZÉKESFEHÉRVÁR-SÓSTÓ: 1925 márciusában a székesfehérvári evangélikus temetőtől D-re található dombháton homokbányászat közben mintegy tíz sírt fedeztek fel és dúltak szét. Az ekkor előkerült sírok leleteit beszolgáltatták a Szent István Király Múzeum részére. 1934-ben a területen tovább folytatódott a homokkitermelés, amelynek következtében újabb temetkezéseket pusztítottak el, azonban ezek leletei közül mindössze csak egy edény és két emberi koponya került a múzeumba.

Leletek:

IV.

f. félhold alakú csüngő

j. bronz fejseggyűrű; hegyesedő végű, nyitott ezüst huzalggyűrű

m. egyszerű, nyitott bronzkarikák; egyszerű, zárt bronzkarikák; S végű bronzkarikák

p. négyzet átmetszetű bronz nyakpereg

V.

d. edény

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 6674.; SzIKM ltsz 8977.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.99.1–19.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 71. 978.

KEPES 1934, 47.; BAKAY 1968, 61.

Adattár: SzIKM Adattár 553.; Adattár 32/1934.; SzIKM Adattár 4316/87.; SzIKM Adattár 6662/95.; MNM Adattár 276.Sz.IV.

Névvariáció: Székesfehérvár-Evangélikus temető

64. SZÉKESFEHÉRVÁR-SZÁRAZRÉT: 1935 nyarán a Székesfehérvár ÉK-i határában található Szárazréten földkitermelés következtében mintegy 35 sírt pusztítottak el. A munkálatok leállítására nem volt lehetőség, így a múzeum kirendelt munkatársa kísérte figyelemmel a földmunkát, és mentette meg a folyamatosan előkerülő sírokat. A feldúlt 35 temetkezésen kívül további 105 temetkezés került elő, melyek közül mindössze 21 tartalmazott mellékleteket. Bakay Kornél a temető használati idejét a 10. század második felére – 11. század elejére helyezte.

Leletek:

III.

a. bronz, gömb alakú, öntött fülesgomb

IV.

f. félhold alakú, állatfejes csüngő

h. öntött, négygömbös fülbevaló

m. csepp alakú, nyitott bronzkarika; egyszerű, nyitott bronzkarikák; S végű bronzkarikák

n. hegyesedő végű, körátmetszetű bronz huzalkarperecek; három szálból sodrott bronzkarpereg hurkos-kampós véggel

p. három szálból sodrott bronz nyakperecek hurkos-kampós véggel

V.

d. edénytöredékek

VI.

szögekkel átütött csontlap

VII.

II. Boleszlav cseh herceg (967–999) érme

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 9802–9823.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.87.1.; SzIKM Ant. ltsz 70.88.1–40.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 71–72. 981.

MAROSI 1936b, 48–50.; K. ÉRY – KRALOVÁNSZKY 1963, 82.; BAKAY 1968, 61–64, 70–71.; KOVÁCS 1989, 65.

Adattár: SzIKM Adattár 548.; MNM Adattár 164.Sz.III.

65. SZÉKESFEHÉRVÁR-TÁCI ÚT: 1943-ban a Táci út mellett fekvő repülőtér építése közben három sír került elő, melyek leleteit beszolgáltatták a Szent István Király Múzeum részére. A sírok a trapéz alakú kengyelek alapján a 10. század második felére keltezhetők.

Leletek:

I.

n. trapéz alakú kengyelek

s. csikózabla

II.

n. vaskés

VIII.

h. jelképes lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 11796.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.93.1–3.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 72. 982.

BAKAY 1966, 64–65.; KRALOVÁNSZKY 1967a, 11.

Adattár: SzIKM Adattár 27/1948.

66. SZÉKESFEHÉRVÁR-TÁNCICS MIHÁLY U. 5.: 1928-ban, az akkori Bank utca 5. telken, egy ház bontása során 3,2 méter mélyen egy, az É-i oldalán és a tetején kövekkel kirakott sírra bukkantak, melynek belsejét hosszában két részre osztott egy kőlapokból álló választófal. Az egyik kamrarészben két Ny–K-i tájolású, emberi csontváz helyezkedett el, míg a másik félben egy szarvasmarha teteme feküdt. A sír feltételezhetően a 10–11. századra keltezhető.

Leletek:

V.

b. szarvasmarhacsontváz

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 7801–7827.; SzIKM ltsz 7830.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.86.1–2.

Irodalom:

POLGÁR 1929a, 2.; POLGÁR 1929b, 2.; MAROSI 1935b, 89.; KRALOVÁNSZKY 1967a, 11.

Névvariáció: Székesfehérvár-Bank utca 5.

67. SZÉKESFEHÉRVÁR-VÁROSHÁZ TÉR: 1912-ban csatornázás közben a Városház téren egy csontvázra bukkantak, azonban a lelőhely további kutatására nem volt lehetőség.

Leletek:

IV.

m. S végű bronzkarikák

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 2816–2817/1912. A leletanyag elveszett.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 72. 983.

MAROSI 1922, 27.

68. SZÉKESFEHÉRVÁR-VÍZMŰVEK: 1956-ban a sóstói vízműtelep É-i részén földmunkák közben egy sírt fedeztek fel, a sírból előkerült tárgyakat beszolgáltatták a székesfehérvári múzeumnak. Az ezt követő leletmentő ásatás során Fitz Jenő hitelesítette a korábban előkerült sír helyét, azonban sem újabb leletek, sem a sír antropológiai anyaga nem került elő. Az ásatás során további két, részben bolygatott sírt tárt fel Fitz Jenő a domb partfalában. A feltárás során megállapította, hogy a feltárt sírok egymástól nagyobb távolságra, rendszertelenül feküdtek. Bakay Kornél a temető feldolgozása során az előkerült sírokat a 10. század második felére helyezte. 1971-ben Kralovánszky Alán további tíz, teljesen bolygatott, valamint két, „in situ” temetkezést mentett meg a Vízmű területén. 1993-ban a lelőhelyen hitelesítő ásatást végzett Fancsalszky Gábor és Hatházi Gábor, az ásatás során megállapították, hogy az M7-es autópályához kapcsolódó bekötőút építése következtében a lelőhelyet teljes mértékben elpusztították.

Leletek:

I.

- e. Y típusú, kétélű kard
- g. rombusz alakú nyílcsúcsok
- n. díszített, trapéz alakú kengyelpár

II.

- f. lant alakú csiholó
- n. vaskés

p. kova

y. csont tűtartó

III.

d. vascsat

IV.

i. gyöngyök

VI.

vaskarika

VIII.

h. jelképes lovastemetkezés (?)

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 56.92.1–3; SzIKM ltsz 56.129.1–7; SzIKM ltsz 73.4.1.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.103.1–2.; SzIKM Ant. ltsz 72.18.1–14.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 71. 979.

FITZ 1958e, 38.; FITZ 1958f, 90.; BAKAY 1968, 60–61.; KRALOVÁNSZKY 1972a, 63–64.; KRALOVÁNSZKY 1972b, 264.; BÁNKI 1972b, 283.; FANCSALSZKY–HATHÁZI 1997, 74–75.; FANCSALSZKY–HATHÁZI 1998, 329.

Adattár: MNM Adattár 447.Sz.VII.

Névvariáció: Székesfehérvár-Vízműtelep, Székesfehérvár-Sóstó, Vízművek

69. SZÉKESFEHÉRVÁR, szórvány: A Nemzeti Múzeumba szíjvégek, gyűrűk és 2 db fülbevaló került, feltételezhetően Székesfehérvárról.

Leletek:

III.

e. arany szíjvég (?)

IV.

h. fülbevalók

j. gyűrűk

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 58.64.1.B.–69.1.B.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 72. 984.

70. SZÉKESFEHÉRVÁR, szórvány: Többszörös vétel kapcsán, egy budapesti gyűjtőtől Fejér megyébe került egy 10. századi szamanida dirhem, amelynek lelőhelyét később Székesfehérvárral azonosították. A lelőhely megállapítása azonban napjainkra már nem lehetséges, így az érme származási helye erősen megkérdőjelezhető.

Leletek:

VII.

szamanida dirhem (Ahmad ibn Iszmáil-érme, 907–914)

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 11.

HAMPEL 1905, II. 661.; HAMPEL 1907, 145, 30. tábla.; HUSZÁR 1955, 99.; KOVÁCS 1989, 78.

71. TÁC, szórvány: Fitz Jenő 1959-es táci ásatásán a humusz eltávolítása során egy vascsat és egy levél alakú, feltételezhetően 10. századi nyílcsúcs került elő.

Leletek:

I.

g. levél alakú nyílcsúcs

III.

d. vascsat

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 59.246.2.; SzIKM ltsz 59.359.3.

72. VELENCE-NÖVÉNYVÉDŐ ÁLLOMÁS: 1961-ben a Velencei tó ÉK-i partjának közelében földmunkák következtében sírokat bolygattak meg. A leletmentő ásatás keretében kilenc sírt sikerült részben vagy egészben feltárni. Az előkerült sírokból hármat teljesen mértékben feldúltak, kettőt pedig részlegesen megbolygattak, továbbá kora Árpád-kori szórvány leletekre bukkantak a területen. Kralovánszky Alán véleménye szerint további öt sír pusztulhatott el munkálatok következtében. A temető nem tekinthető teljesen feltártnak, a temető szélét egyik irányba sem sikerült tisztázni. A temetkezések kora a leletanyaguk alapján nem szűkíthető a 10. századon belül.

Leletek:

I.

c. íjmarkolat-borító csontlemez

n. körte alakú kengyelpár

s. csikózabla (?)

t. sarkantyú

II.

n. vaskés

VI.

préselt kerek ruhadísz (?), bronzpánt

VIII.

a. padkás sír

h. jelképes lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 61.110.1–114.1.; SzIKM ltsz 87.6.1.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.24.1–10.

Irodalom:

KRALOVÁNSZKY 1962f, 58.; KRALOVÁNSZKY 1962g, 266.; KRALOVÁNSZKY 1965b, 226–227.

Adattár: SzIKM Adattár 653.; SzIKM Adattár 5021/88.; MNM Adattár XIX. 565/1961.

73. VELENCE-ÚTTÖRŐTÁBOR: 1980-ban az úttörőtábor fabarakkjainak alapozása során különböző régészeti jelenségeket bolygattak meg. Fülöp Gyula leletmentő ásatása 2 sírt hozott a felszínre, melyből az egyik temetkezés a 10–13. századra keltezhető.

Leletek:

IV.

m. bronzkarika

Leletanyag leltári száma: A leletanyag leltározatlan.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag leltározatlan.

Irodalom:

FÜLÖP 1983, 229–232.

74. VELENCE, szórvány: „Fejér-megye területéről, állítólag *Velenczéről* származik a múzeum két pántos karperece ezüsből (?), az egyik kerekdeden kihajló, a másik egyenesre vágott végekkel.” Kralovánszky Alán feltételezte, hogy a karperecek a Velence-Növényvédő Állomás lelőhelyről származhattak.

Leletek:

IV.

n. ezüst pántkarperecek (?)

Leletanyag leltári száma: A leletanyag eleveszett.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 83. 1194.

MAROSI 1914, 60–63.; MAROSI 1922, 26.; KRALOVÁNSZKY 1965b, 227.

75. VEREB-VÉGH JÁNOS FÖLDJE: 1853-ban a Verebet Lovasberénnyel összekötő út árkanak tisztítása közben egy 10. századi lovassírra bukkantak az árokásó munkások. Az előkerült temetkezést nagy gondossággal vizsgálta át Végh János (1817–1918) helyi földbirtokos, aki a leleteket a Magyar Nemzeti Múzeumnak ajándékozta. A harcos ruházatára és lószerszámszámzatának szíjaira nyugati érmek voltak felvarrva. A vitéz koponyáján gyógyult trepanáció nyoma volt megfigyelhető. Mesterházy Károly a sírt a honfoglaló magyarság első nemzedékéhez köti, így a temetkezés

feltételezhetően a 10. század első harmadában kerülhetett a földre. 1995-ben Révész László és Fodor István hitelesítő ásatást végzett a területen, azonban újabb sírok nem kerültek elő, véleményük szerint a verebi sír vagy magányos temetkezés, vagy egy kis sírszámú temető része volt.

Leletek:

I.

g. rombusz alakú nyílcsúcsok

l. tegez-oldalmerevítő pálca

m. D alakú hevedercsat

n. körte alakú kengyelpár

s. csikózábla

III.

e. téglalap alakú, szíjlemezcsat; szíjvég; karikás övveret; övveretek

IV.

j. négygömbös fejesgyűrű, nyitott bronz huzalgyűrű

n. kerek átmetszetű huzalkarperec, kikerekedő végű pántkarperec

VII.

Kopasz Károly (875–877)-érmék, Vastag Károly (884–888)-érme, I. Miklós pápa (858–867)-érme, I. Berengár király (888–915)-érme, III. Szergiusz pápa (905–911)-érme, X. János pápa (914–928)-érmék, I. Berengár császár (915–924)-érme

VIII.

g. részleges lovastemetkezés

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 21/1853.3–17.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 83. 1199.

ÉRDY 1858, 27–47.; HAMPEL 1896, 44–51.; HAMPEL 1900, 560–566.; HAMPEL 1905, II. 484–488.; HAMPEL 1905, III. 346–348. tábla.; FETTICH 1937, 68, 214–215.; ERDÉLYI 1978, 287–292.; KOVÁCS 1989, 74.; MESTERHÁZY 1996c, 375–376.; RÉVÉSZ–FODOR 1997, 82.; RÉVÉSZ–FODOR 1998, 332.

Adattár: MNM 21/1853.; MNM Adattár XXIX. 206/1995.

76. ISMERETLEN LELŐHELY, szórvány: A székesfehérvári Szent István Király Múzeum gyűjteményébe került ismeretlen Fejér megyei lelőhelyről egy, négy szálból sodrott bronz nyakperec hurkos-kampós véggel és filigrándróttal díszítve, a tárgy korábban két darabra tört.

Leletek:

IV.

p. négy szálból sodrott bronz nyakperec hurkos-kampós véggel és filigrándróttal díszítve

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 673. A lelet elveszett.

Irodalom:

MAROSI 1914, 63.; MAROSI 1922, 26–27.

Adattár: SzIKM Adattár 4418/87

77. ISMERETLEN LELŐHELY, szórvány: A székesfehérvári Szent István Király Múzeum gyűjteményébe került ismeretlen Fejér megyei lelőhelyről egy bronz karperec és egy ezüstkarka.

Leletek:

IV.

m. „ezüstkarka”

n. „bronz karperec”

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz: 677–678. A leletek elvesztek.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 43. 451.

Adattár: SzIKM Adattár 508–509/ 1910.

78. ISMERETLEN LELŐHELY, szórvány: A székesfehérvári Szent István Király Múzeum gyűjteményébe került ismeretlen Fejér megyei lelőhelyről egy 70 cm hosszú, kétélű kard, egyenes keresztvassal.

Leletek:

I.

e. kétélű kard

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 838. A lelet elveszett.
Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 43. 452.
Adattár: SzIKM Adattár 635/1910.

79. ISMERETLEN LELŐHELY, szórvány: A székesfehérvári Szent István Király Múzeum gyűjteményébe került ismeretlen Fejér megyei lelőhelyről egy csüngős kaftándíszveret.

Leletek:

III.

j. csüngős kaftándíszveret

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 43. 453.

MAROSI 1922, 27.

80. ISMERETLEN LELŐHELY, szórvány: A székesfehérvári Szent István Király Múzeum régi gyűjteményének anyagából ismert egy Fejér megyei lelőhelyről származó szablya.

Leletek:

I.

j. szablya

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 73.3.1.

Irodalom:

MAROSI 1922, 25–41.

81. ISMERETLEN LELŐHELY, szórvány: A Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményébe került egy ezüstberakásos zabla Fejér megye déli részéről.

Leletek:

I.

s. ezüstberakásos csikózabla

Leletanyag leltári száma: MNM ltsz 18/1904. A lelet elveszett.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 43. 473.

A templom körüli temetők kora Árpád-kori sírleletei

1. BARACS-APÁTSZÁLLÁS: 1953-ban egy esőzést követően emberi csontok kerültek a felszínre Baracs belterületén, a Wesselényi utca legvégén található legelőn. A leletbejelentést követően a helyszínre érkező Fitz Jenő két, egymásba ásvott sírcsoport hét sírját tárta fel, továbbá a helyi lakosoktól arról értesült, hogy a lezúduló víz már korábban is mosott ki emberi csontokat és érméket a területen.

1993-ban gázvezetékárók ásása során újabb sírokat bolygattak meg a lelőhelyen, amelyet követően a területen néhány év kihagyásával 2002-ig folyt a leletmentés. Az ásatás során előkerült egy Árpád-kori templom kibányászott alapozási árka, továbbá feltárássra került a templom körüli temető mintegy 600 sírja. A templom egy korábbi, a 10. század végén vagy a 11. század első felében létesült soros temető helyén épült, feltételezhetően a 11. század végén vagy a 12. század első felében. A templom körüli temető sírjainak egy csoportját felirat nélküli dénárok és III. Béla (1172–1196)-veretek kelteznek a 12. századra, azonban a sírokból előkerült ékszerek a templom körüli temető használatának kezdetét a 11. század végére helyezik. A nagyfokú rétegezettséget figyelembe véve a temetkezések száma a lelőhely teljes területén a 2000 sírt is meghaladhatja. A templom és a körülötte elhelyezkedő temető túlélte a tatárjárást, használati idejük vége a 13. század végére – 14. század elejére keltezhető.

Közvetlenül a temető mellett sikerült feltárni a hozzá tartozó település több házát is, az előkerült leletanyag alapján a település az Árpád-korban folyamatosan lakott volt, használatának vége egybeesik a temető használatának befejezésével.

Leletek:

III.

d. vascsat

IV.

i. gyöngyök

j. hegyesedő végű bronz huzalgűrű, üvegpaszta betétes bronz fejesgűrű, üveg karikagyűrű, fonott bronz huzalgűrűk, széles fejű bronz pántgyűrű
m. aranykarika; ezüstkrika; bronzkarika; S végű ezüstkrikák; S végű bronzkarikák; bordázott, S végű aranykarikák; köpűs végű bronzkarika
n. elhegyesedő végű bronz huzalkarperec

V.

g. koporsószőgek

h. koporsóvasalások

VII.

III. Béla-érme (1172–1196) [H 66], lemez bracteáták [H 195], felirat nélküli dénárok [H 89] [H 106] [H 131] [H 164], szlavón báni dénár [Rengio 113].

VIII.

c. kővel körberakott temetkezések

d. enyhén zsugorított fektetés jobboldalra felhúzott térdekkel

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 53.3.1–6. Csak a Fitz Jenő által végzett 1953-as ásatás leletanyag került beletárolásra.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag az Intercisa Múzeum külső raktárában van elhelyezve, jelenleg leltározatlan.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 22. 56.

FITZ 1955, 100.; KULCSÁR 1995, 227–238.; HATHÁZI 1995, 252.; HATHÁZI 1997b, 77.; KULCSÁR 1997, 135.; HATHÁZI 1998, 329.; KULCSÁR 1998a, 127–128.; KULCSÁR 1998b, 332.; KULCSÁR–FÜLÖP 1998, 335.; KULCSÁR 2000a, 174.; KULCSÁR 2000b, 176.

Adattár: SzIKM Adattár 77.; MNM Adattár 284.B.IV.; MNM Adattár XXI. 119/1996.; MNM Adattár XXI. 120/1996.; MNM Adattár XL. 183/1998.; MNM Adattár V. 44/1999.

2. BICSKE-HŐSÖK-TERE: 1962-ben Bicske belterületén Rosner Gyula egy egyhajós középkori templomot és a körülötte elhelyezkedő temető 31, majd 1963-ban újabb 23 sírját tárta fel. 1976-ban a földmunkák a templom körüli temető további 15–20 sírját pusztították el, majd az ezt követő leletmentés során F. Antoni Judit és Fülöp Gyula négy, melléklet nélküli vázat tártak fel. A templom a 12. században épült, alapozási árka feltételezhetően korábbi sírokat bolygatott meg, azonban az nem dönthető el jelenleg egyértelműen, hogy a templom egy korábbi soros temető helyén épült, vagy egy későbbi bővítés során vágták át a korábbi sírokat. A templom és a körülötte elhelyezkedő temető használatának felső időhatára a 14. századra helyezhető, azonban a sírok egy kisebb csoportja jellegzetes 11–12. századi leletanyagot tartalmazott.

Leletek:

III.

d. vascsat

n. bronzveret

IV.

j. bronz huzalgűrű

m. S végű ezüstkrikák, S végű bronzkarikák

VII.

III. Béla-érme (1172–1196) (?)

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 63.28.1–44.1.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.7.1–54.; SzIKM Ant. ltsz 79.15.1.

Irodalom:

ROSNER 1963a, 60.; ROSNER 1963b, 306.; F. ANTONI 1977, 51–52.; F. ANTONI 1979, 366.

Adattár: SzIKM Adattár 1602.; SzIKM Adattár 4484/87.; SzIKM Adattár 4486/87.; SzIKM Adattár 4486/88.; SzIKM Adattár 5579/89.; MNM Adattár X. 138/1965.; MNM Adattár XIII. 156/1965.; MNM Adattár VII. 99/1977.

3. BICSKE-TÓRA-DÜLŐ: 1960 novemberében Bicske határában mélyszántás következtében nagyszámú embercsont került a felszínre. A lelőhely a szentlászló-vízi halastó nyugati oldalával párhuzamosan húzódó É–D-i irányú dombsor legmagasabb pontján található.

1960-ban és 1962-ben Kralovánszky Alán végzett a területen leletmentő ásatást, amely során előkerült egy egyhajós, félköríves záródású templom, ÉNY-i sarkában négyszögletes alaprajzú sekrestyével. A templomot már a 13. század közepe folyamán lebonthatták, az épület belsejében 13. század végi – 14. századi település objektumai voltak

megfigyelhetők. A templom körüli temető magasabban elhelyezkedő sírjait a mélyszántással elpusztították, így a felszínre nagy mennyiségű embercsont került.

Leletek:

IV.

m. nyitott bronzkarika

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 60.56.1.

Irodalom:

KRALOVÁNSZKY 1961b, 61.; KRALOVÁNSZKY 1961c, 293.; KRALOVÁNSZKY 1963b, 60–61.; KRALOVÁNSZKY 1963c, 306.

Adattár: SzIKM Adattár 125.; SzIKM Adattár 4485/87.; MNM Adattár IV. 1961/75.; MNM Adattár XIII. 230/1962.

4. CECE-MENYŐD-PUSZTA: 1961-ben a Menyőd-pusztán található templomdombon homokbányászat közben embercsontokat találtak. A leletmentő ásatás során a NY–K-i tájolású templomrom körül elhelyezkedő temető két, melléklet nélküli sírját tárta fel Fitz Jenő, továbbá másodlagos helyzetben négy szórványkoponyát talált. Az egyik koponya csecsnyúlványához két darab S végű bronzkarika tapadt, továbbá egy szórvány bronzkarika és egy azonosíthatatlan vastárgy került elő. A templom még álló alapfalait 1970-ben markolóval elbontották, amely során nagyszámban pusztítottak el sírokat. A lelőhelyről származik egy, a 12. századra keltezhető bronzkorpusz figurális alakja, amely az 1930-as évek legelején került a székesfehérvári múzeum birtokába.

Leletek:

IV.

m. nyitott bronzkarikák, S végű bronzkarikák

V.

f. bronz körmeneti korpusz töredéke

VI.

ismeretlen vastárgy

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 61.84.1–4.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag leltározatlan.

Irodalom:

FITZ 1962, 55–56.; FITZ 1965, 176.; BÁNKI 1966c, 178.

Adattár: SzKMI Adattár142.; SzKMI Adattár147–148.; SzKMI Adattár 4470/87.; MNM Adattár I. 2/1962.; MNM Adattár 15.C.I.

5. IVÁNCSA-LAPOS I.: 2000. augusztus 22. és szeptember 15. között tárta fel Keszi Tamás a középkori Iváncsa település templomát és a körülötte elhelyezkedő temető 29 sírját. Az előkerült temetkezések többsége bolygatott és csaknem mind melléklet nélküli volt. A későbbi sírok betöltése azonban több esetben a korábban elpusztított temetkezésekből származó leleteket tartalmazott. A templom körüli temető első sírjai a leletanyag alapján a 11. századra is keltezhetők. A templomtól és a körülötte elhelyezkedő temetőtől 300 métere található egy, a 11. századra keltezhető soros temető.

Leletek:

IV.

m. S végű bronzkarika

o. három szemből álló csontláncocska

VII.

római kisbronz

Leletanyag leltári száma: A leletanyag leltározatlan.

Antropológiai anyag leltári száma: Az antropológiai anyag az Intercisa Múzeum külső raktárában van elhelyezve, leltározatlan.

Irodalom:

PONGRÁCZ–KESZI 2003, 152–153.; BUZA 2005, 37.

Adattár: Az Intercisa Múzeum adattárába leadott dokumentáció még nem kapott adattári számot. MNM Adattár LXIV. 432/2000.; MNM Adattár III. 145/2002.

6. MARTONVÁSÁR-ORBÁNHEGY: A vasútállomás közelében található dombot már a 19. század folyamán folyamatosan bányászták, így a 20. század közepére a területen található templom körüli temető jelentős részét már

elpusztították. 1954-ben a Szent István Király Múzeum gyűjteményébe egy 13–14. századi gyűrű és egy „hajkarika” került, majd ugyanebben az évben Éri István öt sírt mentett meg, melyből az egyik S végű karikát tartalmazott. A templom építési és a körülötte elhelyezkedő temető első sírjainak a földbekerülési ideje nem állapítható meg pontosan, azonban a rendelkezésre álló leletanyag alapján az a 11. századra is helyezhető.

Leletek:

IV.

m. „hajkarika”, S végű bronzkarika

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 56.102.1.; SzIKM ltsz 58.45.1–47.1.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 52. 646.

ÉRI 1956, 101.

Adattár: SzIKM Adattár 342.; SzIKM Adattár 348.; MNM Adattár 104.M.II.

7. SÁROSD-PUSZTATEMPLOM: A Sárosd belterületén található templomromra és a körülötte elhelyezkedő temetőre Marosi Arnold már az 1920-as években felhívta a figyelmet. Azonban a templom körüli temetőt 1967-ben földmunkák során mégis súlyosan megrongáltak. Ezt követően Kralovánszky Alán felmérte a templomot, majd Bánki Zsuzsa 1973-ban 13 sírt mentett meg a további pusztulástól. A sírok többsége a 13. századra keltezhető, azonban egyes sírokból, valamint a késői temetkezések betöltéséből előkerült leletek arra utalnak, hogy a templom és a körülötte elhelyezkedő temető használata feltételezhetően már a 11. század utolsó harmadában megkezdődhetett.

Leletek:

IV.

j. rovásírásos pántgyűrű

m. S végű ezüstkarakák, S végű bronzkarikák

VI.

bronzgyűrű vagy fülbevaló töredéke; ezüstlemezből készített, bullaszerű tárgy

VII.

friesachi dénárok

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 79.24.1–2.; SzIKM ltsz 91.3.13–14.; SzIKM ltsz 91.3.22.; SzIKM ltsz 91.3.22–24.; SzIKM ltsz 91.3.28–29.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 79.14.1–15.

Irodalom:

BÁNKI 1966b, 134–136.; KRALOVÁNSZKY 1968b, 74.; KRALOVÁNSZKY 1968c, 140.; BÁNKI 1974, 45–46.; CSUKÁS 1975c, 367–369.; HATHÁZI 2004, 132–134.; HATHÁZI 2005, 115. 3.

Adattár: SzIKM Adattár 770.; SzIKM Adattár 861.; SzIKM Adattár 941.; MNM Adattár III. 45/1969.

8. SÁRSZENTÁGOTA-TEMPLOM: 1959-ben a Sárszentágota belterületén álló, régi, használaton kívüli templom bontása során sírokat, valamint a templom középkori alapfalait pusztították el. A munkálatokról a székesfehérvári múzeumot csak megkésve értesítették, így Fitz Jenő csak a pusztítás tényét tudta megállapítani, továbbá az új templom alapozási munkálatait kísérte figyelemmel. A munkások bemondása alapján az elpusztított temetkezések száma 15 és 20 között lehetett. Mellékletet egyik sír sem tartalmazott, azonban korábban a templom területéről Árpád-kori ékszerek kerültek elő.

Leletek:

IV.

j. gyűrű

m. S végű bronzkarika

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 59.7.10.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.54.1–5.

Irodalom:

FITZ 1960c, 97.; FITZ 1960d, 241.

Adattár: SzIKM Adattár 506.; SzIKM Adattár 4350/87.; MNM Adattár VII. 1960/339.

9. SZABADBATTYÁN-SOMLÓ-DOMB: 1881 novemberében gróf Batthyány Géza ásatást végzett a birtokán található Somló-dombon. A gróf feltárta egy középkori templom maradványait, valamint attól ÉK-re több mint 120 sírt. A temető és a templom kapcsolata nem tisztázott. A feltáró elmondása szerint egy különálló, soros temető részét

alkották az előkerült sírok, azonban feltételezhetően a templom körüli temető sírjairól lehet szó. A leletek alapján a templom- és temetőhasználat kezdete a 11. század végére vagy a 12. század kezdetére helyezhető.

Leletek:

IV.

m. filigránhuzallal díszített, S végű aranykarika; S végű ezüstkari

Leletanyag leltári száma: A leletek egy magángyűjtemény részét képezik.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 68. 927.

HAMPEL 1882, 146.

Adattár: MNM 157/1881.

10. SZÉKESFEHÉRVÁR-BAZILIKA: A bazilika területén az első ásatásokat Henszlmann Imre a 19. század folyamán végezte, azonban a feltárások folytatására 1936-ig kellett várni, melyek során feltárássra került a Székesfehérvár belterületén, I. István által építtetett bazilika, valamint további 170 sír a kora Árpád-kortól a kora újkorig terjedő időszakból. A további feltárásokra csak 1965-ben került sor, mikor újabb, melléklet nélküli temetkezések váltak ismertté a bazilika déli oldala mentén, melyek közül a sírok több mint egyharmadát a 10. század végére, további, kisebb hányadát pedig a 11. század második felére lehetett keltezni a rétegviszonyok alapján. 1971-ben az É-i mellékhajó É-i falának külső oldalán I. István (1000–1038)- és Péter (1038–1041, 1044–1046)-érmekkel kezelt férfi csontváz került elő. Az elmúlt 40 évben kisebb-nagyobb megszakításokkal folytak az ásatások a Bazilika területén és annak környezetében, így sok esetben nehezen állapítható meg, hogy az egyes sírok, illetve régészeti jelenségek milyen időrendi viszonyban állnak a Bazilikával, valamint annak temetőjével. Felmerülhet a kérdés, hogy a Bazilika alapítása előtt létezhetett-e már egy korábbi temető a területen. Ez nem dönthető el egyértelműen, mert néhány sír elhelyezkedése utalhat arra, hogy már korábban lehettek temetkezések ebben a térségben, azonban ezeknek a síroknak a tájolásai eltérnek egymástól, valamint rendszertelenül helyezkednek el a területen, nem alkotnak egységes temető jellegűt. A hosszú időn keresztül, több különböző elnevezés alatt, a Bazilika és annak közvetlen környezetében folytatódott ásatások adatait a könnyebb kezelhetőség érdekében egyben, Székesfehérvár-Bazilika lelőhelynév alatt vizsgálom.

Leletek:

II.

y. csonttű (?)

III.

i. kéttagú csüngő

n. rekeszszománcos mellboglár

IV.

e. vascseggőcske (?)

i. gyöngyök

l. tengeri kagyló

m. nyitott aranykarika, nyitott bronzkarikák, S végű bronzkarikák

n. bronz karperec

VI.

ismeretlen rendeltetésű csontlap, átfűrt csontlemez, aranyozott bronzlemez

VII.

római kisbronz, I. István (1000–1038) [meghatározatlan]-érmek, I. Péter (1038–1041, 1044–1046) [meghatározatlan]-érem

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 10358–10412.; SzIKM ltsz 50.142.1–50.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.133.1–18.; SzIKM Ant. ltsz 72.14.1–61.; SzIKM Ant. ltsz 72.15.1–3.; SzIKM Ant. ltsz 72.16.1–4.; SzIKM Ant. ltsz 72.17.1–48.; SzIKM Ant. ltsz 93.1.40–41.; SzIKM Ant. ltsz 93.2.195–202.; SzIKM Ant. ltsz 2002.4.1–10.12.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 70. 970.

HENSZLMANN 1864.; REISSENBERGER–HENSZLMANN 1883.; MAROSI–BARTUCZ–JOACHIM–KISS 1937, 2–18.; DERCSÉNYI 1943, 20.; KRALOVÁNSZKY 1965d, 77–78.; KRALOVÁNSZKY 1966b, 306.; KRALOVÁNSZKY 1967, 35–47.; KRALOVÁNSZKY 1968d, 78–79.; KRALOVÁNSZKY 1968e, 79.; KRALOVÁNSZKY 1968f, 140.; KRALOVÁNSZKY 1968g, 253–262.; KRALOVÁNSZKY 1968h, 121–125.; BÁNKI 1968b, 180.; BÁNKI 1969, 150.; KRALOVÁNSZKY 1970a, 72–73.; KRALOVÁNSZKY 1970b, 318.; KRALOVÁNSZKY 1971b, 73–74.; KRALOVÁNSZKY 1971c, 280.; KRALOVÁNSZKY 1972c, 77–79.; KRALOVÁNSZKY 1972d, 266–267.; BÁNKI 1971, 166.; KRALOVÁNSZKY 1989, 155–173.; KRALOVÁNSZKY

1990.; KRALOVÁNSZKY-SZABÓ 1994, 114–116.; SZABÓ 1997, 69–70; BICZÓ 1997a, 97–98.; BICZÓ 1997b, 255–256.; BICZÓ 2001. 283–295.

Adattár: SzIKM Adattár 747.; SzIKM Adattár 810–811.; SzIKM Adattár 831.; SzIKM Adattár 912.; SzIKM Adattár 1194.; SzIKM Adattár 1467.; SzIKM Adattár 3261/85.; SzIKM Adattár 3613/86.; SzIKM Adattár 4312/87.; SzIKM Adattár 4314/87.; SzIKM Adattár 4315/87.; SzIKM Adattár 4909/88.; SzIKM Adattár 5068/88.; SzIKM Adattár 5069/88.; SzIKM Adattár 5411/88.; SzIKM Adattár 5774/89.; MNM Adattár 272.Sz.IV.; MNM Adattár XIII. 145/1971.; MNM Adattár XXIX. 283/1975.; MNM Adattár XXIX. 284/1975.; MNM Adattár VII. 54/1990.; MNM Adattár I. 4/1991.; MNM Adattár 72.VII/1992.; MNM Adattár 72. VII/1992.; MNM Adattár 1. I/1993.; MNM Adattár XVII. 177/1993.; MNM Adattár 3. I/1994.; MTL 100. 2746/98.

Névvariáció: Székesfehérvár-Romkert, Székesfehérvár-Királyi Bazilika, Székesfehérvár-Szabadság tér 2., Székesfehérvár-Püspökkert

11. SZÉKESFEHÉRVÁR-MANN JÁNOSNÉ FÖLDJE: 1921-ben földmunkák során sírok kerültek a felszínre Mann Jánosné Kiskecskeméti út mellett található szántóján. A területen folytatódó földművelés következtében 1928-ban újabb sírokat bolygattak meg, melyet követően egy többretegű temető néhány sírját tárt fel Marosi Arnold. A leletek alapján a templom és temető használata a 11. század folyamán vagy a 12. század elején kezdődhetett.

Leletek:

IV.

j. zárt bronzgyűrű

m. S végű bronzkarikák

n. bronz karperec

VII.

Árpád-kori pénzek (ismeretlenek)

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 5674.; SzIKM ltsz 7707.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.84.1–4.

Irodalom: FEHÉR-ÉRY-KRALOVÁNSZKY 1962, 71. 973.

KRALOVÁNSZKY 1967, 11.

12. SZÉKESFEHÉRVÁR-MAROSHEGY II.: 1911-ben kerültek elő az első leletek a Maroshegy nyugati oldalán található szőlőskertből, a leletek Lichtneckert Józsefnek köszönhetően kerültek a székesfehérvári múzeum gyűjteményébe. Az előkerült tárgyak hatására 1913-ban Lichtneckert József ásatást folytatott a Szűcs-telken és a körülötte található területeken, az erősen bolygatott temetőből becslése szerint mintegy 400 elpusztított sír csontanyagát gyűjtötte össze, valamint tíz, bolygatatlan temetkezést tárt fel. A temetőt a kutatás a soros temetők közé sorolta, azonban a feltárás vezetője kiemelte azt, hogy „egy helyen a talaj tele volt vakolatörmelékekkel, de építőkövek nem jöttek elő”. A sírok igen magas száma, illetve a nagyfokú bolygatottság, valamint Lichtneckert József megjegyzése egy templom körüli temetőre utal. Bakay Kornél véleménye szerint a temető használatának ideje a 11. század elejétől a 13. századig tarthatott.

Leletek:

III.

a. fél fülegomb

d. csuklós szíjlemezcsőcs, líra alakú csat

i. kerek ingnyakdíszveretek, csüngős ingnyakdíszveret

n. lemezgombfejű bronz díszű

IV.

h. gyöngykoszorúkkal díszített karikájú fülbevaló

i. kockásra vagdalt felületű gyöngyök, henger alakú gyöngy, tíz- és tizenkét lapú gyöngyök

j. sodrott, nyitott bronz huzalgűrűk; hegyesedő végű, nyitott bronzgűrűk; négy- és hatszög átmetszetű, nyitott bronzgűrűk; bronz fejesgűrűk; nyitott bronz pántgűrűk; zárt bronz pántgűrűk

m. egyszerű, nyitott aranykarikák; egyszerű, nyitott ezüstkarikák; egyszerű, nyitott bronzkarikák; S végű aranykarikák; S végű ezüstkarikák; S végű bronzkarikák; négyzetes huzalú, S végű bronzkarika

n. sodrást utánzóan zárt, öntött, bronz, kígyófejes karperec

p. három szálból sodrott bronz nyakperek hurkos-kampós véggel

V.

g. koporsószőgek

VII.

római kisbronz, I. András (1046–1060) [H 8]-érmék, Kálmán (1095–1116) [H 33]-érme, felirat nélküli dénárok [H 123]
Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 1462.; SzIKM ltsz 3409–3460.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.111.1–2.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 71. 974.

A honfoglalás és kora Árpád-kori sírleleteket összefoglaló leletkataszter a két maroshegyi temetőt egyetlen lelőhelyként kezelte.

MAROSI 1914, 60–63.; MAROSI 1922, 25–41.; K. ÉRY – KRALOVÁNSZKY 1963, 82.; BAKAY 1968, 57–59, 65–69.; KOVÁCS 1989, 65.

13. SZÉKESFEHÉRVÁR-MÓRI ÚT: 1921-ben a Móri út mellett, a Kalló vízimalomnál épületmaradványokat és sírokat fedeztek fel, melyek leleteit Lichtneckert Józsefnek köszönhetően beszürgáltatták a székesfehérvári Szent István Király Múzeum részére. A lelőhelyen 1950-ben egy transzformátorállomás alapozási munkáinak következtében további 25–30 sírt pusztítottak el. 1955-ben a Móri út 4. számú ház kertjében meszesgödör ásása során embercsontokat találtak, a leletmentés során Fitz Jenő hat, melléklet nélküli csontvázat tárt fel. A temető használatának alsó időhatárát az I. Kálmán (1095–1116)-érme jelezheti, míg a felsőt az itt előkerült Mátyás-dénárok keltezik.

Leletek:

IV.

m. egyszerű, nyitott bronzkarika; S végű bronzkarikák

V.

d. tál alakú fazék

VII.

I. Kálmán (1095–1116) [meghatározatlan]-érme, II. Géza (1141–1162) [meghatározatlan]-érme

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 5671/1921.; SzIKM ltsz 50.94.1.–98.1.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 5722/1921.; SzIKM Ant. ltsz 70.89.1–5.; SzIKM Ant. ltsz 70.90.1–2.; SzIKM Ant. ltsz 70.92.1–9.; SzIKM Ant. ltsz 70.95.1–10.; SzIKM Ant. ltsz 70.117.1.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 71. 975.

Adattár: SzIKM Adattár 550.; MNM Adattár 273.Sz.IV.

14. SZÉKESFEHÉRVÁR-SZENT KERESZT TEMPLOM: 1970-ben Kralovánszky Alán a Rózsa utca 3. számú ház alatt három, részben bolygatott, melléklet nélküli temetkezést tárt fel. A sírok feltételezhetően az Árpád-kori alapítású Szent Kereszt templom (Rózsa utca 3–5.) temetőjéhez tartozhattak. 1982-ben a Rózsa utca 4. számú ház pincéjében egy újabb temetkezés került megfigyelésre. 1986-ban és 1991-ben Fülöp Gyula és Siklósi Gyula a templom körüli temető kiterjedésének vizsgálata során további 24 sírt tárt fel. A temetkezések feltételezhetően a 11. század vége és a 16. század közötti időszakból származhatnak.

Leletek:

IV.

m. S végű bronzkarika

Leletanyag leltári száma: SzIKM ltsz 86.471–478.; SzIKM ltsz 91.623–783.

Antropológiai anyag leltári száma: SzIKM Ant. ltsz 70.132.1–15.; SzIKM Ant. ltsz 72.8.1–11.

Irodalom:

ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1971, 96–97.; SIKLÓSI–FÜLÖP 1986, 119.; SIKÓSI–FÜLÖP 1993, 96.; SIKÓSI–FÜLÖP 1997, 196.

Adattár: SzIKM Adattár 231.; SzIKM Adattár 809.; SzIKM Adattár 2014.; SzIKM Adattár 3233/85.; SzIKM Adattár 4317/87.; SzIKM Adattár 6282/92.; SzIKM Adattár 6317/92.; SzIKM Adattár AD/7314–2003.; MNM Adattár XIII. 146/1971.; MNM Adattár XIII. 203/1973.; MNM Adattár VIII. 146/1992.

Kincseletek

1. SZÉKESFEHÉRVÁR-MEGYEHÁZA UTCA 3.: 1912-ben a Megyeháza utcában csatornázás folyamán egy kis agyaghögrében kora Árpád-kori érmelet került elő. Az edény a munkálatok során szétört, az érmék szétszóródtak. Az előkerült érméket a munkások összeszedték, és egymás között szétosztották, azonban a kincseletről hamarosan

tudomást szerzett a rendőrség, így még idejében össze tudták azokat gyűjteni. Jelenleg a lelethez 34, ép, illetve töredékes érme sorolható.

Leletek:

VII.

Salamon (1063–1074) [H 17]-érme, I. László (1077–1195) [H 23]-érmék

Leletanyag leltári száma: SzIKM Ltsz 1912/132–133.385.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 11.

MAROSI 1913, 67.; GOLH 1914, 22.; GEDAI 1972, 192.

2. SZÉKESFEHÉRVÁR, szórvány: Az érmelet valamikor 1919 környékén kerülhetett elő, a kincslet felfedezőjének elmondása szerint „Székesfehérvár környékén”. A lelet pontos nagyságát nem ismerjük, mivel a megtaláló két különböző gyűjtőnek is adott el darabokat a kincsből, melynek példányai végül egy pesti gyűjtőn keresztül kerültek a Magyar Nemzeti Múzeum Éremtárába. Jelenleg a kincshez 377 érmét sorolnak, melynek többségét a különböző típusú I. László (1077–1195)-érmék alkotják.

Leletek:

VII.

Salamon (1063–1074) [H 17]-érme, Géza herceg (1064–1074) [H 18]-érmék, I. László (1077–1195) [H 21, H 22, H 23, H 24, H 26, H 27, H 29, H 30]-érmék, Kálmán (1095–1116) [H 31]-érmék, meghatározhatatlan Árpád-kori ezüstérmék

Leletanyag leltári száma: MNM Ltsz 14534–14910.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 11.

GOLH 1921, 32.; HARSÁNYI 1921, 56.; JESZENSZKY 1942, 24–27.; SALTZER 1996, 77.; KOVÁCS 2006, 48–49.

A FÉK által tévesen Fejér megyébe sorolt lelőhelyek:

BARACS, KISSZENTMIKLÓS-NYÍRES, szórvány: 1896-ban ajándékozás révén egy honfoglalás kori sírból származó kengyel és négy, rombusz alakú nyílcsúcs került a Magyar Nemzeti Múzeum birtokába, melyek lelőhelyét később a Fejér megyei Baracs-Kisszentmiklóssal azonosítottak, hibásan. A leletek származásának pontos helyét és a múzeumba kerülésük körülményeit Torma István kutatta fel.⁵¹

Leletek:

I.

g. rombusz alakú nyílcsúcsok

n. körte alakú kengyelpár

Leletanyag leltári száma: MNM FN Ltsz 1/124–128/1896.

Irodalom: FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962, 22. 57.

TORMA 2001, 241–248.

A FÉK által tévesen a honfoglalás és kora Árpád-korba sorolt lelőhelyek:

A Fehér–Éry–Kralovánszky lelőhelykataszterben 904. szám alatt feltüntetett soponyai lelőhelyről származó sarkantyúk, az 1064. számú dunaújvárosi szórvány balták, valamint az 1068. és 1069. szám alatt található szórvány balták és lándzsák korábbra keltezhetők a honfoglalás koránál, míg a 305. számú etyek-richard-pusztai kincslet, a 845. számú ráckeresztúri kengyelek és az 1062. szám alatt található dunaújváros-csatári templom és templom körüli temető már kívül esik a lelőhelykataszter felső időhatárán.

IRODALOM

F. ANTONI 1977

F. Antoni Judit: *Bicske, Hősök-tere*. RégFüz 30. 1977. 51–52.

⁵¹ Ezúton szeretnék köszönetet mondani K. Németh Andrásnak, hogy felhívta a figyelmemet Torma István e kiváló tanulmányára.

- F. ANTONI 1979
BAKAY 1965
BAKAY 1968
BAKAY 1978
BÁNKI 1964a
BÁNKI 1964b
BÁNKI 1966a
BÁNKI 1966b
BÁNKI 1966c
BÁNKI 1968a
BÁNKI 1968b
BÁNKI 1969
BÁNKI 1971
BÁNKI 1972a
BÁNKI 1972b
BÁNKI 1974
BÁNKI-FÜLÖP 1983
BICZÓ 1997a
BICZÓ 1997b
BICZÓ 2001
BÓNA 1971
BÓNA – B. HORVÁTH 1980a
BÓNA – B. HORVÁTH 1980b
BÓNA – B. HORVÁTH 1980c
BÓNA 1997a
BÓNA 1997b
BÖRZSÖNYI 1915
BUZA 2005
CSALLÁNY 1961
CSUKÁS 1974a
CSUKÁS 1974b
CSUKÁS 1975a
CSUKÁS 1975b
- F. Antoni Judit: *Bicske, Hősök-tere*. AlbaRegia 17. 1979. 366.
Bakay Kornél: *Gräberfelder aus den 10–11. Jahrhunderten in der Umgebung von Székesfehérvár und die Frage der fürstlichen Residenz*. – *Archäologische Studien zu der Frage der ungarischen Staatsgründung II*. AlbaRegia VI–VII, 43–88. 1965.
Bakay Kornél: *Gräberfelder aus den 10–11. Jahrhunderten in der Umgebung von Székesfehérvár und die Frage der fürstlichen Residenz II*. – *Archäologische Studien zu der Frage der ungarischen Staatsgründung II*. AlbaRegia VIII–IX, 57–84.
Bakay Kornél: *Honfoglalás és államalapításkori temetők az Ipoly mentén*. – *Gräberfelder an der Eipel aus der Zeit der ungarischen Landnahme und Staatsgründung*. StudCom 6.
Bánki Zsuzsanna: *Mezőszilas, Jókai u.* RégFüz 17, 58.
Bánki Zsuzsanna: *Mezőszilas-Jókai út*. ArchÉrt 91, 260.
Bánki Zsuzsanna: *Régészeti kutatások*. – *XI. századi sírok Mezőszilasán*. AlbaRegia VI–VII, 133–134.
Bánki Zsuzsanna: *Régészeti kutatások*. – *Sárospusztatemplom-dűlő*. AlbaRegia VI–VII, 134.
Bánki Zsuzsanna: *Új szerzemények*. – *Régészeti gyűjtemény*. AlbaRegia VI–VII, 177–178.
Bánki Zsuzsanna: *Régészeti kutatások*. – *Alap Tavaszmajor*. AlbaRegia VIII–IX, 180.
Bánki Zsuzsanna: *Régészeti kutatások*. – *Székesfehérvár, Szabadság tér 2*. AlbaRegia VIII–IX, 180.
Bánki Zsuzsanna: *A város kialakulásának kutatása. Székesfehérvár, Szabadság tér 2*. AlbaRegia X, 150.
Bánki Zsuzsanna: *Régészeti kutatások*. – *Székesfehérvár, Szabadság tér 2*. AlbaRegia XI, 166.
Bánki Zsuzsanna: *Régészeti kutatások*. – *Székesfehérvár-Bikasziget-Rádiótelep*. AlbaRegia XII, 283.
Bánki Zsuzsanna: *Régészeti kutatások*. – *Székesfehérvár-Sóstói Vízművek*. AlbaRegia XII, 283.
Bánki Zsuzsanna: *Sárospusztatemplom-dűlő*. RégFüz 27, 45–46.
Bánki Zsuzsanna – Fülöp Gyula: *Árpád-kori temető és középkori falubély Sárpentelén*. – *Mittelalterliche Bestattung und Dorfstätte in Sárpentele*. AlbaRegia 20. 235–236.
Biczó Piroska: *Székesfehérvár-Királyi bazilika*. RégFüz 49, 97–98.
Biczó Piroska: *Székesfehérvár-Königliche Basilika*. ArchÉrt 123–124, 255–256.
Biczó Piroska: *Archäologische Beobachtungen zur Baugeschichte der Stiftskirche unserer Lieben Frau zu Székesfehérvár*. – *Archaeological observations to the Building History of the Provostry Church of Our Lady in Székesfehérvár*. ActaArchHung 42, 283–295.
Bóna István: *Honfoglaláskori magyar sír Dunaujvárosban*. – *Une tombe de l'époque de la conquête hongroise a Dunaujváros*. ArchÉrt 98, 170–175.
Bóna István – B. Horváth Jolán: *Rácalmás-Göböljárás*. RégFüz 33, 73.
Bóna István – B. Horváth Jolán: *Rácalmás-Göböljárás*. ArchÉrt 107, 250–251.
Bóna István – B. Horváth Jolán: *Rácalmás-Göböljárás*. AlbaRegia 18, 366.
Bóna István: *Die Archäologie in Ungarn und die ungarische Landnahme*. ActaArchHung 49, 345–362.
Bóna István: *Dunapentele története*. Dunaujváros, 1997.
Börzsönyi Arnold: *A győri főgimnáziumi múzeum és a környékbeli kincsleletek*. NumKözl 14, 97–100.
Buza Andrea: *Közép- és kora újkorai kutatások a volt dunaujvárosi járás területén*. In: Az Intercisa Múzeum első 50 éve. Dunaujváros, 33–41.
Csallány Dezső: *Nagy Géza régészeti levelei Jósa Andráshoz*. – *Archäologische Briefe von Géza Nagy an Jósa András*. JAMÉ 2. 51–61.
Csukás Györgyi: *Sárszentágota, Óvoda*. RégFüz 27, 76.
Csukás Györgyi: *Sárszentágota-Kindergarten*. ArchÉrt 101, 322.
Csukás Györgyi: *Sárszentágota, Óvoda*. RégFüz 28, 100.
Csukás Györgyi: *Régészeti kutatások*. – *Sárszentágota, Óvoda*. AlbaRegia XIV, 367.

- CSUKÁS 1975c
 CSUKÁS 1976
 DERCSÉNYI 1943
 DÓKUS 1900
 DIENES 1961
 DIENES 1964
 DIENES 1965.
 DIENES 1966
 DIENES 1972
 DIENES 1986
 ERDÉLYI 1978
 ÉRDY 1858
 ÉRI 1956
 K. ÉRY – KRALOVÁNSZKY 1963
 K. ÉRY 1968
 ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1971
 K. ÉRY 1973
 K. ÉRY 1974
 FANCSALSZKY–HATHÁZI 1997
 FANCSALSZKY–HATHÁZI 1997
 FEHÉR–ÉRY–KRALOVÁNSZKY 1962
 FETTICH 1937
 FITZ 1954
 FITZ 1955
 FITZ 1958a
 FITZ 1958b
 FITZ 1958c
 FITZ 1958d
 FITZ 1958e
 FITZ 1958f
 FITZ 1960a
 FITZ 1960b
 FITZ 1960c
 FITZ 1960d
 FITZ 1962
 FITZ 1963
 FITZ 1965
 FÜLÖP 1978
 Csukás Györgyi: *Régészeti kutatások. – Sárospusztatemplom.* AlbaRegia XIV, 367–369.
 Csukás Györgyi: *Régészeti kutatások. – Sárszentágota, Óvoda.* AlbaRegia XV, 274.
 Dercsényi Dezső: *A székesfehérvári királyi bazilika.* Budapest.
 Dókus Gyula: *Árpád-kori sírleletek Zemplén Vármegyében.* ArchÉrt 20, 39–61.
 Dienes István: *Felső-Szabolcs a honfoglalás korában.* In: A kisvárdai vár története. Főszerk. Éri I. Kisvárd, 95–196, 199–204.
 Dienes István: *Szöke B.: A honfoglaló és a kora Árpád-kori magyarság régészeti emlékei.* ArchÉrt 91, 134–139.
 Dienes István: *A honfoglaló magyarok.* In: Orosháza története és néprajza. Főszerk. Nagy I. Gy. Orosháza, 136–174.
 Dienes István: *A honfoglaló magyarok lószerszámának néhány tanulsága. – Quelques enseignements tirés de l'harnachement des montures des Hongrois conquérants.* ArchÉrt 93, 208–234.
 Dienes István: *A honfoglaló magyarok.* Budapest.
 Dienes István: *Felső-Tisza-vidék a X. században. Szabolcs-Szatmár megye régészeti emlékei II.* In: Szabolcs-Szatmár megye műemlékei I. Főszerk. Entz G. Budapest, 92–114.
 Erdélyi István: *A verebi honfoglalás kori sírlet egyes tárgyainak Don-menti analógiái. – Analogie de vestiges sépulcraux du Don avec ceux de Vereb de l'époque de la conquête arpádienne.* AlbaRegia 16, 287–292.
 Érdy János: *A verebi pogánysír. – Das Heidengrab von Vereb.* A Magyar Tudományos Akadémia Ekvönyvei 9, 14–27.
 Éri István: *Martonvásár-Orbánhegy.* ArchÉrt 83, 101.
 K. Éry Kinga – Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár környéki X–XI. századi temetők népességének paleoszociográfiai vizsgálata. – Paleo-sociographical examination of the population of 10th–11th century cemeteries near the Székesfehérvár.* AlbaRegia II–III, 69–89.
 K. Éry Kinga: *Reconstruction of the tenth century population of Sárbogárd on the basis of archeological and anthropological data. – A sárbogárdi X. századi közösség rekonstrukciója régészeti és embertani adatok alapján.* AlbaRegia VIII–IX, 93–147.
 Éry Kinga – Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár-Rózsa Ferenc u. 3.* RégFüz 24, 96–97.
 K. Éry Kinga: *Alcsutdobo.* RégFüz 26, 72.
 K. Éry Kinga: *Alcsutdobo-Göböljáráspuszta.* AlbaRegia XIII, 310.
 Fancsalszky Gábor – Hatházi Gábor: *Székesfehérvár-Sóstói Vízműtelep.* RégFüz 48, 74–75.
 Fancsalszky Gábor – Hatházi Gábor: *Székesfehérvár-Sóstói Vízműtelep.* AlbaRegia 27, 329.
 Fehér Géza – Éry Kinga – Kralovánszky Alán: *A Közép-Duna-medence magyar honfoglalás és kora-Árpád-kori sírleletei.* Régészeti Tanulmányok II. Budapest.
 Fettich Nándor: *A honfoglaló magyarság fémművészete. – Die Metallkunst der landnehmenden Ungarn.* ArchHung XXI. Budapest.
 Fitz Jenő: *Előszállás-Bolondvár.* ArchÉrt 81, 80.
 Fitz Jenő: *Baracs-Apátszállás.* ArchÉrt 82, 100.
 Fitz Jenő: *Mezőszilas-Balbáspart.* RégFüz 10, 40.
 Fitz Jenő: *Mezőszilas-Balbáspart.* ArchÉrt 85, 207.
 Fitz Jenő: *Polgárdi.* RégFüz 9, 47–48.
 Fitz Jenő: *Polgárdi.* ArchÉrt 85, 92.
 Fitz Jenő: *Székesfehérvár-Sóstó.* RégFüz 9, 38.
 Fitz Jenő: *Polgárdi.* ArchÉrt 85, 90.
 Fitz Jenő: *Alap-Tavaszmajor.* RégFüz 13, 83.
 Fitz Jenő: *Alap-Tavaszmajor.* ArchÉrt 87, 240.
 Fitz Jenő: *Sárszentágota.* RégFüz 13, 97.
 Fitz Jenő: *Sárszentágota.* ArchÉrt 87, 241.
 Fitz Jenő: *Cece-Menyőd puszta, Templom-domb.* RégFüz 15, 55–56.
 Fitz Jenő: *Középkori temető ásatása Alapon.* AlbaRegia II–III, 104.
 Fitz Jenő: *Régészeti kutatások.* AlbaRegia IV–V, 174–176.
 Fülöp Gyula: *Székesfehérvár-Makarenkó u.* RégFüz 31, 77.

- FÜLÖP 1980
FÜLÖP 1983
- FÜLÖP 1989
- FÜLÖP-JUNGBERT 1983
- FÜLÖP-HATHÁZI 1992
FÜLÖP-HATHÁZI 1993
FÜLÖP-HATHÁZI 1994
FÜLÖP-HATHÁZI 1994
- FÜLÖP-HATHÁZI 1997a
FÜLÖP-HATHÁZI 1997b
FÜLÖP-HATHÁZI 1997c
GEDAI 1972
- GÉMES 1964a
GÉMES 1964b
GOHL 1914
GOHL 1921
HAMPEL 1882
- HAMPEL 1896
HAMPEL 1897
- HAMPEL 1900
- HAMPEL 1903
- HAMPEL 1905
- HAMPEL 1907
HAMPEL 1908
- HARSÁNYI 1921
HATHÁZI 1990
- HATHÁZI 1991
HATHÁZI 1994
- HATHÁZI 1995
HATHÁZI 1996a
- HATHÁZI 1996b
- HATHÁZI 1997a
HATHÁZI 1997b
HATHÁZI 1998
HATHÁZI 2004
- HATHÁZI 2005
- HENSZLMANN 1864
- Fülöp Gyula: *Székesfehérvár, Makarenkó u.* AlbaRegia 18, 365.
Fülöp Gyula: *Velence-Úttörőtábor római, avar és honfoglalási régiségei. – Jungbionierlager Velence–Funde aus der Römer-, Avaren- und Landnahmzeit.* AlbaRegia 20, 229–232.
Fülöp Gyula: *Régészeti emlékek Sárbogárdon és környékén.* In: Sárbogárd város története. Főszerk. Farkas G. Sárbogárd, 9–17.
Fülöp Gyula – Jungbert Béla: *Órszpuszta bonfoglalás és kora Árpád-kori temetője. – Órszpuszta–Ein Gräberfeld aus der Landnahmzeit und frühen Arpadenzeit.* AlbaRegia 20, 233–235.
Fülöp Gyula – Hatházi Gábor: *Sárosd-Kertali domb.* RégFüz 44, 50.
Fülöp Gyula – Hatházi Gábor: *Sárosd-Kertali domb.* RégFüz 45, 68.
Fülöp Gyula – Hatházi Gábor: *Sárosd-Kertali domb.* RégFüz 46, 75.
Fülöp Gyula – Hatházi Gábor: *Sárosd-Kertali domb.* ArchÉrt 123–124, 245–246.
Fülöp Gyula – Hatházi Gábor: *Sárosd-Kertali domb.* AlbaRegia 26, 191.
Fülöp Gyula – Hatházi Gábor: *Sárosd-Kertali domb.* AlbaRegia 26, 195.
Fülöp Gyula – Hatházi Gábor: *Sárosd-Kertali domb.* AlbaRegia 26, 197.
Gedai István: *Székesfehérvár középkor és török kori pénzleletei.* In: Székesfehérvár Évszázadai 2. Főszerk. Kralovánszky Alán. Székesfehérvár, 191–198.
Gémes Balázs: *Alap.* RégFüz 17, 66–67.
Gémes Balázs: *Alap.* ArchÉrt 91, 262.
Gohl Ödön: *Éremleletek.* NumKözl 14. 17–22.
Gohl Ödön: *A m. nemzeti múzeum éremtára.* NumKözl 20. 32.
Hampel József: *A m. n. múzeumi érem és régiségtár 1881-ben.* ArchÉrt XVI, 142–156.
Hampel József: *A bonfoglalás kor hazai emlékei.* Budapest.
Hampel József: *A régebbi középkor emlékei Magyarhonban (IV–X. század).* II. kötet. Budapest.
Hampel József: *A bonfoglalás kor hazai emlékei.* In: *A magyar bonfoglalás kútffői.* Főszerk. Pauler Gy. – Szilágyi S. Budapest, 507–826.
Hampel József: *A M. N. Múzeumi Régiségtárház gyarapodása az 1903-ik évben.* ArchÉrt 23, 425–447.
Hampel József: *Alterthümer des frühen Mittelalters in Ungarn, I–III.* Braunschweig.
Hampel József: *Újabb tanulmányok a bonfoglalási kor emlékeiről.* Budapest.
Hampel József: *A bonfoglalók emlékei.* In: Árpád és az Árpádok. Főszerk. Csánki D. Budapest, 105–124.
Harsányi Pál: *Éremleletek.* NumKözl XX. 55–56.
Hatházi Gábor: *Az Árpád-kori magyar hadszervezet nomád elemeinek kérdéséhez.* Besenyők. HadtKözl 103. (1990/2.) 22–60.
Hatházi Gábor: *Sárosd-Kertali domb.* RégFüz 43, 47–48.
Hatházi Gábor: *Sárszentágota és térsége története a kezdetektől a török kor végéig.* In: *Sárszentágota múltjából.* Főszerk. Farkas Gy. *Sárszentágota*, 12–49.
Hatházi Gábor: *Baracs-Apátszállás.* ArchÉrt 123–124, 252.
Hatházi Gábor: *A besenyő megtelepedés régészeti nyomai Fejér megyében. – Archäologische Spuren der Ansiedlung der Petschenegen im Komitat Fejér.* Savaria 22/3, 223–248.
Hatházi Gábor: *Besenyők és kunok a Mezőföldön.* In: *Zúduló sasok. Új honfoglalók – besenyők, kunok, jászok – a középkori Alföldön és a Mezőföldön.* Főszerk. Havassy Péter. *Gyulai katalógusok* 2. Gyula, 39–56.
Hatházi Gábor: *Sárosd-Kertali domb.* AlbaRegia 26, 189.
Hatházi Gábor: *Baracs-Apátszállás.* RégFüz 48, 77.
Hatházi Gábor: *Baracs-Apátszállás.* AlbaRegia 27. 329.
Hatházi Gábor: *A kunok régészeti emlékei a Kelet-Dunántúlon.* Opuscula Hungarica V. Budapest.
Hatházi Gábor: *Régészeti adatok a Mezőföld Árpád-kori településtörténetéhez.* In: *Az Intercisa Múzeum első 50 éve.* Dunaújváros, 103–123.
Henszlmann Imre: *A székesfehérvári ásatások eredménye. – Ergebnis der Ausgrabungen in Stuhlweissenburg.* Pest, 1864.

HORVÁTH 2003

B. HORVÁTH 1974a

B. HORVÁTH 1974b

B. HORVÁTH 1975a

B. HORVÁTH 1975b

B. HORVÁTH 1976

B. HORVÁTH 1977a

B. HORVÁTH 1977b

B. HORVÁTH – BÓNA 1979a

B. HORVÁTH – BÓNA 1979b

B. HORVÁTH 1979c

B. HORVÁTH – BÓNA 1981a

B. HORVÁTH – BÓNA 1981b

B. HORVÁTH – BÓNA 1983

B. HORVÁTH – BÓNA 1984a

B. HORVÁTH – BÓNA 1984b

B. HORVÁTH – BÓNA 1985a

B. HORVÁTH – BÓNA 1985b

B. HORVÁTH – BÓNA 1985c

B. HORVÁTH – BÓNA 1986a

B. HORVÁTH – BÓNA 1986b

B. HORVÁTH – BÓNA 1987a

B. HORVÁTH – BÓNA 1987b

B. HORVÁTH – BÓNA 1988a

B. HORVÁTH – BÓNA 1988b

B. HORVÁTH – BÓNA 1990a

B. HORVÁTH – BÓNA 1990b

B. HORVÁTH – BÓNA 1991a

B. HORVÁTH – BÓNA 1991b

B. HORVÁTH – BÓNA 1993

B. HORVÁTH – BÓNA 1995

B. HORVÁTH – BÓNA 1997a

B. HORVÁTH – BÓNA 1997b

B. HORVÁTH – BÓNA 1997c

B. HORVÁTH – BÓNA 1998

B. HORVÁTH – PONGRÁCZ 1993

B. HORVÁTH – PONGRÁCZ 1995

B. HORVÁTH – PONGRÁCZ 1997

HUSZÁR 1955

ISTVÁNOVITS 2003

JESZENSZKY 1942

JÓSA 1914

JUNGBERT 1980

JUNGBERT 1981a

Horváth Ferenc: *Újabb kun vezéri sír leletei a Kiskunságból: Kiskunmajsa-Kuklis-tanya. – Die Funde eines neuen kumanischen Führergrabes in Kleinkumanien: Kiskunmajsa-Kuklis-Geböft.* MFMÉ–StudArch IX. 369–381.

B. Horváth Jolán: *Dunaiújváros-Öreghegy.* RégFüz 27, 63–64.

B. Horváth Jolán: *Dunaiújváros-Öreghegy.* ArchÉrt 101, 320.

B. Horváth Jolán: *Dunaiújváros-Öreghegy.* RégFüz 28, 87.

B. Horváth Jolán: *Dunaiújváros-Öreghegy.* AlbaRegia XIV, 367.

B. Horváth Jolán: *Dunaiújváros-Öreghegy.* AlbaRegia XV, 274.

B. Horváth Jolán: *Rácalmás-Göböljárás.* RégFüz 30, 40.

B. Horváth Jolán: *Rácalmás-Göböljárás.* ArchÉrt 104, 269.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* RégFüz 32, 81.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* ArchÉrt 106, 284.

B. Horváth Jolán: *A Dunaiújváros-öreghegyi honfoglalás kori temető. – Der landnahmezeitliche Friedhof von Dunaiújváros-Öreghegy.* AlbaRegia 17, 275–296.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* RégFüz 34, 64.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* ArchÉrt 108, 273.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* AlbaRegia 20, 280.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* RégFüz 37, 83–84.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* ArchÉrt 111, 276.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* RégFüz 38, 75.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* ArchÉrt 112, 285.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* AlbaRegia 22, 186.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* RégFüz 39, 65.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* ArchÉrt 113, 281.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* RégFüz 40, 73.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* AlbaRegia 23, 276.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* RégFüz 41, 63–64.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* ArchÉrt 114–115, 273.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* ArchÉrt 117, 130.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* AlbaRegia 24, 216, 217.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* RégFüz 42, 54.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* ArchÉrt 118, 128.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* RégFüz 45, 67.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* ArchÉrt 121–122, 245.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* RégFüz 48, 86–87.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* ArchÉrt 123–124, 255.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* AlbaRegia 26, 195.

B. Horváth Jolán – Bóna István: *Rácalmás-Göböljárás.* AlbaRegia 27, 330, 335.

B. Horváth Jolán – Pongrácz Zsuzsanna: *Dunaiújváros-Öreghegy.* RégFüz 45, 36–37.

B. Horváth Jolán – Pongrácz Zsuzsanna: *Dunaiújváros-Öreghegy.* ArchÉrt 121–122, 230.

B. Horváth Jolán – Pongrácz Zsuzsanna: *Dunaiújváros-Öreghegy.* AlbaRegia 26, 194.

Huszár Lajos: *Das Münzmaterial in den Funden der Völkerwanderungszeit im Mittleren Donaubekken.* ActaArchHung 5. 61–109.

Istvánovits Eszter: *A Rétköz honfoglalás és Árpád-kori emlékanyaga. – Das landnahme- und arpadenzeitliche Nachlassmaterial des Rétköz.* In: Régészeti gyűjtemények Nyíregyházán, 2./ Magyarország honfoglalás- és kora árpád-kori sírleletei, 4. Nyíregyháza.

Jeszenszky Géza: *Szent László korabeli éremlelet Székesfehérvár vidékéről.* NumKözl 41. 24–27.

Jósa András: *Honfoglaláskori emlékek Szabolcsban.* ArchÉrt 34, 169–184, 303–340.

Jungbert Béla: *Régészeti kutatások. – Székesfehérvár-Makarenkó u.* AlbaRegia 18, 364–366.

Jungbert Béla: *Pusztagegres-Örspusztá.* RégFüz 34, 63–64.

- JUNGBERT 1981b
 JUNGBERT 1982a
 JUNGBERT 1982a
 JUNGBERT 1983
- KEPES 1934
 KESZI-HARASZTI 2000
 KESZI 2000
- KESZI 2006
 KESZI 2008
- KISS A. 1983
- KISS G. 2000
- KOREK 1988
- KOVÁCS 1995
- KOVÁCS 1989
- KOVÁCS 2006
- KRALOVÁNSZKY 1961a
 KRALOVÁNSZKY 1961b
 KRALOVÁNSZKY 1961c
 KRALOVÁNSZKY 1962a
- KRALOVÁNSZKY 1962b
 KRALOVÁNSZKY 1962c
 KRALOVÁNSZKY 1962d
 KRALOVÁNSZKY 1962e
 KRALOVÁNSZKY 1962f
 KRALOVÁNSZKY 1962g
 KRALOVÁNSZKY 1962h
 KRALOVÁNSZKY 1963a
- KRALOVÁNSZKY 1963b
 KRALOVÁNSZKY 1963c
 KRALOVÁNSZKY 1964
- KRALOVÁNSZKY 1965a
- KRALOVÁNSZKY 1965b
- KRALOVÁNSZKY 1965c
 KRALOVÁNSZKY 1965d
 KRALOVÁNSZKY 1966a
- KRALOVÁNSZKY 1966b
 KRALOVÁNSZKY 1967a
- Jungbert Béla: *Pusztagegres-Örspusztá*. ArchÉrt 108, 273.
 Jungbert Béla: *Baracska*. RégFüz 35, 86.
 Jungbert Béla: *Baracska*. ArchÉrt 109, 310.
 Jungbert Béla: *Koraárpádkori temetőrészlet és XIV–XVI. századi sírok Barackán*. AlbaRegia 20, 237–240.
 Kepes János: *A sóstói középkori temető*. Székesfehérvári Szemle 4, 47.
 Keszi Tamás – Haraszti Gabriella: *Rácalmás-Göböljárás*. AlbaRegia 29, 175.
 Keszi Tamás: *Pentele a középkor és kora újkorban*. In: Dunaújváros története. Dunaújváros, 87–89.
 Keszi Tamás: *Iváncsa-Lapos*. AlbaRegia 35, 259–260.
 Keszi Tamás: *Árpád-kori temetőrészlet Rácalmásról*. AlbaRegia 36. Megjelenés alatt.
 Kiss Attila: *Baranya megye X–XI. századi sírleletei*. – *Die Grabfunde aus dem 10–11. Jh. im Komitat Baranya*. In: Magyarország honfoglalás- és kora árpád-kori temetőinek leletanyaga, I. Budapest.
 Kiss Gábor: *Vas megye 10–12. századi sír- és kincsleletei*. – *Archäologische und historische Angaben zur Geschichte des Komitats Vas im 10.–12. Jahrhundert*. In: Magyarország honfoglalás- és kora árpád-kori sírleletei, 2. Szombathely.
 Korek József: *Pulszky Ferenc, a régész*. In: Pulszky Károly in memoriam. Főszerk. Mravik L. Budapest.
 Kovács László: *Előkelő rusz vitéz egy székesfehérvári sírban (A rádiótelepi honfoglalás kori A. sír kardja)*. In: Kelet és Nyugat között. Történeti tanulmányok Kristó Gyula tiszteletére. Főszerk. Koszta László. Szeged. 291–308.
 Kovács László: *Münzen aus der ungarischen Landnahmezeit*. *Archäologische Untersuchungen der arabischen, byzantinischen, westeuropäischen und römischen Münzen aus dem Karpatenbecken des 10. Jahrhunderts*. FontesArchHung. Budapest.
 Kovács László: *Megjegyzések Saltzer Ernő kincskataszterének korai, 1000–1141 közötti keltezésű leletekre vonatkozó címszávaiból*. – *Bemerkungen zu den Schlagworten bezüglich der zwischen 1000 und 1141 datierten Münzfunde des Schatzkaters von Ernő Saltzer*. NumKözl 104–105. 48–49: nr. 135.
 Kralovánszky Alán: *Előszállás-Arany János u. 4*. RégFüz 14, 65.
 Kralovánszky Alán: *Bicske*. RégFüz 14, 61.
 Kralovánszky Alán: *Bicske*. ArchÉrt 90, 293.
 Kralovánszky Alán: *Sárbogárd-Templom dűlő, Kossuth MTSZ homokbányája*. RégFüz 15, 57.
 Kralovánszky Alán: *Sárbogárd-Templom dűlő*. ArchÉrt 89, 266.
 Kralovánszky Alán: *Sárbogárd-Tringer tanya, „A domb”*. RégFüz 15, 57–58.
 Kralovánszky Alán: *Sárbogárd, Tringer-Geböft*. ArchÉrt 89, 266.
 Kralovánszky Alán: *Sárszentágota-Felsőtöbörzsök*. RégFüz 15, 75–76.
 Kralovánszky Alán: *Velence-Növényvédő állomás*. RégFüz 15, 58.
 Kralovánszky Alán: *Velence-Pflanzenschutzstation*. ArchÉrt 89, 266.
 Kralovánszky Alán: *Alap-Tavaszmajor, MTSZ homokbánya*. RégFüz 15, 55.
 Kralovánszky Alán: *Kora-Árpád-kori sírok Előszálláson*. – *Gräber aus der Früh-Árpádenzeit in Előszállás*. AlbaRegia II–III, 180–181.
 Kralovánszky Alán: *Bicske-Tóra-dűlő*. RégFüz 16, 60–61.
 Kralovánszky Alán: *Bicske-Tóra-dűlő*. ArchÉrt 90, 306.
 Kralovánszky Alán: *Szarvasmarha temetkezés a honfoglalás korából*. A Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei I, 171–184.
 Kralovánszky Alán: *Die landnahmezeitliche Rinderbestattung von Sárbogárd*. AlbaRegia VI–VII, 89–99.
 Kralovánszky Alán: *Velence község történetéhez*. – *Zu der Geschichte der Dorfgemeinde Velence*. AlbaRegia VI–VII, 226–232.
 Kralovánszky Alán: *Alap-Tavaszmajor*. RégFüz 19, 35.
 Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár, Szabadság tér 2*. RégFüz 19, 77–78.
 Kralovánszky Alán: *Szabadegyháza, Petőfi S. u. Galamb tanya*. RégFüz 20, 68.
 Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár, Szabadság tér 2*. ArchÉrt 93, 306.
 Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár kialakulása a régészeti adatok alapján*. In: Székesfehérvár Évszázadai 1. Főszerk. Fitz Jenő. Székesfehérvár, 7–16.

- KRALOVÁNSZKY 1967b
KRALOVÁNSZKY 1968a

KRALOVÁNSZKY 1968b
KRALOVÁNSZKY 1968c
KRALOVÁNSZKY 1968d
KRALOVÁNSZKY 1968e
KRALOVÁNSZKY 1968f
KRALOVÁNSZKY 1968g

KRALOVÁNSZKY 1968h

KRALOVÁNSZKY 1970a
KRALOVÁNSZKY 1970b
KRALOVÁNSZKY 1971a
KRALOVÁNSZKY 1971b
KRALOVÁNSZKY 1971c
KRALOVÁNSZKY 1972a

KRALOVÁNSZKY 1972b

KRALOVÁNSZKY 1972c
KRALOVÁNSZKY 1972d
KRALOVÁNSZKY 1985

KRALOVÁNSZKY 1989

KRALOVÁNSZKY 1990

KRALOVÁNSZKY–SZABÓ 1994

KULCSÁR 1995

KULCSÁR 1997
KULCSÁR 1998a
KULCSÁR 1998b
KULCSÁR 2000a
KULCSÁR 2000b
KULCSÁR–FÜLÖP 1998
LANGÓ 2005

LANGÓ 2007

LICHTNECKERT 1893a
LICHTNECKERT 1893b

MAROSI 1913

MAROSI 1914

MAROSI 1922

Kralovánszky Alán: *Szabadegyháza, Petőfi S. u. – Galamb tanya*. ArchÉrt 94, 229.
Kralovánszky Alán: *A móri és a szabadegyházi honfoglaláskori temetkezések. – Die landnahmzeitlichen Bestattungen von Mór und Szabadegyháza*. AlbaRegia VIII–IX, 249–252.
Kralovánszky Alán: *Sárosd-Pusztatemplom-dűlő*. RégFüz 21, 74.
Kralovánszky Alán: *Sárosd-Pusztatemplom-dűlő*. ArchÉrt 95, 140.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár-Romkert*. RégFüz 21, 78–79.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár, Szabadság tér 2*. RégFüz 21, 79.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár-Kathedrale*. ArchÉrt 95, 141.
Kralovánszky Alán: *Előzetes jelentés az 1965. évi Székesfehérvári feltárásról. – Vorbericht über die mittelalterlichen Ausgrabungen in Székesfehérvár (1965)*. AlbaRegia VIII–IX, 253–262.
Kralovánszky Alán: *A székesfehérvári királyi bazilika alapításának kérdéséhez. – Zur Frage der Gründung der königlichen Basilika von Stuhlweissenburg*. MFME 2, 121–125.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár, Szabadság tér 2*. RégFüz 23, 72–73.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár-Szabadság tér 2*. ArchÉrt 97, 318.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár-Bikasziget, Rádiótelep*. RégFüz 24, 61.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár-Bazilika (Romkert)*. RégFüz 24, 73–74.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár-Kathedrale*. ArchÉrt 98, 280.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár-Sóstói-Vízművek homokbányája*. RégFüz 25, 63–64.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár-Sóstó-Wasserwerke, Sandgrube*. ArchÉrt 99, 264.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár-Romkert*. RégFüz 25, 77–79.
Kralovánszky Alán: *Székesfehérvár-Ruinepark*. ArchÉrt 99, 266–267.
Kralovánszky Alán: *Honfoglaló őseink szarvasmarhakultusza*. In: *Az őshazától a Kárpátokig*. Főszerk. Szombathy Viktor. Budapest, 360–374.
Kralovánszky Alán: *Szent István király székesfehérvári sírja és kultuszphelye. – Grab des Königs Stephan der Heilige und Ort seiner Verehrung in Stuhlweissenburg*. FA XL, 155–173.
Kralovánszky Alán: *The Settlement History of Veszprém and Székesfehérvár in the Middle Ages*. In: *Towns in medieval Hungary*. Főszerk. Gerevich L. Budapest, 1990.
Kralovánszky Alán – Szabó Zoltán: *Székesfehérvár-Királyi bazilika*. RégFüz 46, 114–116.
Kulcsár Mihály: *Az Árpád-kori templom körüli temetők kialakulásának kérdéséhez. (Előzetes beszámoló az 1993–1994. évi baracsi feltárássokról) – Vorbericht über die Freilegung des arpadenzeitlichen Gräberfeldes von Baracs (1993–1994)*. SMK 11, 227–238.
Kulcsár Mihály: *Baracs-Apátságállás*. RégFüz 50, 135.
Kulcsár Mihály: *Baracs-Apátságállás*. RKM 1, 127–128.
Kulcsár Mihály: *Baracs-Apátságállás*. AlbaRegia 27, 332.
Kulcsár Mihály: *Baracs-Apátságállás*. AlbaRegia 29, 174.
Kulcsár Mihály: *Baracs-Apátságállás*. AlbaRegia 29, 176.
Kulcsár Mihály – Fülöp Gyula: *Baracs-Apátságállás*. AlbaRegia 27, 335.
Langó Péter: *Archaeological research on the conquering Hungarians*. In: *Research on the prehistory of the Hungarians*. Főszerk. Mende B. G. VAH 18, 175–340.
Langó Péter: *Amit elrejt a föld... A 10. századi magyarság anyagi kultúrájának régészeti kutatása a Kárpát-medencében*. Budapest.
Lichtneckert József: *Újabb leletekről a székesfehérvári Demkőbegen*. ArchÉrt 13, 266–269.
Lichtneckert József: *Demkőbégi ősmagyar temető. A Fejérvármegyei és Székesfehérvári Városi Történelmi és Régészeti Egylet Évkönyve 1893. évre*. Székesfehérvár, 296–304.
Marosi Arnold: *A fejérvármegyei és székesfehérvári múzeum...* NumKözl 12, 67.
Marosi Arnold: *A székesfehérvári múzeum honfoglalás- és Árpád-kori régiségei*. ArchÉrt 34, 60–63.
Marosi Arnold: *Székesfehérvár honfoglaláskori temetői*. ArchÉrt 39, 25–41.

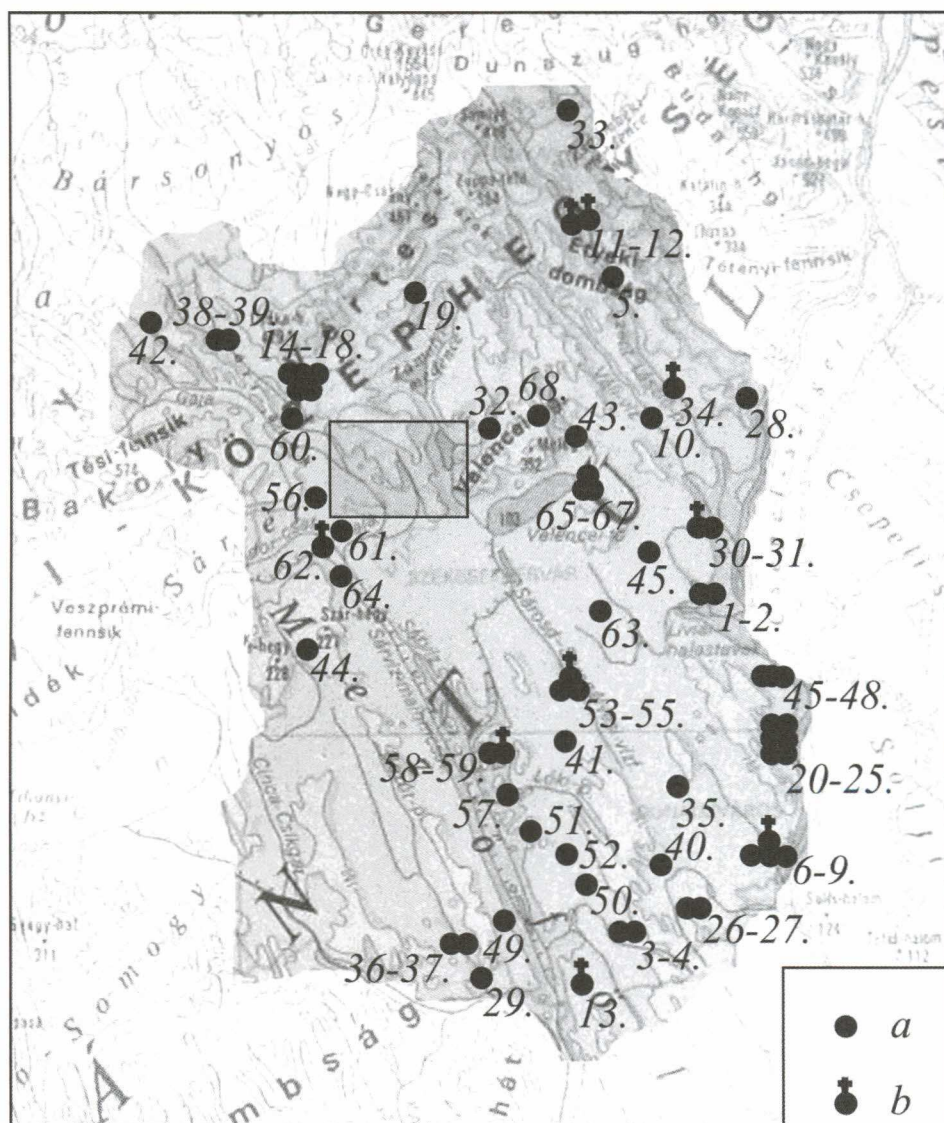
- MAROSI 1926 Marosi Arnold: *A székesfehérvári rádiótelepi ásatás*. ArchÉrt 40, 245–257, 347–348.
- MAROSI 1934a Marosi Arnold: *Sárosvári árpádkirályok korabeli temető*. Székesfehérvári Szemle 4, 96.
- MAROSI 1934b Marosi Arnold: *Feljegyzések. – Árpádkori éremlelet*. Székesfehérvári Szemle 4, 97.
- MAROSI 1935a Marosi Arnold: *Ósmagyar temető Igaron*. Székesfehérvári Szemle 5, 87–88.
- MAROSI 1935b Marosi Arnold: *A Bank-utcai sír állatsontjai*. Székesfehérvári Szemle 5, 89.
- MAROSI 1936a Marosi Arnold: *Adatok Fejér megye honfoglaláskori archeológiájához*. Székesfehérvári Szemle 6, 43–48.
- MAROSI 1936b Marosi Arnold: *A szárazréti középkori temető*. Székesfehérvári Szemle 6, 48–50.
- MAROSI 1938 Marosi Arnold: *A szabadbattyáni honfoglaláskori sírok érmei*. Székesfehérvári Szemle 8, 91.
- MAROSI 1939 Marosi Arnold: *Honfoglaláskori temető Nagykarácsony-szőlőhegyen*. Székesfehérvári Szemle 9, 43.
- MAROSI.–BARTUCZ–JOACHIM–KISS 1937 Marosi Arnold – Bartucz Lajos – Joachim József – Kiss Dezső: *A székesfehérvári bazilika feltárása*. Székesfehérvári Szemle 7, 2–18.
- MESTERHÁZY 1996a Mesterházy Károly: *Pusztadobos*. In: The Ancient Hungarians. Főszerk. Fodor István. Budapest, 161.
- MESTERHÁZY 1996b Mesterházy Károly: *Székesfehérvár-Demkőhegy*. In: The Ancient Hungarians. Főszerk. Fodor István. Budapest, 373–374.
- MESTERHÁZY 1996c Mesterházy Károly: *Vereb*. In: The Ancient Hungarians. Főszerk. Fodor István. Budapest, 375–376.
- NAGY 1892 Nagy Géza: *A magyar pogánykor emlékei Fejérmegyében*. ArchÉrt 12, 299–315.
- NAGY 1893 Nagy Géza: *A székes-fejérvári magyar pogánykori lelet*. A Fejérvármegyei és Székesfehérvár Városi Történelmi és Régészeti Egylet Évkönyve 1893. évre. Székesfehérvár. 270–282.
- NAGY 1913 Nagy Géza: *Erdély a honfoglalás idején a régészeti leletek tükrében*. ArchÉrt 33, 268–275.
- NAGY–NEMES 1900 Nagy Géza – Nemes Mihály: *A magyar viselet története*. Budapest.
- NEPPER 2002 Nepper Ibolya: *Hajdú-Bihar megye 10–11. századi sírleletei. I–II*. In: Magyarország honfoglalás- és kora Árpád-kori sírleletei, 3. Budapest–Debrecen.
- NYÁRY 1873 Nyáry Jenő: *A pilini Lesbegen talált csontvázaokról*. ArchKözl 9. 16–24.
- ÓDOR 1999 Ódor János: *Honfoglalás és kora Árpád-kori soros temetők sírleleteinek katasztere Tolna megyében. – Kataster der Grabfunde von Reibengraberfelder aus der ungarischen Landnahme- und Früharpadenzeit im Komitat Tolna*. WMMÉ XXI, 151–173.
- PÁLÓCZI HORVÁTH 1969 Pálóczi Horváth András: *A csólyosi kun sírlelet*. FA 20. 107–134.
- PÁLÓCZI HORVÁTH 1989 Pálóczi Horváth András: *Besenyők, kunok, jászok*. Budapest.
- PETKES 2006 Petkes Zsolt: *12. századi temetőrészlet Sárbogárd-Templom-dűlőből. – Gräberfeldschnitt von Sárbogárd-Templom-dűlő aus dem 12. Jh.* AlbaRegia 35, 93–116.
- PETKES 2007 Petkes Zsolt: *Friedhofabschnitt aus dem 12. Jahrhundert in der sárbogárder Kirchenschenke*. AlbaRegia 36, 87–105.
- POLGÁR 1929a Polgár I.: *A kiváltságos székesfehérvári prépostság területéről I*. Székesfehérvári Napló, 1929. július 10. 2.
- POLGÁR 1929b Polgár I.: *A kiváltságos székesfehérvári prépostság területéről I*. Székesfehérvári Napló, 1929. július 11. 2.
- PONGRÁCZ–KESZI 2003 Pongrácz Zsuzsanna – Keszi Tamás: *Iváncsa, Lapos*. RKM 2000. 152–153.
- PULSZKY 1878a Pulszky Ferenc: *Néhány magyarországi és ősmagyar leletről. – Einige Funde aus der Landnahmezeit*. A Magyar Tudományos Akadémia Évkönyvei 17, 57–66.
- PULSZKY 1878b Pulszky Ferenc: *Néhány magyarországi és ősmagyar leletről. – Einige Funde aus der Landnahmezeit*. ArchÉrt XII, 223–224.
- PULSZKY 1891 Pulszky Ferenc: *A magyar pogány sírleletek*. Értekezések a történeti tudományok köréből 14.
- REISSENBERGER–HENSZLMANN 1883 Reissenberger Lajos – Henszlmann Imre: *A nagyszombeni és a székesfehérvári régi templom. – Die alte Kirche von Hermannstadt und von Stuhlweissenburg*. Budapest, 1883.

- RÉVÉSZ 1996a Révész László: *A kearosi honfoglalás kori temetők. Adatok a Felső-Tisza-vidék X. századi történetéhez* – *Die Gräberfelder von Karos aus der Landnahmezeit. Archäologische Angaben zur Geschichte des Oberen Theissgebietes im 10. Jahrhundert*. In: Magyarország honfoglalás- és kora árpád-kori sírleletei, 1. Miskolc.
- RÉVÉSZ 1996b Révész László: *Szabadbattyán-Külsapda, Heréskerti-dűlő*. In: The Ancient Hungarians. Főszerk. Fodor István. Budapest, 373.
- RÉVÉSZ 2002 Révész László: *A honfoglalás kori gyűjtemény*. In: A 200 éves Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményei. Főszerk. Pintér J. Budapest, 100–121.
- RÉVÉSZ 2002 Révész László: *Heves megye 10–11. századi temetői*. — *Die Gräberfelder des Komitates Heves im 10.–11. Jahrhundert*. In: Magyarország honfoglalás kori és kor Árpád-kori sírleletei, 5. Budapest.
- RÉVÉSZ–FODOR 1997 Révész László – Fodor István: *Vereb*. RégFüz 49. 82.
- RÉVÉSZ–FODOR 1998 Révész László – Fodor István: *Vereb*. AlbaRegia 27. 332.
- ROSNER 1963a Rosner Gyula: *Bicske, Hősök-tere*. RégFüz 16. 66.
- ROSNER 1963b Rosner Gyula: *Bicske, Hősök-tere*. ArchÉrt 90. 306.
- RÓMER 1870 Rómer Flóris: *Két szabolcsi őstemető, és egyéb régészeti leletek*. ArchÉrt III. 173–180.
- RÓMER 1878 Rómer Flóris: *Tárcza. Hazai tud. Intézetek és leletek*. ArchÉrt XII. 156–159.
- SALTZER 1996 Saltzer Ernő: *A történelmi Magyarország területén fellelt 156 Árpádházi éremkincslet összefüggő áttekintése*. Budapest.
- SIKLÓSI–FÜLÖP 1986 Siklósi Gyula – Fülöp Gyula: *Székesfehérvár-Rózsa Ferenc u. 3.* RégFüz. 39. 119.
- SIKLÓSI–FÜLÖP 1993 Siklósi Gyula – Fülöp Gyula: *Székesfehérvár-Rózsa Ferenc u. 4.* RégFüz 45. 96.
- SIKLÓSI–FÜLÖP 1997 Siklósi Gyula – Fülöp Gyula: *Székesfehérvár-Rózsa Ferenc u. 4.* AlbaRegia 26. 196.
- SZABÓ 1997 Szabó Zoltán: *Székesfehérvár-Kiráhyi bazilika*. RégFüz 48. 69–70.
- SZILÁGYI 1995 Szilágyi János György: *Pulszky Ferenc és a múzeum helyzete a 19–20. századi európai kultúrában*. MT 102, 913–918.
- SZILÁGYI 1997 Szilágyi János György: „Ismerem a helyemet.” *A másik Pulszky életrajz* — „I know my place”. *The biography of the other Pulszky*. In: Pulszky Ferenc (1814–1897) emlékére. Főszerk. Marosi E. Budapest, 24–36, 132–146.
- TORMA 2001 Torma István: *Volt-e a baracsi KISSZENTMIKLÓSON honfoglalás kori sír? Aprócska jegyzet a majdani honfoglalás kori kataszterhez*. — *Gab es in KISSZENTMIKLÓS bei Baracs ein landnahmezeitliches Grab? Kurze Anmerkung zum künftigen Kataster der Landnahmezeit*. JAMÉ XLIII. 241–248.
- WOSINSKY 1896 Wosinsky Mór: *Tolnavármegye az őskortól a honfoglalásig*. I–II. Budapest.

RÖVIDÍTÉSJEGYZÉK

Adattár
Ant. ltsz
IM
MNM
MNM FT
ltsz
SzIKM

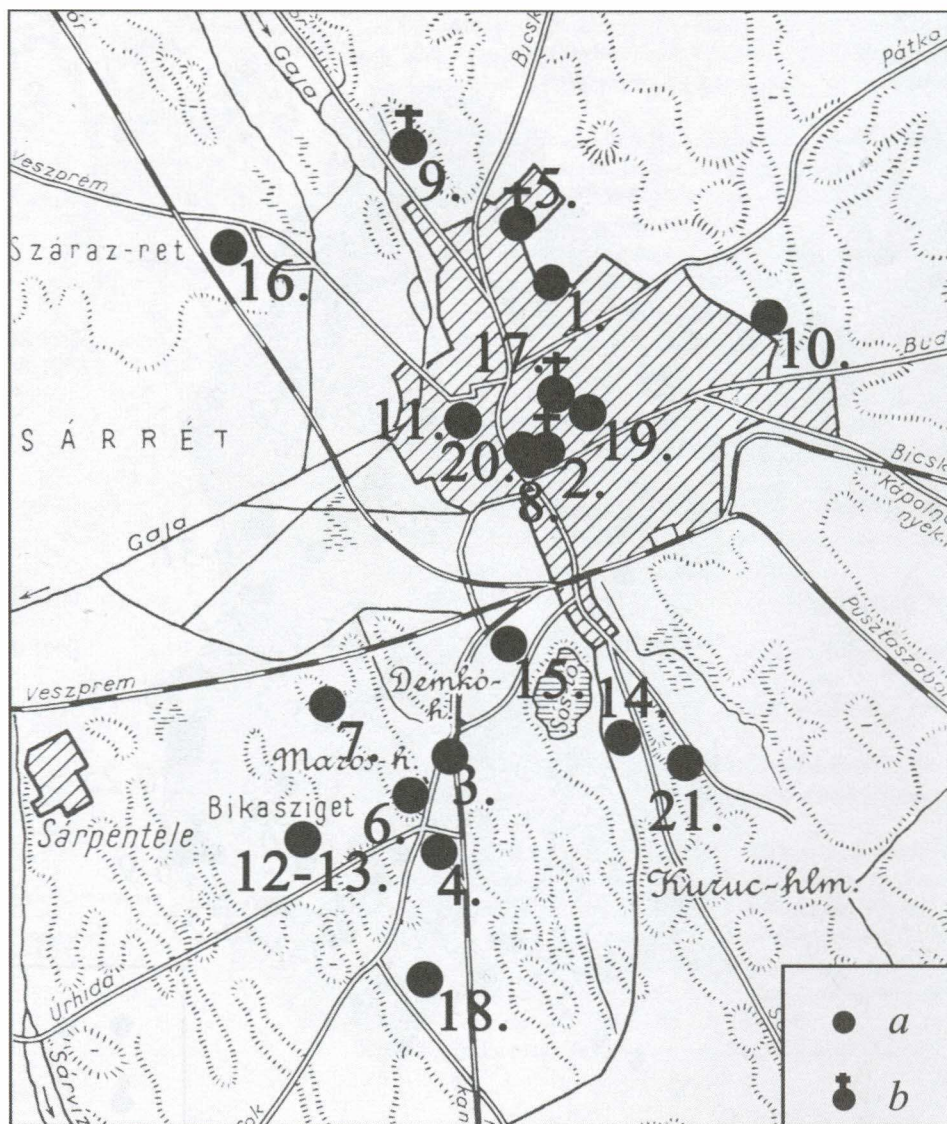
Adattári szám
Antropológiai anyag leltári száma
Intercisa Múzeum, Dunaújváros
Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum Fegyvertár, Budapest
Leltári szám
Szent István Király Múzeum, Székesfehérvár

1. térkép: Honfoglalás és kora Árpád-kori soros és templom körüli temetők sírleletei, valamint 10–12. századi szórvány emlékek Fejér megyében.

a: soros temető és kincslelet, *b*: templom körüli temető.

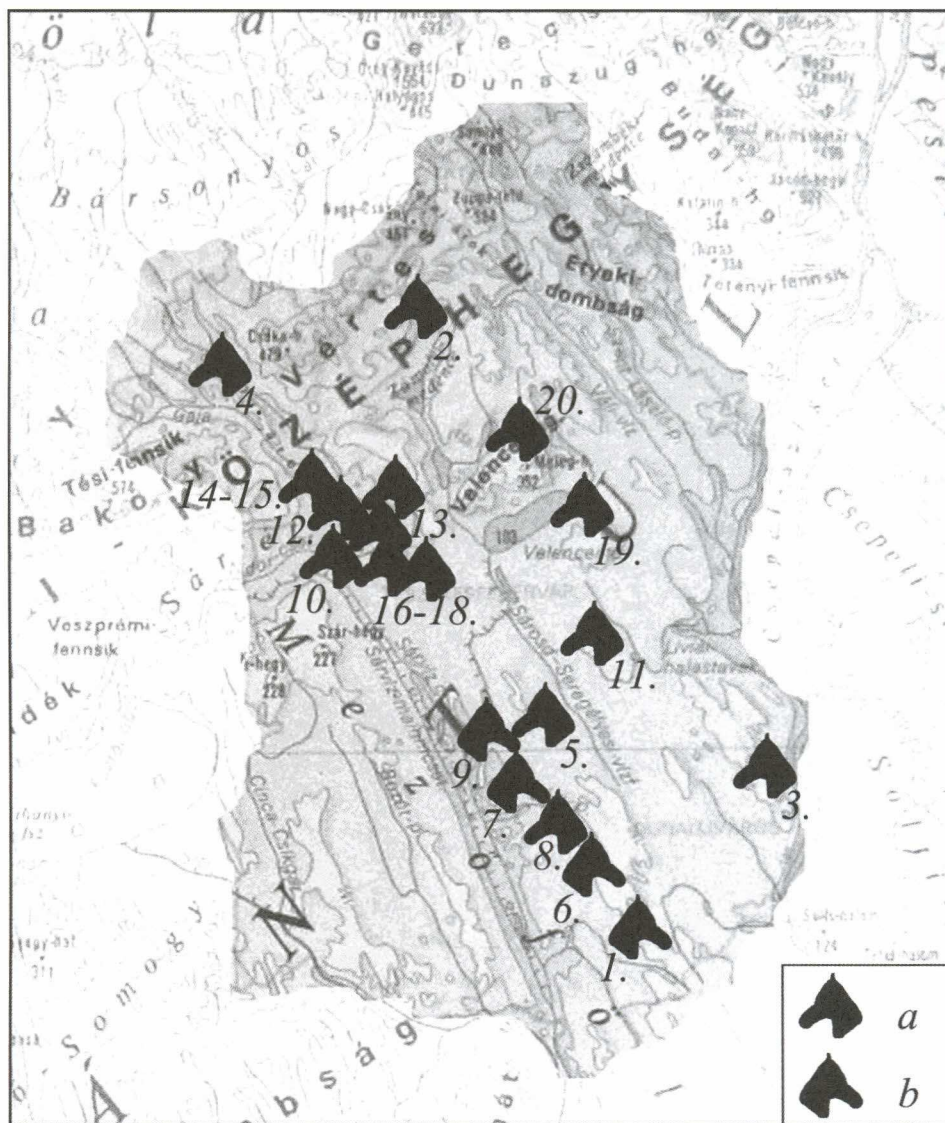
1. Adony-Éleshegy, 2. Adony, szórvány, 3. Alap-Tavaszmajor, 4. Alap, szórvány, 5. Alcsútdoboz-Göbölpuszta, 6. Baracs-Apátszállás, 7. Baracs, szórvány, 8. Baracs, szórvány, 9. Baracs, szórvány, 10. Baracska-Gellért-tanya, 11. Bicske-Hősök-tere, 12. Bicske-Tóra-dűlő, 13. Cece-Menyőd-puszta, 14. Csákberény-Homokbánya, 15. Csákberény-Pusztatorond, szórvány, 16. Csákberény, szórvány, 17. Csákberény, szórvány, 18. Csákberény vagy Csókakő, szórvány, 19. Csákvár-Rókahegy-Homokbánya, 20. Dunaújváros-Öreghegy I., 21. Dunaújváros-Öreghegy II., 22. Dunaújváros-Radiátorgyár, 23. Dunaújváros, szórvány, 24. Dunaújváros, szórvány, 25. Dunaújváros, szórvány, 26. Előszállás-Arany János u. 4., 27. Előszállás-Bibichegy, 28. Ercsi-Kekécs-tanya, 29. Igar-Sósdomb, 30. Iváncsa-Lapos I., 31. Iváncsa-Lapos II., 32. Lovasberény, szórvány, 33. Mátyás-Strázsahegy, 34. Martonvásár-Orbánhegy, 35. Mezőfalva-Bolondvár, 36. Mezőszilas-Balháspart, 37. Mezőszilas-Jókai út, 38. Mór-Dobospuszta, 39. Mór-Sóderbánya, 40. Nagykarácsony-Szőlőhegy, 41. Nagylók-Erdőmajor-puszta, 42. Nagyveleg-Molnár Sándor telke, szórvány, 43. Pázmánd, szórvány, 44. Polgárdi-Somlóhegy, 45. Pusztaszabolcs, szórvány, 46. Rácalmás-Göböljárás, 47. Rácalmás-Szulcs, 48. Rácalmás-Táncsics utca, 49. Sárbogárd-Pusztáegres-Örspuszta, 50. Sárbogárd-Templom-dűlő, 51. Sárbogárd-Tinód, 52. Sárbogárd-Tringer-tanya, 53. Sárospatak-Homokbánya I., 54. Sárospatak-Kertali-domb, 55. Sárospatak-Pusztatemplom, 56. Sárpenytele-Erdészház, 57. Sárszentágota-Felsőtöbörzsök, 58. Sárszentágota-Óvoda, 59. Sárszentágota-Templom, 60. Söréd-Szőlőhegy, 61. Szabadbattyán-Külsőapátság, Heréskerti-dűlő, 62. Szabadbattyán-Somló-domb, 63. Szabadegyháza-Petőfi Sándor utca 1., 64. Tác, szórvány, 65. Velence-Növényvédő állomás, 66. Velence-Úttörőtábor, 67. Velence, szórvány, 68. Vereb-Végh János földje

2. térkép: Honfoglalás és kora Árpád-kori soros és templom körüli temetők sírleletei, valamint 10–12. századi kincsleletek Székesfehérváron. (Bakay 1968, 1. kép alapján)

a: soros temető és kincslelet, *b*: templom körüli temető.

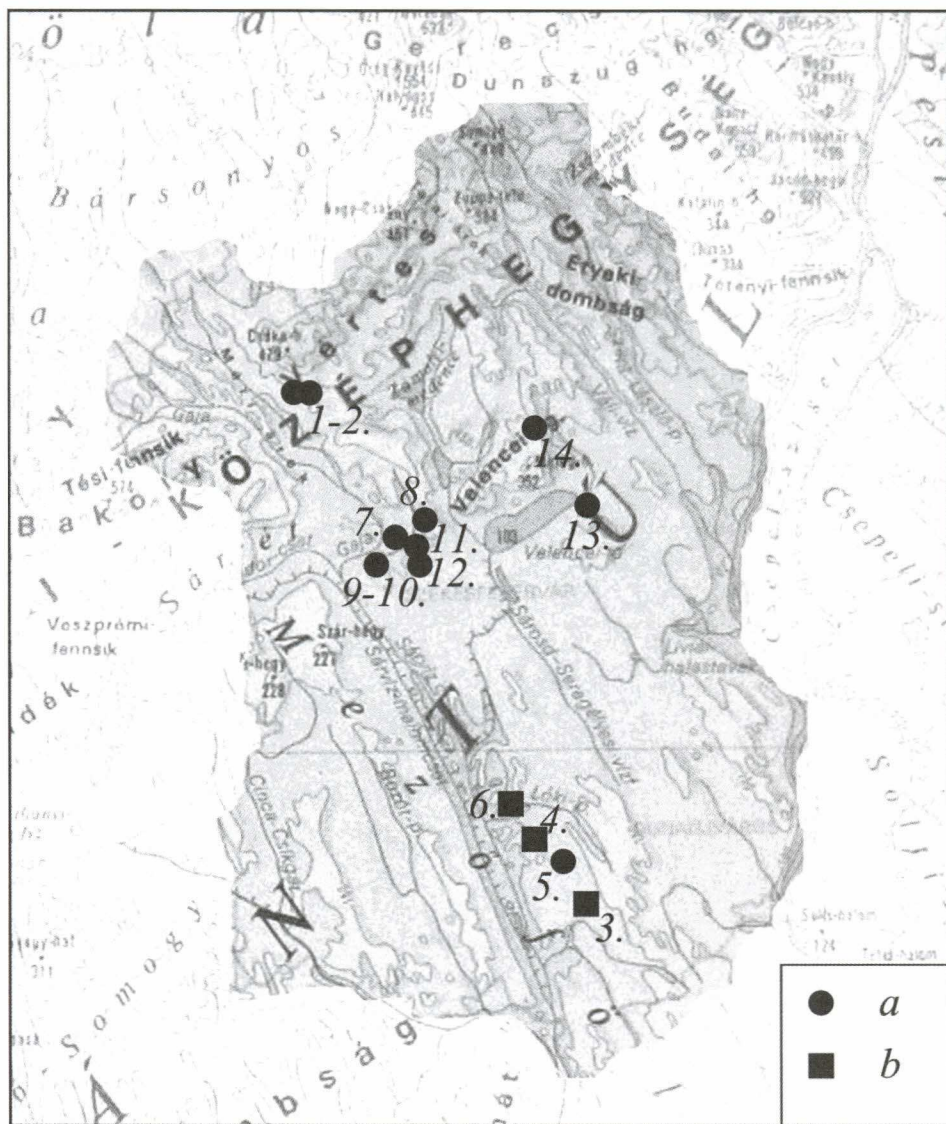
1. Székesfehérvár-Attila u. 23., 2. Székesfehérvár-Bazilika, 3. Székesfehérvár-Demkóhegy, 4. Székesfehérvár-Kanizsai út, 5. Székesfehérvár-Mann Jánosné földje, 6. Székesfehérvár-Maroshegy I., 7. Székesfehérvár-Maroshegy II., 8. Székesfehérvár-Megyháza utca, 9. Székesfehérvár-Móri út, 10. Székesfehérvár-Németh László utca, 11. Székesfehérvár-Rác utca 37., 12. Székesfehérvár-Rádiótelep I., 13. Székesfehérvár-Rádiótelep II., 14. Székesfehérvár-Sárkeresztúri út, 15. Székesfehérvár-Sóstó, 16. Székesfehérvár-Szárazrét, 17. Székesfehérvár-Szent Kereszt templom, 18. Székesfehérvár-Táci út, 19. Székesfehérvár-Táncsics utca 5., 20. Székesfehérvár-Városház tér, 21. Székesfehérvár-Vízművek

3. térkép: Honfoglalás és kora Árpád-kori lovastemetkezések Fejér megyében.

a: a 10. századra keltezhető lovastemetkezések, *b*: a 11. század végére – 12. század első felére keltezhető, feltételezhetően a késői lovas nomád csoportokhoz köthető lovastemetkezések.

1. Alap, szórvány, 2. Csákvár-Rókahegy-Homokbánya, 3. Dunaújváros-Radiátorgyár, 4. Mór-Sóderbánya, 5. Nagylók-Erdőmajor-pusztá, 6. Sárbogárd-Templom-dűlő, 7. Sárbogárd-Tinód, 8. Sárbogárd-Tringer-tanya, 9. Sárszentágota-Felsőtöbörzsők, 10. Szabadbattyán-Külcsapda, Heréskerti-dűlő, 11. Szabadegyháza-Petőfi Sándor utca 1., 12. Székesfehérvár-Demkóhegy, 13. Székesfehérvár-Németh László utca, 14–15. Székesfehérvár-Rádiótelep I-II., 16. Székesfehérvár-Sárkeresztúri út, 17. Székesfehérvár-Táci út, 18. Székesfehérvár-Vízművek, 19. Velence-Növényvédő állomás, 20. Vereb-Végh János földje

4. térkép: Honfoglalás és kora Árpád-kori fegyvermellékletes temetkezések Fejér megyében.

a: a 10. századra keltezhető fegyvermellékletes temetkezések, *b*: a 11. század végére – 12. század első felére keltezhető, eltételezhetően a késői lovas nomád csoportokhoz köthető fegyvermellékletes temetkezések.

1. Csákberény, szórvány, 2. Csákberény vagy Csókakő, szórvány 3. Sárbogárd-Templom-dűlő, 4. Sárbogárd-Tinód, 5. Sárbogárd-Tringer-tanya, 6. Sárszentágota-Felsőtöbörzsők, 7. Székesfehérvár-Demkőhegy, 8. Székesfehérvár-Németh László utca, 9–10. Székesfehérvár-Rádiótelep I-II., 11. Székesfehérvár-Sárkeresztúri út, 12. Székesfehérvár-Vízművek, 13. Velence-Növényvédő állomás, 14. Vereb-Végh János földje